

UPUTSTVO ZA RUKOVAOCE
SOLIS - 45

SOLIS

INTERNATIONAL TRACTORS LIMITED
HOŠIARPUR
INDIJA

PODACI O VLASNIKU I TRAKTORU

IME I ADRESA VLASNIKA	-----
	----- Tel. br. -----

Model:	Datum isporuke:
Broj šasije:	Br. fakture / datum:
Broj motora:	Marka alternatora / Sr. br.:
Marka akumulatora / Sr. br.:	Marka anlasera / Sr. br.:
Sr. br. FIP pumpe:	Marka hidraulične pumpe / Sr. br.:

Pneumatici	Marka	Veličina	Serijski br.
Prednji (levi)			
Prednji (desni)			
Zadnji (levi)			
Zadnji (desni)			

Upoznat sam sa svim uslovima održavanja traktora, uslovima garancije, sistemima i periodičnim održavanjem; upoznat sam sa načinom rada traktora na terenu i u drugim uslovima. Dostavljen mi je nov traktor bez nedostataka, br. šasije ....., br. motora ....., i u potpunosti sam zadovoljan obavljenom transakcijom.

POTPIS VLASNIKA	PEČAT I POTPIS DISTRIBUTERA
	Tel. br. .... DATUM : .....

* **VAŽNO OBAVEŠTENJE ZA KUPCA:** Za svaki vid pomoći u vezi sa vašim proizvodom obratite se ovlašćenom distributeru, odnosno ovlašćenom servisnom centru.

UVOD

Poštovani kupče, veliko nam je zadovoljstvo da vam poželimo dobrodošlicu u **ITL** porodicu i zahvaljujemo vam se na poverenju koje ste nam ukazali pri pažljivom izboru svog traktora.

Preporučljivo da pre nego što počnete da koristite traktor pažljivo pročitate ovo uputstvo. Svako lice koje redovno ili povremeno koristi vaš traktor trebalo bi da se upozna sa instrukcijama sadržanim u ovom uputstvu.

Svakodnevno i uobičajeno održavanje se može lako obaviti uz pomoć ovog uputstva. Naši distributeri će vam rado pomoći u održavanju vašeg traktora i njegovoj ekonomičnoj upotrebi.

Koristite isključivo ITL-ove originalne rezervne delove nabavljene kod distributera ili trgovaca. Na taj način ćete obezbediti pouzdan i dugotrajan rad svog traktora.

Podaci sadržani u ovom uputstvu za rukovaoce su tačni i odražavaju stanje u momentu njegovog štampanja. Budući da su poboljšanja i modifikacije deo trajnog procesa u kompaniji **International Tractor Limited (ITL)**, zadržavamo pravo vršenja izmena u svako doba i bez prethodnog obaveštavanja.

Sada ste ponosni vlasnik najboljeg proizvoda koji će vam omogućiti prosperitet. Ukoliko vam je potrebna bilo kakva pomoć ili podrška, slobodno kontaktirajte naše distributere, uz navođenje podataka o traktoru poput broja motora i šasije. Želimo vam uspeh i razvoj u poslovanju.

Odeljenje izvoza

INTERNATIONAL TRACTORS LIMITED

Vill.-Chak Gujran, P.O. Piplanwala 146022

Jalandhar Road, Hoshiarpur, Pandžab, Indija.

Telefon: +91-1882-302-525/526

E-mail: exports@sonalika.com

VAŠA PRAVA

Prilikom isporuke novog traktora „ITL“ od distributera tražite da vam bez naknade preda sledeće artikle:

1. Komplet alata koji obuhvata:

┆ Pištolj za mast	1 kom.
┆ Klešta za sečenje, 8 inča	1 kom.
┆ Šrafčiger, 5 inča	1 kom.
┆ Viljuškasti ključ 10 X 11	1 kom.
┆ Viljuškasti ključ 12 X 13	1 kom.
┆ Viljuškasti ključ 14 X 17	1 kom.
┆ Viljuškasti ključ 18 X 19	1 kom.
┆ Viljuškasti ključ 20 X 22	1 kom.
┆ Viljuškasti ključ 30 X 32	1 kom.
┆ Okasti ključ 16 X 17	1 kom.
┆ Okasti ključ 24 X 27	1 kom.
┆ Garantni list za akumulator	1 kom.
┆ Hidraulična dizalica (opciono)	1 kom.
┆ Komplet ključeva za zadnji točak (opciono)	1 kom.

2. Komplet za poljoprivrednika:

┆ Filter za dizel-gorivo (primarni)	3 kom.
┆ Filter za dizel-gorivo (sekundarni)	3 kom.
┆ Filter za ulje	2 kom.
┆ Kaiš za ventilator	1 kom.
┆ Poklopac hladnjaka	1 kom.
┆ Poklopac rezervoara za gorivo	1 kom.
┆ Sigurnosna kopča	3 kom.
┆ Kutija sa osiguračima	1 kom.
┆ Merač pritiska u pneumaticima	1 kom.

3. Uz to, distributer je dužan da Vam omogući servisiranje traktora.

4. Imate pravo da se obratite distributeru u svako doba i za svak vid kvara.

SADRŽAJ

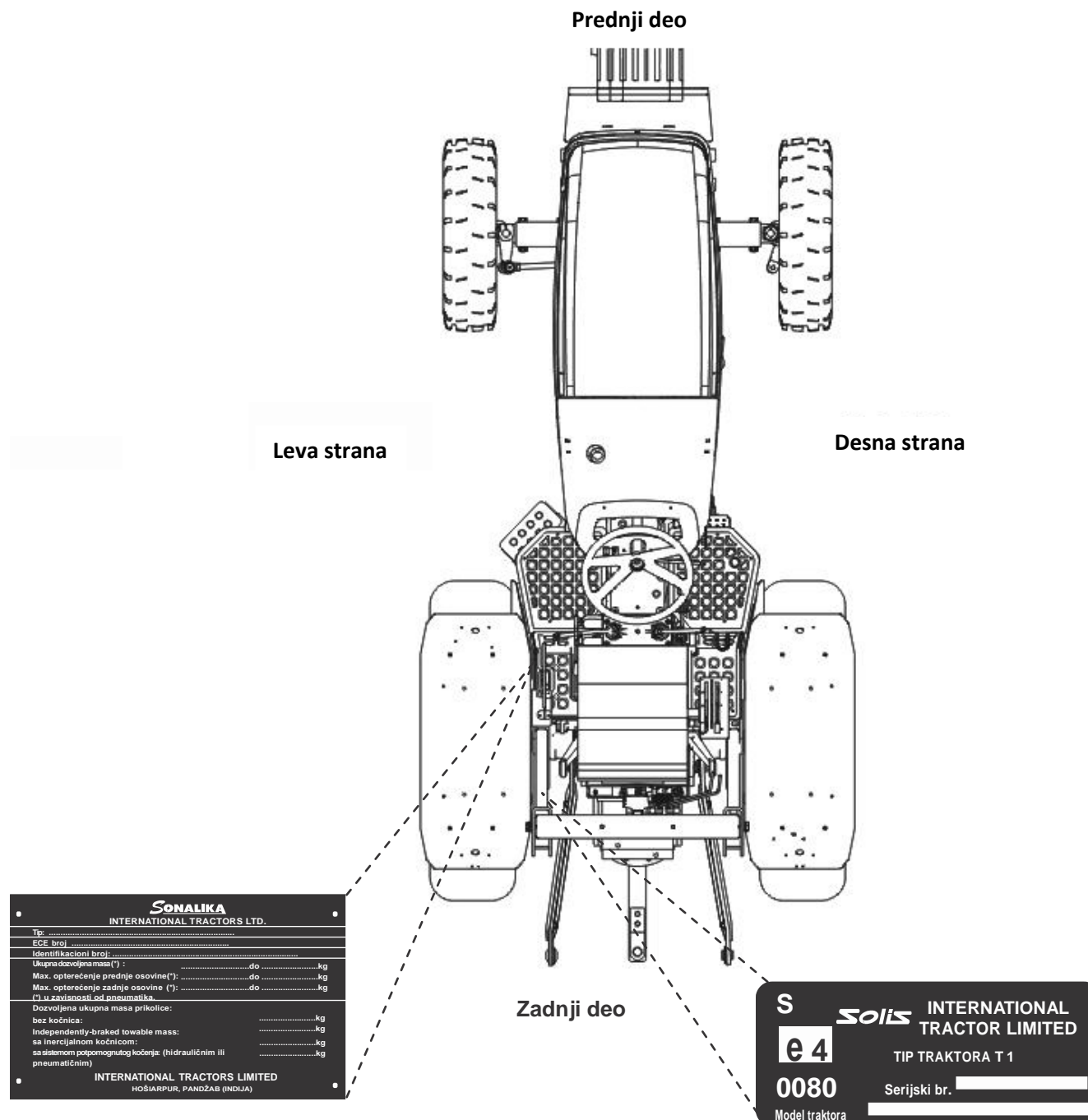
Sr. br.	OPIS	Br. stranice
	IDENTIFIKACIJA TRAKTORA	11
	NAPOMENE O BEZBEDNOSTI	13
1	INSTRUMENT TABLA, ELEKTRIČNE KOMANDE I LIMARIJA TRAKTORA	36
	1.1. INSTRUMENT TABLA	36
	1.2. ELEKTRIČNE KOMANDE	40
	1.3. POSTUPAK OTVARANJA POKLOPCA MOTORA (HAUBE)	41
	1.4. RETROVIZORI	41
	1.5. JEDINICA ZA POKRETANJE MOTORA PO HLADNOM VREMENU	41
2	ELEKTRIČNA OPREMA	42
	2.1. AKUMULATOR	42
	2.2. ALTERNATOR	44
	2.3. ELEKTROPOKRETAČ (ALNASER)	44
	2.4. OPŠTE SMERNICE O ODRŽAVANJU ELEKTRIČNOG SISTEMA	44
3	MOTOR	45
	3.1. POKRETANJE MOTORA	45
	3.2. ISKLJUČIVANJE MOTORA	45
	3.3. RAZRAĐIVANJE MOTORA	45
	3.4. SISTEM ZA GORIVO	46
	3.5. SISTEM ZA PODMAZIVANJE MOTORA	46
	3.6. UOBIČAJENO ODRŽAVANJE	46
	3.7. FILTER VAZDUHA	48
	3.8. HLADNJAK	50
4	KOMANDE	52
	4.1. RUČNE KOMANDE	52
	4.2. NOŽNE KOMANDE	54
	4.3. SEDMOPOLNA UTIČNICA	56
5	HIDRAULIK	57
	5.1. HIDRAULIČNI SISTEM	57
	5.2. RUKOVANJE KOMANDAMA HIDRAULIKA	57
	5.3. SISTEM KAČENJA U TRI TAČKE	58
	5.4. OPŠTA UPUTSTVA O ODRŽAVANJU	59
6	TOČKOVI I PNEUMATICI	61
	6.1. POLJSKI RADOVI	61
	6.2. RAD TRAKTORA NA DRUMU	62
	6.3. DODAVANJE BALASTA NA TRAKTOR	62
	6.4. PREPORUČENO RADNO OPTEREĆENJE PNEUMATIKA U ODNOSU NA NJEGOVU VELIČINU	64
	6.5. PODEŠAVANJE RAZMAKA TOČKOVA	64
	6.6. SAVETI ZA PRAVILNU UPOTREBU I DUŽI VEK TRAJANJA PNEUMATIKA	66
	6.7. OPŠTE PREPORUKE	67
	6.8. PROVERA ZATEGNUTOSTI VIJAKA NA TOČKOVIMA	67
7		

SADRŽAJ

7.2	POTEZNICA	68
7.3	ZAŠTITA U SLUČAJU PREVRTANJA (ZAŠTITNI RAM)	68
7.4	PNEUMATSKI KOČIONI SISTEM ZA PRIKOLICU (OPCIONO)	69
7.5	KOMPONENTE PNEUMATSKOG KOČIONOG SISTEMA PRIKOLICE	69
7.6	HIDRAULIČNA KOČNICA ZA PRIKOLICU	70
7.7	PODEŠAVANJE SLOBODNOG HODA HIDRAULIČNE KOČNICE PRIKOLICE	70
7.8	PRIKLJUČAK (HVATAČ) ZA HIDRAULIČNU KOČNICU PRIKOLICE	70
8	OSTALI DELOVI	72
8.1	REGISTARSKA TABLICA	72
8.2	SVETLA	72
8.3	KATADIOPTER	72
8.4	PRIGUŠIVAČ IZDUVNOG SISTEMA	72
8.5	FOLIJA ZA TOPLOTNU IZOLACIJU	72
8.6	ŠTITNIK PRIKLJUČNOG VRATILA	73
8.7	SEDIŠTE ZA VOZAČA („E“ OZNAKA)	73
8.8	PREPORUČENI RASPORED SERVISIRANJA	74
8.9	ŠEMA ELEKTRIČNE INSTALACIJE	76
8.10	PREPORUČENE KARAKTERISTIKE ULJA I MAZIVA	77
8.11	TAČKE PODMAZIVANJA NA TRAKTORU	77
9	USLOVI GARANCIJE	79
10	OTKLANJANJE PROBLEMA	81
11	SPECIFIKACIJA	84
12	KUPON ZA BESPLATAN SERVIS	87
13	EVIDENCIJA SERVISIRANJA	95
14	NAPOMENE	96
15	KARTON ZA POVRATNE INFORMACIJE OD KUPCA	97

IDENTIFIKACIJA TRAKTORA

1. U ovom uputstvu se više puta pominju pojmovi **prednji deo**, **zadnji deo**, **leva strana** i **desna strana** traktora, koje bi trebalo tumačiti u skladu sa skicom prikazanom na ovoj stranici.
2. Prilikom naručivanja rezervnih delova uvek navedite serijski broj šasije i motora traktora. Ovi podaci su ukucani na pločici koja se nalazi na levom braniku. Davanjem tačnih brojeva omogućićete blagovremenu isporuku odgovarajućih rezervnih delova. Mesto gde se nalazi pločica sa ovim podacima naznačeno je na skici.
3. Serijski broj konstrukcije za zaštitu u slučaju prevrtanja traktora, zaštitnog rama, sa E oznakom, postavljen je na levoj strani zaštitne konstrukcije, kako je prikazano na skici.

HOMOLOGACIJA TIPA VOZILA KAO CELINE IZDATA ZA OVAJ TRAKTOR

Komponente sa „E” oznakom

Sr. br.	Naziv uređaja	Br. odobrenja za tip komponente
1	Prednje dugo svetlo	E4-112R-000223
2	Prednje kratko svetlo	E4-112R-000223
3	Prednji pokazivač pravca	E4-6R-0111359
4	Prednje poziciono svetlo	E4-7R-0211359
5	Zadnji pokazivač pravca	E4-6R-0111358
6	Stop svetlo	E4-7R-0211358
7	Zadnje poziciono svetlo	E4-7R-0211358
8	Svetlo za registarsku tablicu	E4-4R-004125
9	Katatiopter	E4-3R-023232
10	Sedište za vozača	e4*78/764*1999*/57*0009*00
11	Uređaj za davanje zvučnih znakova	E4-28R-000153
12	Retrovizor	E4-46R-022764
13	Zaštitni ram	e4*2009/75*2009/75*0080*00
14	Poteznica	e4*2009/144*2010/62*0049*00

NAPOMENE O BEZBEDNOSTI

A. SIMBOLI UPOZORENJA I POJMOVI KOJI SE ODNOSE NA BEZBEDNOST

Ovaj simbol upozorenja znači: PAŽNJA! POSTUPAJTE PAŽLJIVO! U PITANJU JE VAŠA BEZBEDNOST!

Ovaj simbol upozorenja označava važne poruke koje se odnose na bezbednost; nalazi se na mašinama, znakovima koji se tiču bezbednosti, u uputstvima, itd. Kada vidite ovaj simbol, budite svesni mogućnosti nastanka fizičke povrede ili smrti.

Zašto je bitna BEZBEDNOST? *NESREĆE IZAZIVAJU INVALIDITET I SMRT*

* NESREĆE skupo KOŠTAJU * * NESREĆE se mogu IZBEĆI *

BEZBEDNOST: TRAKTOR i ORUĐA

- ☛ Traktor predstavlja izvor mehaničke i hidraulične sile.
- ☛ Posmatran samostalno, traktor ima malu praktičnu vrednost. Tek kada se koristi u sprezi sa određenim oruđem ili drugim priključnim uređajem, traktor postaje radna jedinica.
- ☛ Ovaj priručnik je sačinjen sa ciljem da obuhvati bezbedno rukovanje traktorom u pogledu njegovih osnovnih operacija.
- ☛ Njime nisu obuhvaćeni svi vidovi rada traktora, niti sva bezbednosna uputstva koja bi obuhvatila sve vrste oruđa i priključaka koji se mogu povezati sa traktorom prema stanju prilikom isporuke traktora, odnosno u budućem periodu.
- ☛ Veoma je važno da se rukovaoci upoznaju sa relevantnim uputstvima koji se odnose na takva oruđa i priključke.

B. BEZBEDNOST: UVOD

Ovaj odeljak Uputstva za rukovaoca odnosi se na bezbednost i ima za cilj da ukaže na neke osnovne situacije koje se tiču bezbednosti prilikom redovnog rukovanja i održavanja vaše MAŠINE, te da ukaže na moguće načine postupanja u takvim situacijama. Ovaj odeljak **NE** predstavlja zamenu za druge vidove bezbednog postupanja obrađene u drugim odeljcima ovog priručnika.

U zavisnosti od priključaka koji se koriste i uslova rada na terenu, odnosno u servisu, mogu se zahtevati dodatne mere predostrožnosti. Proizvođač traktora nema neposrednu kontrolu nad korišćenjem traktora, njegovim radom, tehničkim pregledom, podmazivanjem, niti održavanjem. Stoga je VAŠA obaveza da u tom pogledu primenjujete dobru bezbednosnu praksu.

C. BEZBEDNOST: PORUKA ZA RUKOVAOCA

VAŠA obaveza je da se upoznate sa sadržajem odeljka o bezbednosti u ovom uputstvu pre nego što počnete da rukujete svojim traktorom, i da se pridržavate navedenih bezbednosnih instrukcija.

Prilikom čitanja ovog odeljka primetićete da su za određene važne situacije korišćene ilustracije. Svaka ilustracija ima svoj broj, koji se u relevantnom tekstu navodi u zagradama. Taj broj se navodi na kraju teksta koji se odnosi na određenu ilustraciju i sastoji se od dve cifre razdvojene crticom: prva cifra označava poglavlje, a druga broj skice u tom poglavlju. Zapamtite da bezbednost prvenstveno zavisi od VAS. Dobra bezbednosna praksa ne štiti samo vas, već i one oko vas.

Proučite sadržaj ovog uputstva i ugradite ga u svoj plan bezbednosti. Imajte u vidu da se ovaj odeljak o bezbednosti odnosi samo na ovaj tip mašine. Primenjujte i sve ostale uobičajene mere predostrožnosti u radu i iznad svega UPAMTITE DA STE VI ODGOVORNI ZA BEZBEDNOST I DA VI MOŽETE SPREČITI NEŽELJENE SITUACIJE.

D. BEZBEDNOST: OPASNOST, UPOZORENJE I OPREZ

Kad god vidite reči i simbole prikazane u daljem tekstu, MORATE slediti data uputstva jer se ona odnose na ličnu bezbednost.

OPASNOST: Ovaj simbol i reč **OPASNOST (DANGER)** označavaju postojanje neposredne opasnosti, koja dovodi do **SMRTI ILI VEOMA TEŠKE TELESNE POVREDE** ukoliko se ne izbegne.

UPOZORENJE: Ovaj simbol i reč **UPOZORENJE (WARNING)** označavaju potencijalno opasnu situaciju, koja može dovesti do **SMRTI ili TEŠKE TELESNE POVREDE** ukoliko se ne postupa u skladu sa instrukcijama i bezbednosnim procedurama.

OPREZ: Ovaj simbol i reč **OPREZ (CAUTION)** označavaju potencijalno opasnu situaciju koja može dovesti do **LAKŠE TELESNE POVREDE** u koliko se ne postupi na odgovarajući način.

VAŽNO: Reč **VAŽNO (IMPORTANT)** koristi se za označavanje posebnih uputstava ili postupaka koji, ukoliko se striktno ne poštuju, mogu dovesti do nastanka štete ili uništenja mašine, odnosno štete po radni proces ili okolinu.

NAPOMENA: Reč **NAPOMENA (NOTE)** koristi se za označavanje sadržaja od naročitog značaja za efikasnije i lakše vršenje popravke, odnosno rukovanja.

BEZBEDNOST: NALEPNICE

UPOZORENJE: NE SKIDATI i NE ZAKLANJATI nalepnice sa oznakom Opasnost, Upozorenje, Oprez ili Uputstvo.

Postavite nove nalepnice sa oznakom Opasnost, Upozorenje, Oprez ili Uputstvo umesto onih koje su nečitke ili uklonjene. U slučaju oštećenja ili gubitka nalepnice, kod svog distributera možete nabaviti rezervne nalepnice. Konkretna mesta na kojima se nalaze ove bezbednosne nalepnice označena su na ilustraciji na kraju ovog odeljka.

Ukoliko ste kupili traktor, pogledajte ilustraciju na kraju ovog odeljka da biste potvrdili da su sve bezbednosne

nalepnice čitke i da se nalaze na odgovarajućem mestu.

E. BEZBEDNOST: PRIDRŽAVAJTE SE PLANA BEZBEDNOSTI

Bezbedno rukovanje:

U cilju bezbednog rukovanja poljoprivrednim traktorom potrebno je da budete kvalifikovan i ovlašćen rukovalac. Da biste bili kvalifikovan rukovalac, morate biti upoznati sa ovim pisanim Uputstvom za rukovaoce, imati odgovarajuću obuku i poznavati bezbednosna pravila i propise za ovaj posao.

Primeru radi, određeni propisi nalažu da lica mlađa od 18 godina (prema evropskim zakonima) ne mogu rukovati pogonskim mašinama, uključujući i traktore. Vaša je obaveza da se upoznate sa relevantnim propisima i da ih se pridržavate u radu.

Od zanačaja za bezbedno rukovanje traktorom su i sledeće preporuke:

UPOZORENJE: Rukovalac ne sme da koristi alkohol niti lekove koji mogu uticati na njegovu / njenu pažnju ili koordinaciju. Rukovalac koji koristi lekove izdate na recept ili kupljene u slobodnoj prodaji treba da se posavetuje sa lekarom u pogledu toga da li može da rukuje mašinama.

Primenite sledeće mere predostrožnosti:

- ✎ NIKADA ne dozvolite deci i nekvalifikovanim licima da rukuju vašim traktorom. Odstranite druga lica iz zone rada.
- ✎ Zavežite sigurnosni pojas kada je bezbednosni ram traktora u uspravnom položaju.
- ✎ Po mogućstvu izbegavajte rad sa traktorom u blizini kanala, nasipa i rupa. Smanjite brzinu prilikom okretanja, prelaska preko kosina, kao i na neravnom, klizavom ili blatnjavom terenu.
- ✎ Držite se dalje od nagiba koji su previše strmi za bezbedan rad.
- ✎ Gledajte kuda se krećete, posebno na krajevima brazda, na putevima i oko drveća.
- ✎ NE DOZVOLITE drugim licima da se prevoze na traktoru ili na oruđu, osim ukoliko postoji homologovano sedište za suvozača.
- ✎ Vršite spajanje samo pomoću poteznice i preporučениh tačaka za povezivanje, a nikako iznad središnje linije zadnje osovine.
- ✎ Rukujte traktorom lagano i ravnomerno, bez iznenadne promene pravca i naglog kretanja i zaustavljanja; kada zaustavite traktor, povucite parkirnu kočnicu u bezbedan položaj.
- ✎ Ne uklanjajte i ne vršite izmene ni na jednom delu opreme.

F. BEZBEDNOSNI RAM

Bezbedonosni ram i sigurnosni pojas spojeni su kao standardna oprema sa platformom traktora prilikom njegovog sklapanja u fabrici. Ukoliko je prethodni kupac uklonio bezbednosni ram, preporučuje se da na svoj traktor montirate ovaj zaštitni ram i sigurnosni pojas. Bezbedonosni ram efikasno smanjuje mogućnost povređivanja u slučaju prevrtanja traktora. Prevrtanje traktora bez bezbednosnog rama može za posledicu imati teške telesne povrede ili smrt.

U zavisnosti od važećih zakonskih propisa na određenim tržištima, na traktoru može biti ugrađeno sedište. Uvek podignite bezbednosni ram pre nego što zavežete pojas. Ukoliko je instaliran preklopni bezbednosni ram, NE VEZUJTE pojas kada je preklopni bezbednosni ram u preklopljenom položaju. NIKADA ne držite bezbednosni ram u preklopljenom položaju kada rukujete traktorom.

Rukovanje:

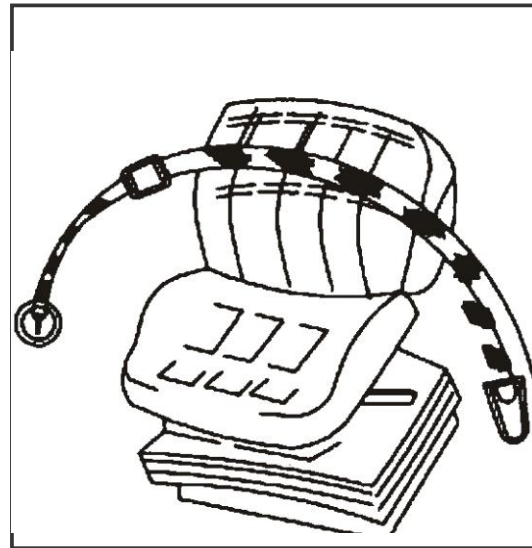
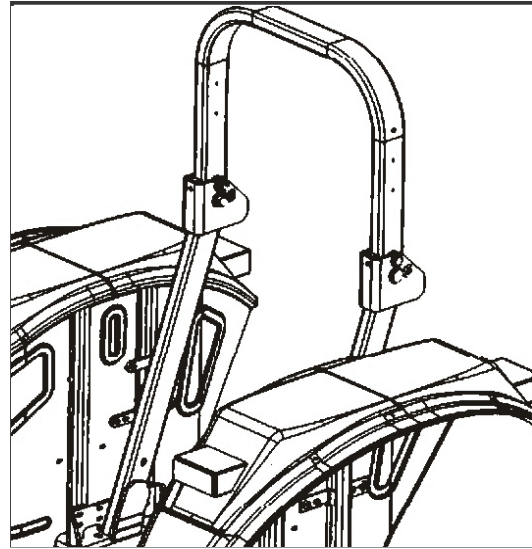
- ☛ Pre nego što počnete da koristite traktor, uverite se da bezbednosni ram nije oštećen, da je bezbedno pričvršćen za traktor i, ukoliko postoji preklopni deo sa šarkama, da je preklopni deo podignut i da su šarke zaključane.
- ☛ Ukoliko je bezbednosni ram uklonjen sa traktora ili preklopljen iz određenog razloga, mora se odmah ponovo instalirati, odnosno postaviti u uspravan položaj pomoću odgovarajućeg alata i pritegnuti odgovarajućom silom pomoću moment ključa.
- ☛ NE VEZUJTE lanac, užad, niti kablove za bezbednosni ram za potrebe vučenja jer će se traktor prevrnuti unazad. Vučenje uvek vršite pomoću poteznice.
- ☛ Ukoliko je ugrađen sigurnosni pojas, uvek ga čvrsto pritegnite uz sebe osim u slučaju kada rukujete traktorom na kome je bezbednosni ram u preklopljenom položaju, odnosno ukoliko je bezbednosni ram uklonjen.
- ☛ Proverite da sigurnosni pojas nije oštećen. Oštećen sigurnosni pojas mora se zameniti.

Oštećenje bezbednosnog rama

Ako je došlo do prevrtanja traktora ili do oštećenja bezbednosnog rama (npr. usled udarca u neki predmet koji se nalazi iznad traktora prilikom transporta), on se mora zameniti kako bi se omogućio predviđeni stepen bezbednosti.

Ukoliko dođe do nezgode, potrebno je proveriti da li je došlo do oštećenja bezbednosnog rama, rukovaočevog sedišta, sigurnosnog pojasa i mesta za montažu sedišta. Zamenite sve oštećene delove pre nego što nastavite sa upotrebom traktora.

NE VRŠITI ZAVARIVANJE, BUŠENJE, NITI SAVIJANJE I ISPRAVLJANJE BEZBEDNOSNOG RAMA jer se time smanjuje predviđena zaštita.

g. BEZBEDNOST: PRIPREMITE SE ZA BEZBEDNO RUKOVANJE

Zaštitite sebe:

Nosite svu zaštitnu odeću i ličnu zaštitnu opremu koja vam je izdata, odnosno koju iziskuju uslovi rada. Da ne biste rizikovali, može biti potrebno da nosite i koristite sledeće:

- (a) zaštitnu kacigu
- (b) zaštitne naočari ili vizir
- (c) antifon za zaštitu sluha
- (d) respirator ili zaštitnu masku
- (e) zaštitnu odeću i kabanicu
- (f) svetloodbojni prsluk
- (g) zaštitne rukavice (od neoprena za zaštitu od hemikalija; kožne za grube radove)
- (h) zaštitnu obuću.

NE NOSITE široku odeću, nakit i druge predmete; povežite dugu kosu da se ne bi uplela u komande i druge delove traktora.

Obavestite se gde se nalaze protivpožarni aparati i oprema za prvu pomoć i na koji način se pozivaju hitne službe. Uverite se da znate da koristite navedenu opremu.

(a)

(b)

(c)

(d)

(e)

(f)

(g)

(h)

H. Upoznajte svoju opremu:

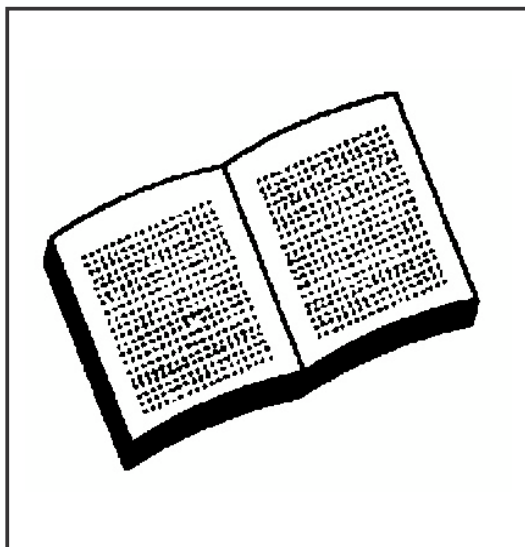
Upoznajte svoj traktor. Naučite kako da rukujete svim delovima na mašini, kao i oruđima i priključnim uređajima koji se koriste uz nju. Shvatite svrhu svih komandi, merača i skala. Saznajte nominalnu nosivost, opseg brzine, karakteristike kočenja i upravljanja i radijus okretanja i vodite računa o prostoru potrebnom za nesmetan rad traktora.

Imajte u vidu da kiša i sneg, kao i šljunak na putu, mekano tlo, itd. mogu da utiču na rad vašeg traktora. ***Pri lošim uslovima na putu usporite, budite dodatno oprezni i aktivirajte pogon na sva četiri točka ukoliko postoji.***

Pre nego što pokrenete motor, proučite bezbednosne oznake na traktoru koje se odnose na OPASNOST, UPOZORENJE, odnosno OPREZ, kao i oznake sa drugim informacijama. Pre nego što počnete sa radom, proučite i ovo uputstvo za rukovaoca.

Ukoliko u Uputstvu postoji nešto što ne razumete, pitajte nekoga da vam to objasni (npr. svog distributera opreme).

VAŽNO: Ovo uputstvo obuhvata opštu bezbednosnu praksu za poljoprivredne traktore i mora se uvek držati uz traktor. Ukoliko su vam potrebni dodatni primerci Uputstva, kontaktirajte svog distributera.

I. Koristite svu raspoloživu zaštitnu

opremu Svu zaštitnu opremu držite na svom mestu i postarajte se da je bezbedno povezana. Vodite računa o tome da su svi branici, štitnici i bezbednosne oznake postavljene na odgovarajući način, odnosno u skladu sa specifikacijama, te da su u dobrom stanju.

VAŽNO: Radi vaše bezbednosti i bezbednosti lica u vašoj blizini, vaš traktor treba da bude opremljen: sigurnosnim pojasom. Sigurnosni pojas uvek se mora postaviti u zaštitni položaj. Korišćenje sigurnosnog pojasa se preporučuje u skladu sa zakonskim zahtevima odgovarajućeg tržišta kada je konstrukcija za zaštitu od prevrtanja u uspravnom položaju. Štitnik priključnog vratila.

Vašem traktoru mogu biti potrebni i:

- retrovizori
- protivpožarni aparat

Nalepnica za spora vozila, dodatne zaštite, svetla ili nalepnice, odnosno dodatni alarm.

Saznajte šta je od opreme potrebno za bezbedno rukovanje vašim traktorom. Koristite tu opremu. Pobrinite se da je ta oprema na svom mestu i da je u dobrom stanju. NIKADA ne uklanjajte zaštitnu opremu.

Proverite opremu:

Pre nego što počnete sa radom, izdvojite vreme da pregledate svoj traktor i pobrinite se da su svi sistemi u dobrom stanju. NEMOJTE da pušite dok traktor punite gorivom. Eliminirajte sve vrste otvorenog plamena.

Proverite da li su svi delovi dobro pričvršćeni, odnosno da neki deo nije slomljen, oštećen ili pak nedostaje. Popravite sve što je potrebno. Postarajte se da sva zaštitna oprema bude na svom mestu.

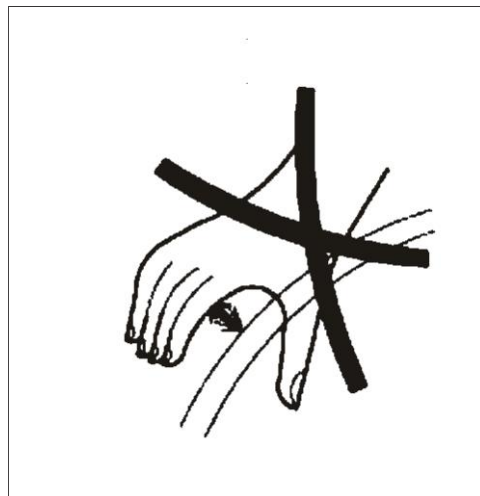
Proverite stanje bezbednosnog rama i sigurnosnog pojasa. Oštećeni bezbednosni ram, odnosno sigurnosni pojas MORA se zameniti. Vodite računa o tome da svi instrumenti i uređaji budu instalirani na odgovarajući način, te da broj obrtaja priključnog vratila traktora odgovara broju obrtaja oruđa koje se na njega priključuje.

Proverite pritisak u gumama, kao i da na njima nema rezova, niti ispuščenja. Zamenite istrošene, odnosno oštećene gume. Proverite da li su nožna i parkirna kočnica u uspravnom stanju. Ukoliko je potrebno, podesite ih.

PROSTOR ZA PUNJENJE GORIVA

- ☛ Zaustavite motor i sačekajte da se ohladi pre nego što počnete sa punjenjem goriva. Proverite nivo ulja u motoru i, ako je potrebno, dodajte ulje.
- ☛ Izvršite sve procedure vezane za održavanje navedene u odeljku o održavanju i podešavanju ovog uputstva.
- ☛ Proverite da li su uređaji za zaključavanje priključnog vratila dobro zatvoreni.
- ☛ Proverite da li su štitnici priključnog vratila i kardana na svom mestu i da li funkcionišu kako treba.
- ☛ Proverite hidraulični sistem traktora i priključnog oruđa. Izvršite zaptivanje, odnosno popravite ili zamenite oštećene delove.

UPOZORENJE: Dizel-gorivo, odnosno hidraulična tečnost pod pritiskom može prodrati u kožu ili oči i prouzrokovati ozbiljne povrede, slepilo ili smrt. Curenje tečnosti pod pritiskom se ponekad ne može uočiti. Uzmite komad kartona ili drveta i pomoću njih potražite pukotine. Nikada to ne činite golom rukom. Nosite zaštitne naočare radi zaštite očiju. Ukoliko tečnost prodre u kožu, lekar upoznat sa ovakvom vrstom povreda je MORA odstraniti hirurškim putem u roku od nekoliko sati.

Pre nego što se tečnost, odnosno hidraulični sistem stavi pod pritisak, pobrinite se da su sve veze čvrste i da cevi i creva nisu oštećena. Pre nego što se uklone cevi za gorivo, odnosno hidraulične cevi, vodite računa o tome da ispustite sav pritisak.

Pobrinite se da su sve hidraulične cevi ispravno montirane i da nisu upletene.

UPOZORENJE : Sistemi za hlađenje tečnosti podižu pritisak sa zagrevanjem motora. Pre nego što skinete poklopac sa hladnjaka, zaustavite motor i pustite sistem da se ohladi.

Proverite sistem za hlađenje motora i po potrebi dodajte rashladnu tečnost.

J. Očistite traktor:

- ☛ Održavajte čistoću radnih površina i delova motora.
- ☛ Pre nego što počnete sa čišćenjem mašine, uvek spustite oruđe na zemlju, menjač izbacite iz brzine, povucite parkirnu kočnicu, ugasite motor i izvadite ključ.
- ☛ Očistite stepenice, pedale i pod. Uklonite masnoću i ulje i obrišite prašinu, odnosno blato. Tokom zime, uklonite sneg i led. Imajte na umu da su klizave površine opasne.
- ☛ Ukoliko je potrebno očistiti plastične delove (kao što su konzole, instrument tabla, monitori, indikatori, itd.), nemojte koristiti benzin, parafin, razređivače, itd.
- ☛ Ove materije mogu prouzrokovati gubitak boje, pucanje ili krivljenje očišćenih delova.
- ☛ Ove delove treba čistiti ISKLJUČIVO vodom, neutralnim sapunom i mekanom tkaninom.
- ☛ Skinite uređaje, ključeve, spone, itd. i odložite ih na njihova mesta.

K. Zaštitite okolinu:

Nezakonito je zagađivati odvođe, vodene tokove ili zemljište. Koristite odobrena postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, uključujući i reciklažna dvorišta i garaže namenjene odlaganju iskorišćenog ulja. Ukoliko ste u nedoumici, obratite se lokalnim vlastima za savet.

Kako biste saznali ispravne metode za odlaganje ulja, filtera, guma, itd., obratite se svom distributeru ili lokalnoj agenciji za reciklažu otpada.

L. Samo za Severnu Ameriku:

Bezbednosni listovi za sve materijale sadrže informacije o hemikalijama koje proizvod sadrži, uputstvo za bezbedno korišćenje proizvoda, kao i procedure kojih se treba pridržavati u slučaju curenja ili izlivanja. Ovakvi bezbednosni listovi su na teritoriji cele Severne Amerike dostupni kod distributera.

Pre bilo kakvih radova na održavanju mašine pogledajte pomenute bezbednosne listove za tečnosti, ulja, itd., koja se koriste u mašini. U njima možete naći informacije o rizicima i procedurama za bezbedno održavanje. Preporučujemo vam da se držite tih uputstava prilikom bilo kakvih radova na održavanju.

Odlaganje traktora: traktor je napravljen od delova čije odlaganje je regulisano određenim pravilima i propisima. Ukoliko se traktor više ne koristi, mora se odložiti preko odgovarajućih agencija i u skladu sa odgovarajućim pravilima. Ne zagađujte okolinu traktorom, niti njegovim delovima.

M. BEZBEDNOST: SERVISIRANJE TRAKTORA

NEMOJTE servisirati traktor dok je motor uključen, odnosno dok je traktor u pokretu.

Pre nego što izvršite bilo kakva podešavanja, odnosno servisiranje električnog sistema, iskopčajte kablove akumulatora, i to najpre negativni (-) kabl.

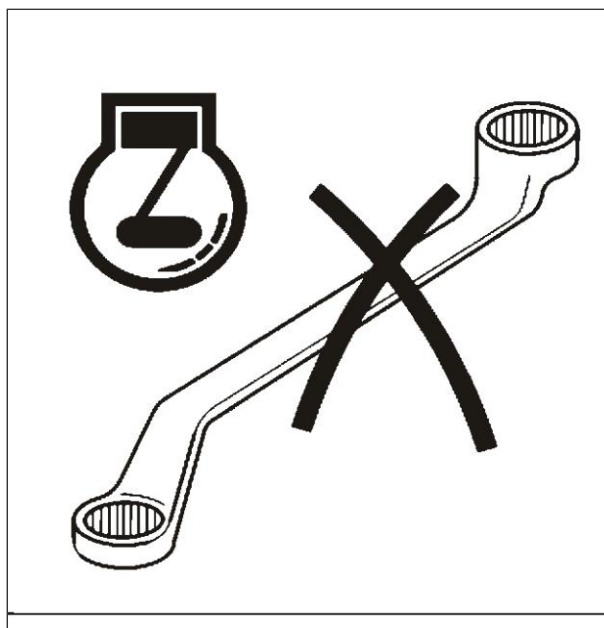
Dabiste sprečili požar ili eksploziju, akumulator držite van domašaja otvorenog plamena i sredstava za pomoć pri pokretanju motora po hladnom vremenu. Da biste sprečili pojavu varnica koje mogu izazvati eksploziju, koristite kablove za paljenje motora u skladu sa datim uputstvima.

Preporučujemo vam da prilikom vršenja popravki ili podešavanja konsultujete svog distributera i da taj posao obavi obučeno lice.

Oruđe, odnosno traktor mora biti postavljeno na odgovarajuće drvene blokove ili stubove, a NE na hidrauličnu dizalicu.

Redovno proveravajte zategnutost vijaka i matica, posebno na glavčinama točkova i felnama. Pritegnite ih propisanom silom pomoću moment ključa.

Redovno proveravajte kočnice i po potrebi dospite ulje i izvršite odgovarajuća podešavanja. Vodite računa o tome da kočnice rade ravnomerno.

N. BEZBEDNOST: POKRETANJE TRAKTORA

Pre pokretanja upozorite lica koja se nalaze oko vas

Pre pokretanja obiđite oko traktora i priključene opreme. Uverite se da se niko ne nalazi na traktoru, opremi i u njihovoj blizini. Najavite drugim radnicima i licima u neposrednoj blizini da pokrećete traktor i nemojte ga pokretati pre nego što se sva lica udalje od traktora, oruđa i priključene opreme.

Postarajte se da sva lica, a naročito deca, budu na bezbednoj udaljenosti od traktora pre nego što pokrenete motor.

Pravilno se penjite i silazite sa traktora:

Uvek ostvarujte „trostruki kontakt” sa mašinom, i prilikom penjanja se okrenite licem prema njoj. „Trostruki kontakt” znači da su prilikom penjanja i silaska obe ruke i jedno stopalo u kontaktu sa mašinom, ili oba stopala i jedna ruka.

Očistite đonove o obrišite ruke pre penjanja. Prilikom penjanja i silaska koristite rukodržače, ručke, stepenice ili merdevine (u zavisnosti od opreme).

NIKADA ne koristite poluge komandi kao ručke za penjanje i NIKADA ne stajite na nožne komande prilikom penjanja i silaska.

NIKADA ne pokušavajte da se popnete i siđete sa traktora u pokretu. NIKADA ne skačite sa traktora, bez obzira na okolnosti.

Bezbedno pokrenite traktor

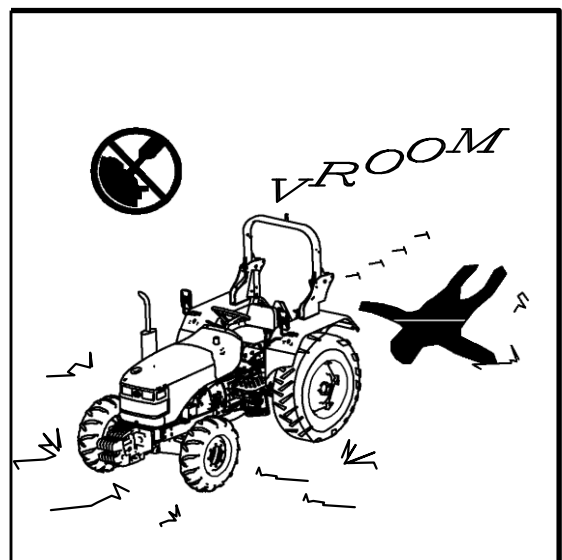
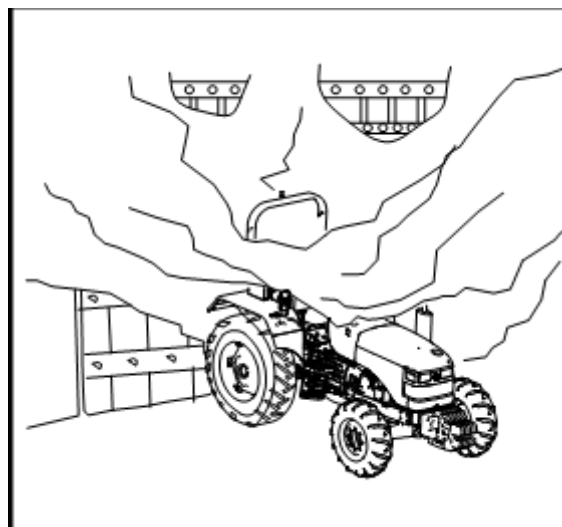

UPOZORENJE: Pre pokretanja motora, postarajte se da prostor bude dobro provetren. Motor nikada ne sme da radi u zatvorenom prostoru jer izduvni gasovi mogu izazvati gušenje.

Motor uvek pokrećite sedeći na sedištu za rukovaoca. Sve poluge za prenos snage, kao i poluga priključnog vratila, moraju biti u neutralnom položaju.

Vodite računa o tome da su pedale nezavisnih kočnica uvek spojene tokom rada traktora, osim kada se radi zaokretanja na njivi vrši pojedinačno kočenje. Vodite računa da su kočnice ispravno podešene tako da se obe aktiviraju u isto vreme.

Podesite sedišta, zavežite sigurnosni pojas (gde je ovaj korak primenljiv i na način objašnjen u ovom uputstvu), povucite parkirnu kočnicu i pre pokretanja traktora postavite sve komande u neutralan položaj.

OPASNOST: Motor upalite isključivo pomoću ključa dok sedite u sedištu za rukovaoca. Nikada ne pokušavajte da pokrenete motor prespajanjem elektropokretača (anlasera), jer će se motor pokrenuti u brzini ako se prespoji strujno kolo za pokretanje u neutralnom položaju. To može dovesti do teške telesne povrede ili smrti svakoga ko se nalazi blizu traktora.

O. Postupajte u skladu sa preporučenim postupkom pokretanja traktora

Pridržavajte se preporučenog postupka paljenja koji je naveden u odeljku o rukovanju traktorom ovog uputstva. Odeljak sadrži uputstva o normalnom pokretanju, pokretanju po hladnom vremenu i korišćenju tečnosti za pomoć pri startovanju motora.

Proverite komande

Nakon pokretanja motora proverite sve uređaje na instrument tabli i svetla i uverite se da sve radi kako treba. Ukoliko traktor ne reaguje pravilno na komande, NE KORISTITE ga dok se ne otklone kvarovi.

Vodite računa o tome da poklopac namotaja anlasera bude uvek ispravno postavljen na svom mestu.

Tečnost za pomoć pri pokretanju motora

UPOZORENJE: Veoma je važno da proučite etiketu na ambalaži tečnosti pre nego što počnete da je upotrebljavate. NE KORISTITE tečnost u vidu aerosol spreja na traktoru sa termostatom povezanim na električni sistem, jer može doći do eksplozije i oštećenja motora, kao i telesnih povreda.

Ispravno koristite tečnost za pomoć pri pokretanju motora. Tečnost se sme koristiti samo ukoliko je proizvođač instalirao originalni komplet za paljenje pomoću etra, odnosno ukoliko ga je kao dodatnu opremu instalirao distributer; ukoliko na traktoru postoje grejači ili termostat, oni se moraju ukloniti pre instalacije.

Ukoliko se koristi tečnost za pomoć pri paljenju u vidu aerosol spreja, termostat se mora iskopčati sa napajanja. Izvucite žicu iz termostatske jedinice koja se nalazi na kolektoru. Trakom izolujte kraj žice da biste sprečili kratak spoj.

Pre pokretanja traktora uverite se da u njegovoj okolini nema ljudi niti prepreka.

P. BEZBEDNOST TOKOM RADA

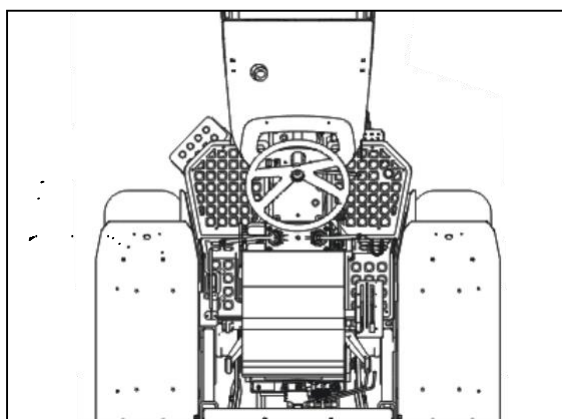
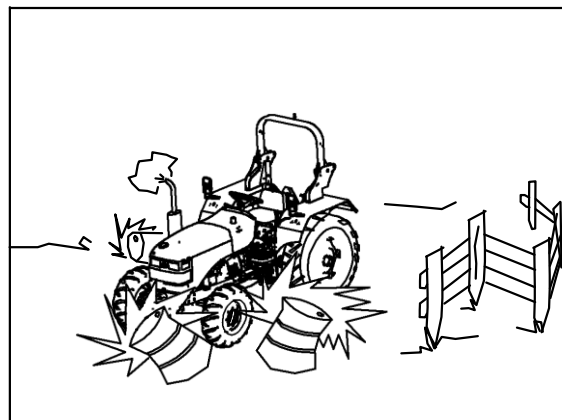
UPOZORENJE: Traktor koji nije u ravnoteži može se prevrnuti i prouzrokovati telesne povrede ili smrt. Vodite računa o tome da se protivtežovi na prednjem kraju traktora, tegovi i balast na točkovima koriste prema preporuci proizvođača. NIKADA nemojte dodavati tegove da biste kompenzovali preveliko opterećenje traktora; bolje je da smanjite opterećenje.

UPOZORENJE: Prilikom rukovanja traktorom svi delovi tela treba da budu unutar prostora za rukovaoca.

Q. Postupajte pravilno

Postarajte se da traktor bude spreman za rad koji obavljate. Upoznajte se sa propisanim maksimalnim opterećenjem traktora i nikad ne prelazite propisanu granicu. Vodite računa o tome da oprema i oruđa koja nameravate da koristite NE PRELAZE propisana opterećenja vašeg traktora. Proverite da li broj obrtaja priključnog vratila odgovara broju obrtaja priključnog oruđa. Imajte u vidu da traktori obično rade na neravnim i neasfaltiranim površinama koje često mogu biti i strme. Uslovi rada mogu negativno uticati na količinu tereta koji traktor može nositi, odnosno vući.

UPOZORENJE: Ne pokrećite traktor ako niste u potpunosti ovladali komandama za brzinu i upravljanje.

R. Pridržavajte se preporuka za bezbedno rukovanje:

- Lagano rukujte komandama: nemojte naglo povlačiti upravljač i druge komande.
  - NE SILAZITE I NE PENJITE SE na traktor koji je u pokretu; prilikom vožnje uvek čvrsto držite obruč upravljača, tako da palčevi ne budu na kracima upravljača.
  - Vodite računa o tome da u svim pravcima imate dovoljno prostora za traktor, bezbednosni ram i oruđa.
  - NIKADA se ne igrajte sa traktorom i opremom.
  - NIKADA ne pokušavajte da rukujete komandama ako niste na sedištu za rukovaoca.
  - Pre nego što sidete s traktora uvek isključite priključno vratilo, spustite priključak, odnosno oruđe na zemlju, postavite menjač u neutralni položaj, povucite parkirnu kočnicu, isključite motor i izvucite ključ.
- NE DODIRUJTE, ne naslanjajte se i nemojte provlačiti ruke kroz mehanizam oruđa i ne dozvolite drugima da to čine. Uvek budite na oprezu. Ukoliko se nešto od opreme pokvari, olabavi ili ne radi kako treba, isključite motor, pregledajte mašinu i izvršite popravku ili podešavanje pre nego što nastavite sa radom.

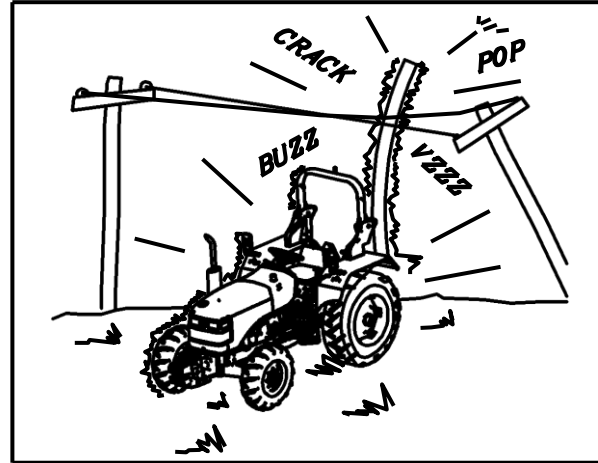
S. Vodite računa o drugima

Pratite šta se dešava. Nikada ne dopustite neobučenom ili nekvalifikovanom licu da rukuje vašim traktorom, jer može povrediti sebe ili drugo lice.

 UPOZORENJE: Vaš traktor je mašina kojom rukuje jedno lice. NE DOZVOLITE drugim licima da se voze s vama na traktoru, odnosno oruđu. U nekim državama za prevoz suvozača mora biti ugrađeno sedište. Nikada ne dozvolite nikome da se vozi na oruđu i drugoj opremi, uključujući i prikolice, izuzev u slučaju posebno projektovane opreme za žetvu na kojoj se mogu nalaziti lica tokom vršenja žetve (ali ne i tokom prevoza). Takva oprema mora biti u skladu sa propisanim standardima bezbednosti lica koja se na noj nalaze. NIKADA ne dozvolite deci da budu na traktoru.

 UPOZORENJE: Uverite se da pre kretanja traktora imate potpunu kontrolu nad komandama za upravljanje i brzinu. Krećite se sporo dok se ne uverite da sve pravilno funkcioniše. Nakon pokretanja motora proverite kretanje upravljača, levo i desno. Uverite se da imate potpunu kontrolu nad upravljačem i kočnicama. Ukoliko je uključena blokada diferencijala, NE KREĆITE se velikom brzinom dok ne isključite blokadu diferencijala.

Pre pokretanja motora pregledajte radni prostor kako biste utvrdili koji je najbolji i najbezbedniji način rada. Planirajte svoju aktivnost tako da se krećete napred i pravolinijski koliko god je to moguće. Vodite računa o postojanju rovova, rupa, šančeva, kosina, stabala, panjeva, bara itd. Vodite računa o potencijalno opasnim uslovima rada. Ukoliko koristite prednji utovarivač ili oruđa na preklapanje, vodite računa o preprekama u liniji kretanja traktora.

UPOZORENJE: Slučajan kontakt sa visokonaponskim vodovima uzrokuje smrt. U slučaju takvog kontakta, NE IZLAZITE iz traktora, pomerite traktor ili utovarivač tako da prekinete kontakt i pomerite se na bezbednu udaljenost.

UPOZORENJE: Nikada ne pomerajte teret tako da se neko nađe ispod njega

- ☛ Držite druga lica podalje od vašeg radnog prostora. Nikada ne dozvolite nikome da stoji ili prolazi ispod podignutog oruđa.
- ☛ NE PODIŽITE predmete koji ne mogu bezbedno stati u korpu utovarivača; u protivnom nabavite odgovarajući priključak. Nikada ne dopustite nikome da stoji na bezbednosnom ramu, branicima i blatobranima.
- ☛ Kada koristite utovarivač, izbegavajte naglo zaustavljanje, kretanje, okretanje ili promenu pravca. Teret držite što je moguće bliže zemlji.
- ☛ Nikada ne stojte ispred, ispod ili iza opreme za utovarivanje, odnosno tereta na toj opremi (i nemojte dozvoliti drugima da to čine). Nikada ne idite traktorom ka nekome ko stoji ispred fiksnog predmeta.
- ☛ Držite druga lica podalje od zglobnih elemenata, traktorskih poluga, hidrauličnog podizača, priključnog vratila, cilindara, kaiševa, uređaja za namotavanje i drugih pokretnih delova. Svi štitnici i branici moraju biti na svom mestu.

T. Rizik od prevrtanja

Radi vaše bezbednosti preporučuje se da svi traktori sa platformom budu opremljeni bezbednosnim ramom i sigurnosnim pojasom.

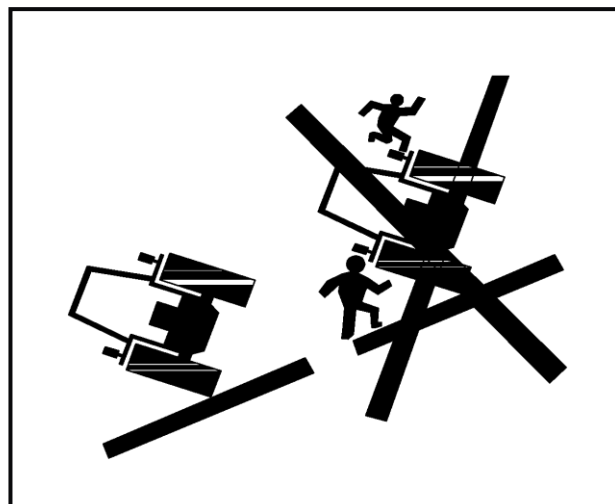
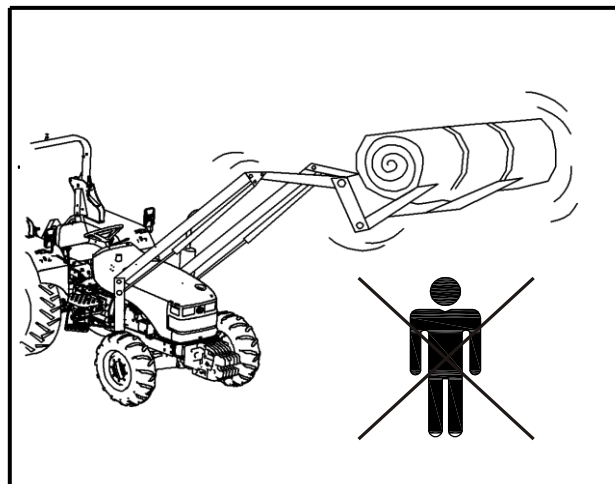
U slučaju prevrtanja traktora koji poseduje bezbednosni ram, čvrsto se uhvatite za točak upravljača i NE POKUŠAVAJTE da ustanete sa sedišta dok se traktor ne zaustavi.

U. Da biste izbegli bočno prevrtanje:

- ☛ Podesite najširi razmak između točkova koji odgovara poslu koji se obavlja.
- ☛ Pre vožnje brzinom kojom se obavlja prevoz izvršite spajanje pedala kočnica.
- ☛ Smanjite brzinu tako da odgovara uslovima rada. Ukoliko se na traktoru nalazi prednji utovarivač, korpu utovarivača i teret držite što je moguće niže.
- ☛ Zaokretanje vršite u širokom krugu, polako i pri smanjenoj brzini. NE DOZVOLITE traktoru da poskakuje, jer možete izgubiti kontrolu nad upravljanjem.
- ☛ NIKADA ne vucite teret koji je pretežak za vaš traktor jer može doći do nekontrolisanog kretanja na nizbrdici ili se traktor može zaneti u stranu pod teretom koji vuče.
- ☛ NEMOJTE naglo kočiti. Kočnicu pritisakajte polako i postepeno.
- ☛ Prilikom kretanja nizbrdo koristite ručicu za gas radi usporavanja rada motora traktora i koristite isti stepen prenosa kao i kada se krećete uzbrdo. Pre kretanja nizbrdo postavite menjač u odgovarajući stepen prenosa.
- ☛ Uključite prenos na sva četiri točka (ukoliko je ugrađen), jer će vam to omogućiti kočenje pomoću sva četiri točka.

UPOZORENJE: NIKADA ne stojte, niti dozvolite drugima da stoje između traktora i priključnog oruđa sve dok motor nije isključen, parkirna kočnica povučena, menjač postavljen u neutralan položaj, a priključna oruđa i druga oprema spuštена na zemlju.

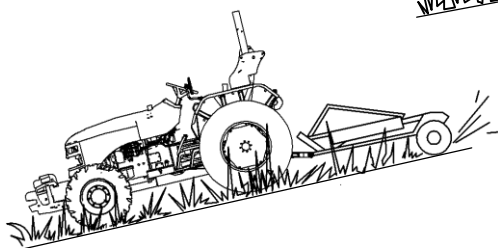
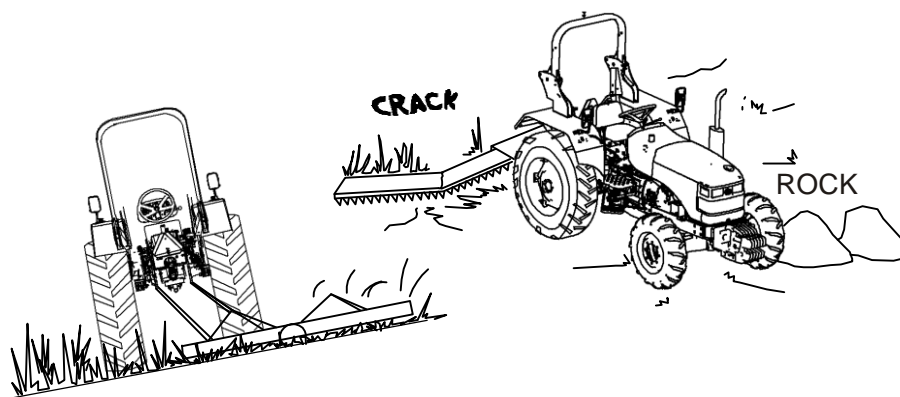
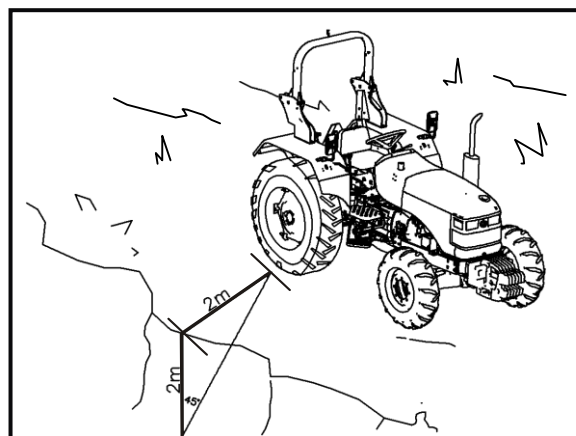
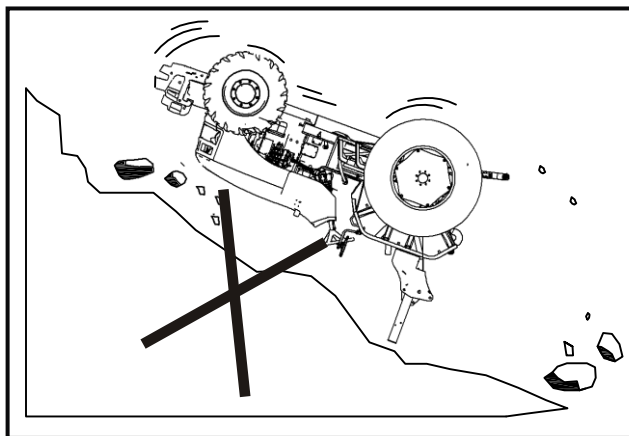
UPOZORENJE : NIKADA ne pritiskajte pedalu spojnice (kvačila), niti pokušavajte da promenite stepen prenosa nakon što ste počeli da se krećete nizbrdo.

- ☛ Uvek je bolje kretati se pravo uz i niz strm nagib nego ići popreko preko takvog nagiba.
- ☛ Ukoliko je moguće, izbegavajte kretanje po strmim nagibima. Ako morate da se vozite po takvom terenu, izbegavajte rupe i udubljenja na nizbrdicama. Izbegavajte panjeve, kamenje i udubljenja na nizbrdicama. Izbegavajte panjeve, kamenje i ispuščenja na uzbrdicama. Kada radite u blizini rovova ili obale, uvek držite traktor na bezbednoj udaljenosti od ivice.

Ukoliko je neophodno preći popreko preko strmog nagiba, izbegavajte okretanje uzbrdo, krećite se naniže i pravite širok zaokret. Krećite se pravo uz i niz nagib, nikada popreko. Kada se krećete uzbrdo i nizbrdo, teži kraj traktora treba da bude okrenut ka uzbrdici.

Kada se krećete popreko preko nagiba sa priključenim oruđem, držite oruđe okrenuto ka uzbrdici. Ne podižite oruđe, već ga držite što je moguće bliže zemlji kada se krećete popreko preko nagiba.

Po mogućstvu izbegavajte kretanje preko strmih nagiba. Ako je neophodno takvo kretanje, izbegavajte rupe i udubljenja na nizbrdicama. Izbegavajte panjeve, kamenje, neravnine i ispuščenja na uzbrdicama.

V. Da biste izbegli prevrtanje unazad

UPOZORENJE: Spajanje na zadnju osovinu ili na bilo koju tačku iznad vučne poluge može izazvati prevrtanje unazad.

Za vuču **NE KORISTITE** gornju polugu i nemojte vršiti spajanje iznad središnje linije zadnje osovine. Uvek koristite odgovarajuću poteznicu sa odgovarajućom sigurnosnom kopčom.

Spajanje iznad dozvoljene visine može izazvati prevrtanje traktora unazad i dovesti do teških telesnih povreda ili smrti. Teret uvek povezivati putem poteznice.

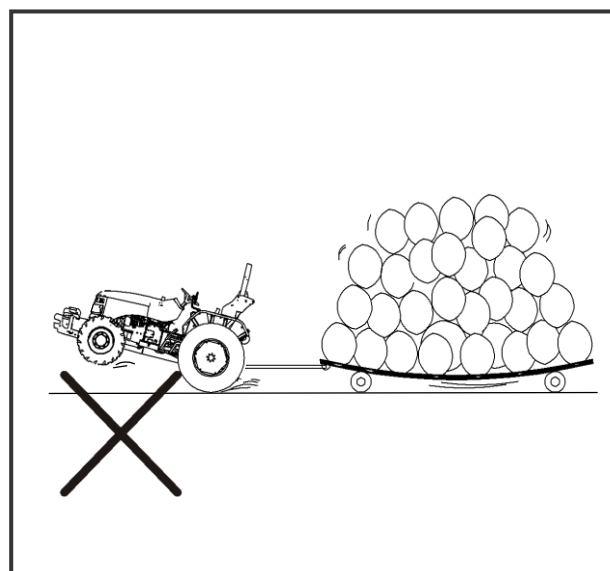
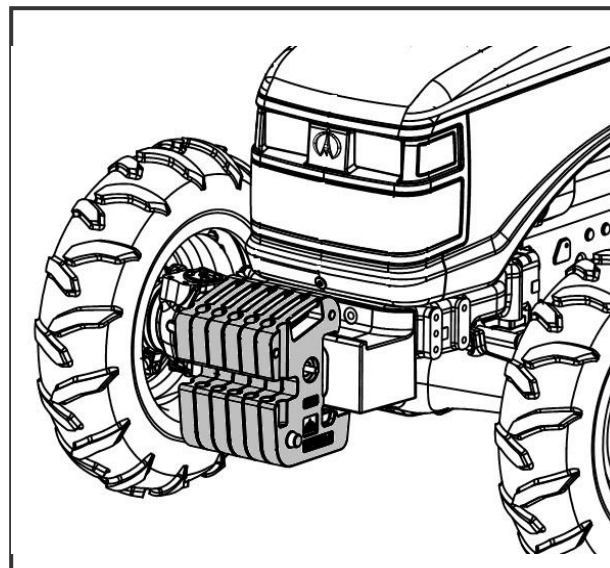
Kada vršite povezivanje u tri tačke preko poteznice, stabilizatori moraju biti instalirani i postavljeni u donji položaj.

Za povećanje stabilnosti traktora koristite prednje protivtegove kada vučete težak teret, odnosno kada koristite teško priključno oruđe sa zadnje strane.

NE preopterećujte svoj traktor i poštujujte propisanu nosivost. Nikada nemojte dodavati balast da biste kompenzovali preopterećenje, već smanjite količinu tereta.

UPOZORENJE: Preopterećivanje traktora je uvek opasno. Upoznajte se sa propisanim opterećenjem i nosivošću i **NIKADA** ne preopterećujte traktor.

Ukoliko prednji deo traktora počne da se diže, smanjite brzinu i po potrebi pritisnite pedalju spojnice (kvačila).

Ukoliko je traktor upao u blato ili zaleđenu zemlju, NE pokušavajte da ga pokrenete napred jer se može zarotirati oko zadnjih točkova i prevrnuti. Podignite priključeno oruđe (ako ga ima) i pokušajte da se izvučete kretanjem unazad. Ukoliko to nije moguće, traktor izvučite pomoću drugog vozila.

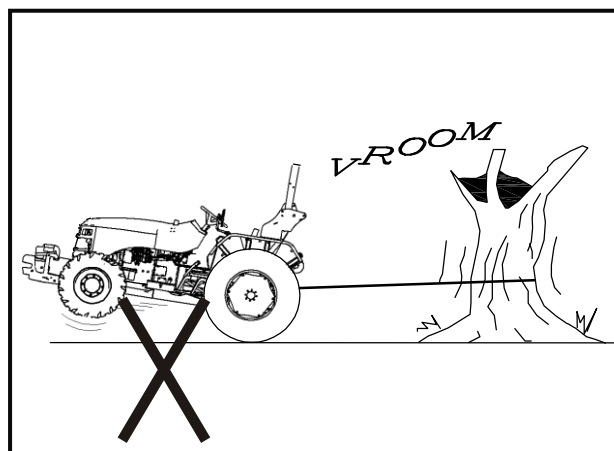
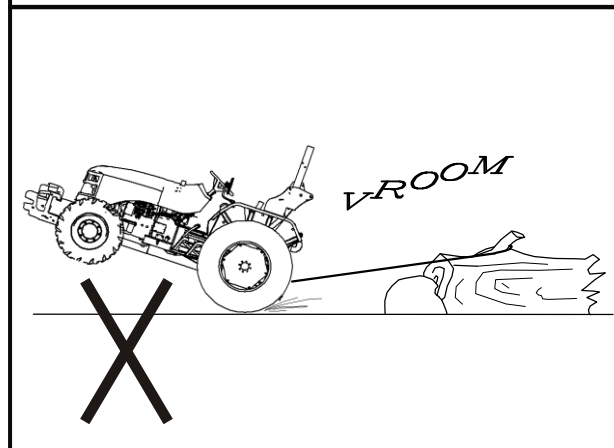
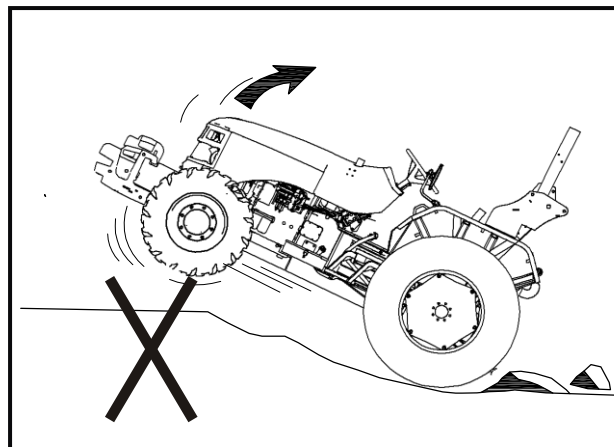
Pokrenite traktor polako unapred i postepeno povećavajte brzinu. NE „turirajte“ motor i ne puštajte naglo pedalju spojnice. Ukoliko je traktor spojen sa velikim teretom ili fiksiranim predmetom, nepravilno rukovanje kvačilom može izazvati prevrtanje traktora.

Ukoliko se zaglavite u jarku, izađite iz njega po mogućstvu kretanjem UNAZAD. Ako morate da se krećete napred, uradite to polako i oprezno.

Traktor bez priključnog oruđa, kao i traktor sa priključcima postavljenim sa zadnje strane trebalo bi voziti uzbrdo kretanjem unazad, a nizbrdo kretanjem unapred.

Traktor sa utovarivačem sa prednje strane u kome se nalazi teret trebalo bi voziti nizbrdo kretanjem unazad, a uzbrdo kretanjem unapred. Korpu utovarivača držati u najnižem mogućem položaju.

Traktor uvek držati u određenom stepenu prenosa prilikom kretanja nizbrdo. Nikada ne dopustite traktoru da se kreće sa pritisnutom pedaljom spojnice, niti kada je menjač u neutralnom položaju.

W. Opšta upozorenja u pogledu rukovanja traktorom

Kada se priključno vratilo ne upotrebljava, štitnik priključnog vratila (1) i poklopac (2) treba da budu postavljeni na svoje mesto.

Pre priključivanja, uklanjanja, čišćenja ili podešavanja oruđa koje pokreće priključno vratilo, isključite priključno vratilo, ugasite motor, izvucite ključ i uverite se da je priključno vratilo prestalo sa radom.

Svi štitnici sklopa priključnog vratila moraju biti na svom mestu; pridržavajte se svih bezbednosnih uputstava i znakova.

Pre pokretanja priključnog vratila, uverite se da nema nikoga u blizini mašine. Prilikom rada priključnog vratila, kada traktor stoji u mestu, uvek postavite menjač u neutralan položaj, povucite parkirnu kočnicu i fiksirajte točkove traktora i oruđa.

Kada radite sa pokretnim oruđem spojenim na priključno vratilo, nemojte ustajati sa sedišta traktora sve dok ne isključite pogon priključnog vratila, postavite menjač u neutralan položaj, povučete ručnu kočnicu, isključite motor i izvučete ključ iz brave.

NE postavljajte adaptere na priključno vratilo, niti nastavke kojima se menja prečnik ili dužina vratila, jer bi se kardanski zglob i element za spajanje našao izvan štitnika. Gornje spone moraju biti postavljene tako da se ne vide njihovi navoji. Videti sliku.

UPOZORENJE: NIKADA nemojte da iskopčavate hidraulične spojeve, niti da vršite podešavanje priključnog oruđa dok motor radi, odnosno dok je uključen pogon priključnog vozila. Takav postupak može izazvati teške telesne povrede ili smrt.

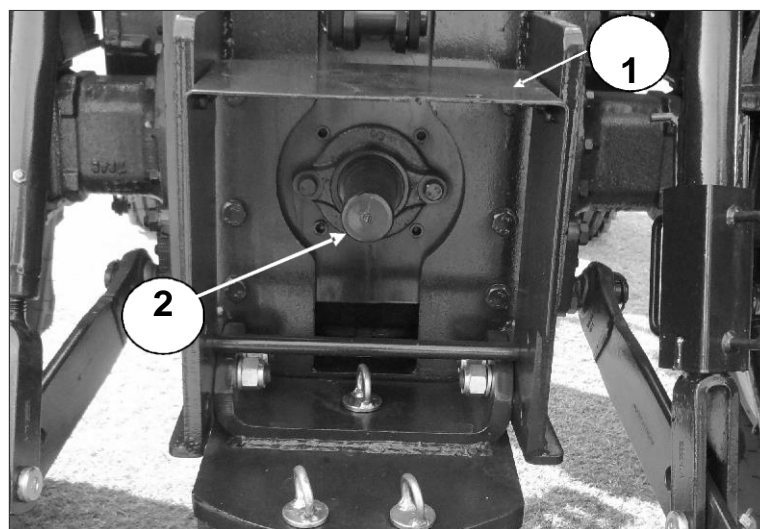
Prilikom upotrebe hemijskih supstanci, pridržavajte se uputstava proizvođača o njihovom korišćenju, skladištenju i odlaganju. Takođe se pridržavajte uputstava o korišćenju opreme za apliciranje hemijskih sredstava.

Prilikom upravljanja traktorom u uslovima smanjene vidljivosti i tokom noći, krećite se prilagođenom brzinom. (NE koristite svetla za rad na njivi kada se krećete budući da je zabranjeno imati uključeno belo svetlo sa zadnje strane, osim prilikom kretanja unazad, jer može zbuniti vozače koji se kreću iza vas.)

Upravljajte traktorom na kojem je podešen najširi razmak između točkova koji odgovara poslu koji obavljate. Za podešavanje točkova konsultujte odeljak „Održavanje i podešavanje“.

Smanjite brzinu kada se krećete po neravnom i klizavom terenu, ili kada vam rastinje smanjuje preglednost.

NE vršite nagle promene pravca kretanja pri velikoj brzini.

UPOZORENJE: Utovarivač sa prednje strane (korpa ili viljuškar) mora biti opremljen odgovarajućim graničnicima koji sprečavaju pad tereta (bale sena, stubovi za ograde, namotaji žičane ograde, kablovi, itd.) niz ruke utovarivača u prostor gde se nalazi rukovalac i povređivanje vozača prilikom podizanja utovarivača. Neadekvatno obezbeđeni predmeti mogu pasti sa utovarivača i povrediti lica koja se nalaze u blizini. Ne koristite oruđa suprotno njihovoj nameni, niti za rukovanje materijalima za koje nisu predviđena. Za rukovanje utovarivačem postavljenim sa prednje strane i načelna pravila o bezbednosti konsultujte uputstvo za rukovanje utovarivačem.

Oruđa povezana sa traktorom u tri tačke i oruđa postavljena sa strane traktora imaju mnogo veći radijus okretanja nego u slučaju kada se oprema postavlja za vuču. Postarajte se da uvek imate dovoljno prostora za bezbedno okretanje.

Kada se na traktor priključuju oruđa i druge priključne sprave, obavezno proučite uputstvo za rukovanje tim oruđem, odnosno spravom i pridržavajte se bezbednosnih instrukcija.

Vuču vršite samo pomoću odgovarajuće pteznice. Vučenje i priključivanje oruđa na neodgovarajuće mesto može izazvati prevrtanje traktora.

Čak i u slučaju pravilnog postavljanja, nepropisno korišćenje pteznice može dovesti do prevrtanja traktora.

NE preopterećujte priključne sprave i opremu za vuču tereta. Koristite odgovarajuće tegove za održavanje stabilnosti traktora. Teret povežite samo pomoću pteznice.

X. Prevoz putem

Pre upravljanja traktorom na javnim putevima morate preduzeti određene mere predostrožnosti.

Upoznajte se sa svim lokalnim propisima i važećim zakonima koji se odnose na vaš traktor i poštujujte ih.

Izvršite spajanje pedala kočnica. Podignite sva oruđa u transportni položaj i fiksirajte ih u tom položaju.

Sva oruđa moraju biti postavljena u transportni položaj sa najmanjom širinom.

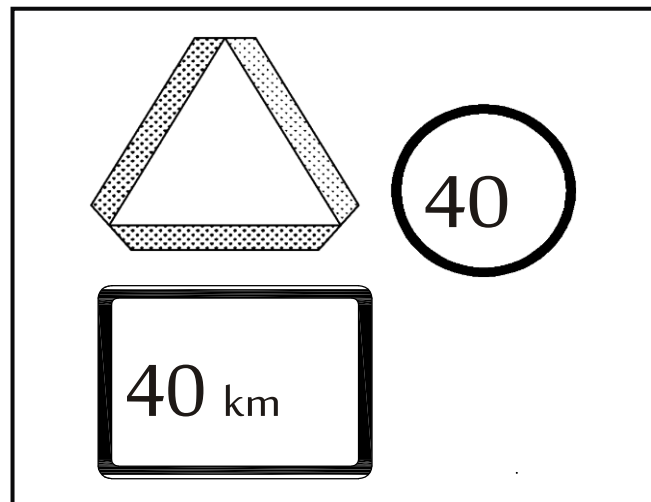
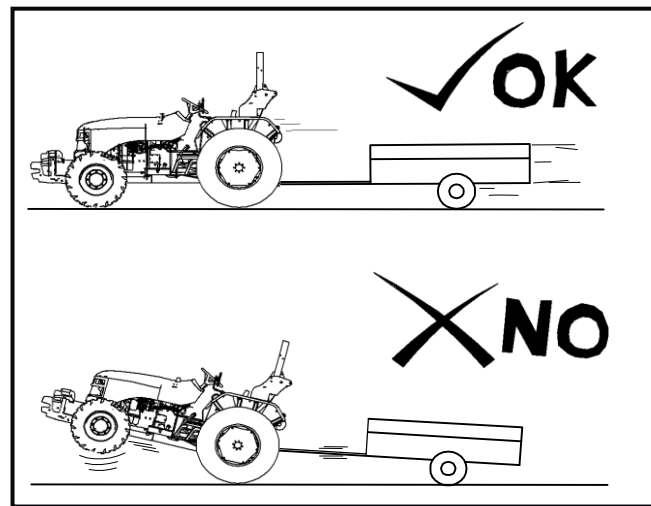
Isključite priključno vratilo i blokadu diferencijala. Postarajte se da se na traktoru i opremi nalazi znak za vozila koja se sporo kreću, odnosno rotaciono svetlo za takva vozila ako je tako propisano zakonom. Vodite računa da teret ne zaklanja znakove, odnosno svetla.

Postarajte se da na traktoru i oruđu budu postavljane odgovarajuće zastavice za obeležavanje prostora potrebnog za kretanje, kao i odgovarajuća svetla za upozorenje opasnosti

i vodite računa o njihovoj ispravnosti.

Koristite odgovarajuću sigurnosnu kopču (čiviju). Očistite sve katadioptere, prednja i zadnja svetla i proverite da li pravilno rade.

Oruđa povezana sa traktorom u tri tačke, kao i oruđa postavljena tako da zauzimaju prostor sa strane traktora iziskuju veći radijus okretanja nego oruđa koja su postavljena za vuču. Postarajte se da uvek imate dovoljno prostora za bezbedno skretanje.

Koristite simbole koji se primenjuju u vašoj zemlji.

Y. Propisi o kretanju na putevima

Prilikom upravljanja traktorom na javnim putevima morate preduzeti određene mere predostrožnosti.

UPOZORENJE: NE prevozite putnike na traktoru i elementima koje vuče traktor.

Upoznajte se sa maršrutom kojom ćete se kretati.

Koristite trepćuće ili rotaciono svetlo prilikom kretanja na putevima (i danju i noću), osim ako to nije zabranjeno zakonom.

Budite oprezni kada vučete teret pri transportnoj brzini ukoliko prikolica koju vučete nema sopstvene kočnice.

Pridržavajte se svih lokalnih propisa i važećih zakona u pogledu brzine kretanja traktora na putevima.

Budite naročito oprezni kada se krećete po putevima koji su klizavi ili pokriveni snegom.

Sačekajte da se saobraćaj raščisti pre nego što izađete na javni put.

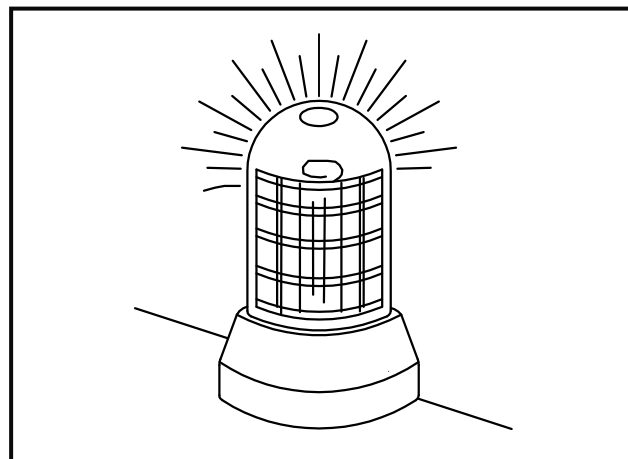
Budite pažljivi na nepreglednim raskrsnicama. Usporite kretanje dok ne sagledate situaciju u saobraćaju.

NE vršite preticanje na raskrsnicama. Usporite pre nego što izvršite skretanje i pred krivinama.

- ☛ Skretanje vršite polako, u širokom luku.
- ☛ Signalizacijom najavite kada nameravate da usporite, da se zaustavite ili izvršite skretanje.
- ☛ Pre kretanja uzbrdo i nizbrdo smanjite stepen prenosa.
- ☛ Traktor uvek držite u odgovarajućem stepenu prenosa.
- ☛ Nikada se ne krećite sa pritisnutom pedalom spojnice (kvačila), niti sa menjačem postavljenim u neutralan položaj.
- ☛ NE KREĆITE se putanjom vozila koja vam idu u susret.
- ☛ Vozite u odgovarajućoj traci, držeći se što je moguće bliže ivici puta.
- ☛ Ukoliko se iza vas formira kolona vozila, isključite se s puta i propustite vozila.
- ☛ Vozite oprezno. Nastojite da predvidite reakcije drugih vozača.
- ☛ Kada vučete teret počnite da kočite ranije nego što to inače činite i usporavajte postepeno.
- ☛ Vodite računa o preprekama iznad traktora.

Z. BEZBEDNOST NAKON RUKOVANJA

Uvek kada zaustavljate traktor uradite to na bezbedan način (NE PARKIRAJTE na nagibu), povucite parkirnu kočnicu, aktivirajte zaključavanje parkirne kočnice (ako je instalirano), isključite priključno vratilo, postavite sve ručice menjača u neutralan položaj, spustite oruđe na zemlju, zaustavite motor i izvucite ključ iz brave PRE nego što napustite sedište za rukovaoca.

AA. Rizik od izlaganja buci:

Karakteristike i merenje buke

Buka predstavlja variranje pritiska u elastičnom mediju, najčešće u vazduhu, koju proizvodi oscilacija mehaničkog objekta (izvora buke) i koja uzrokuje neželjen i najčešće neprijatan akustički doživljaj. Najvažnije karakteristike buke su:

Jačina, odnosno nivo zvuka: izražava varijaciju pritiska usled zvučnog talasa. Meri se decibelima (dB), kojima se izražava odnos snage dva zvučna signala i određuje energija koja dolazi do uha.

Frekvencija: izražava broj varijacija pritiska zvučnog talasa po sekundi i meri se hercima (Hz). Visoki tonovi buke imaju visoku frekvenciju (2000 – 4000 Hz i više), dok niski tonovi imaju nisku frekvenciju (250 Hz i manje).

Kako se procenjuje rizik: što je zvuk jači i što je duža izloženost tom zvuku, veći je rizik od buke:

L_{Aeq} (ekvivalentna ponderisana kontinuirana jačina A): predstavlja meru jačine zvuka kojom se uzima u obzir variranje jačine i različita osetljivost uha na određene frekvencije; L_{Aeq} se meri meračem nivoa zvuka;

PEL (lični nivo izloženosti): predstavlja meru kojom se uzimaju u obzir različiti nivoi buke i vreme koje radnik provede radeći na određenoj mašini ili određenom postupku. PEL se izračunava matematičkim operacijama.

Patološka stanja izazvana bukom

Oštećenje sluha

Buka izaziva hiperakuziju (preosetljivost na zvuk) ili gluvoću jer uništava zvučne receptore, tj. nervne ćelije koje pretvaraju mehaničke zvučne vibracije u nervne impulse koji dolaskom do mozga bivaju protumačeni kao akustični doživljaj. Ukoliko se oštete, ovi receptori se ne mogu ničim zameniti i oštećenje je nepovratno; hiperakuzija se pogoršava u uslovima produžene izloženosti buci, a nakon prestanka buke ne dolazi do poboljšanja. Uz to može biti praćena neprijatnim zujanjem i pištanjem u ušima i preosetljivošću na jake zvuke.

Oštećenje sluha je podmuklo stanje jer se razvija postepeno i neočekivano. U početnoj fazi, kada se ograničava na smanjenu sposobnost percepcije visokih tonova (muzike, zvana) ili govora u situacijama kada postoji buka u pozadini, oštećenje sluha se otkriva samo audiometrijskim pregledom. Pulsirajući zvuci velike jačine koji traju kratko su veoma štetni jer uho ne može na vreme da aktivira fiziološke odbrambene mehanizme. Hiperakuzija nastaje postepeno, nakon višegodišnjeg izlaganja buci i zavisi od ličnog nivoa izloženosti (PEL, gde je rizik praktično ravan nuli pri buci nižoj od 80 dB) i karakteristika svakog pojedinca. U pitanju je neizlečiv poremećaj. Jedino efikasno sredstvo borbe protiv hiperakuzije je prevencija.

Ostale posledice

Buka ne oštećuje samo sluh. Kada jačina buke prelazi 70 db, ona prouzrokuje stres svojim uticajem na moždane centre za obradu informacija i izaziva specifičnu neurovegetativnu reakciju koja dovodi do kardiovaskularnih i gastroenteroloških poremećaja. Među ovim poremećajima se ističu povećano lučenje želudačne kiseline, usporen srčani ritam, suženje vidnog polja i usporeni refleksi, kao i osećaj neprijatnosti, umora i malaksalosti.

Navedene posledice izloženosti buci su opasne jer povećavaju rizik od nastanka nesreća.

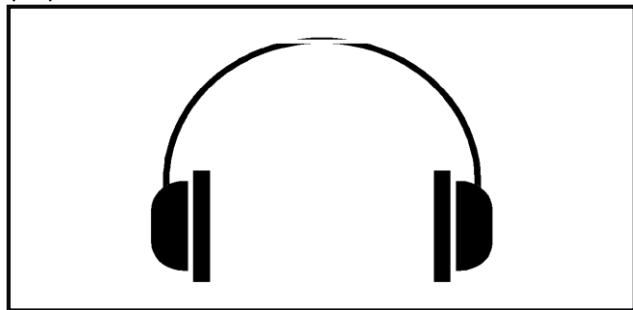
Lična oprema za zaštitu od buke

Korišćenje lične zaštitne opreme ublažava intenzitet zvučne energije koji putem vazduha dolazi do uha. Ova oprema se koristi kada se izlaganje opasno jakoj buci ne može izbeći na drugi način.

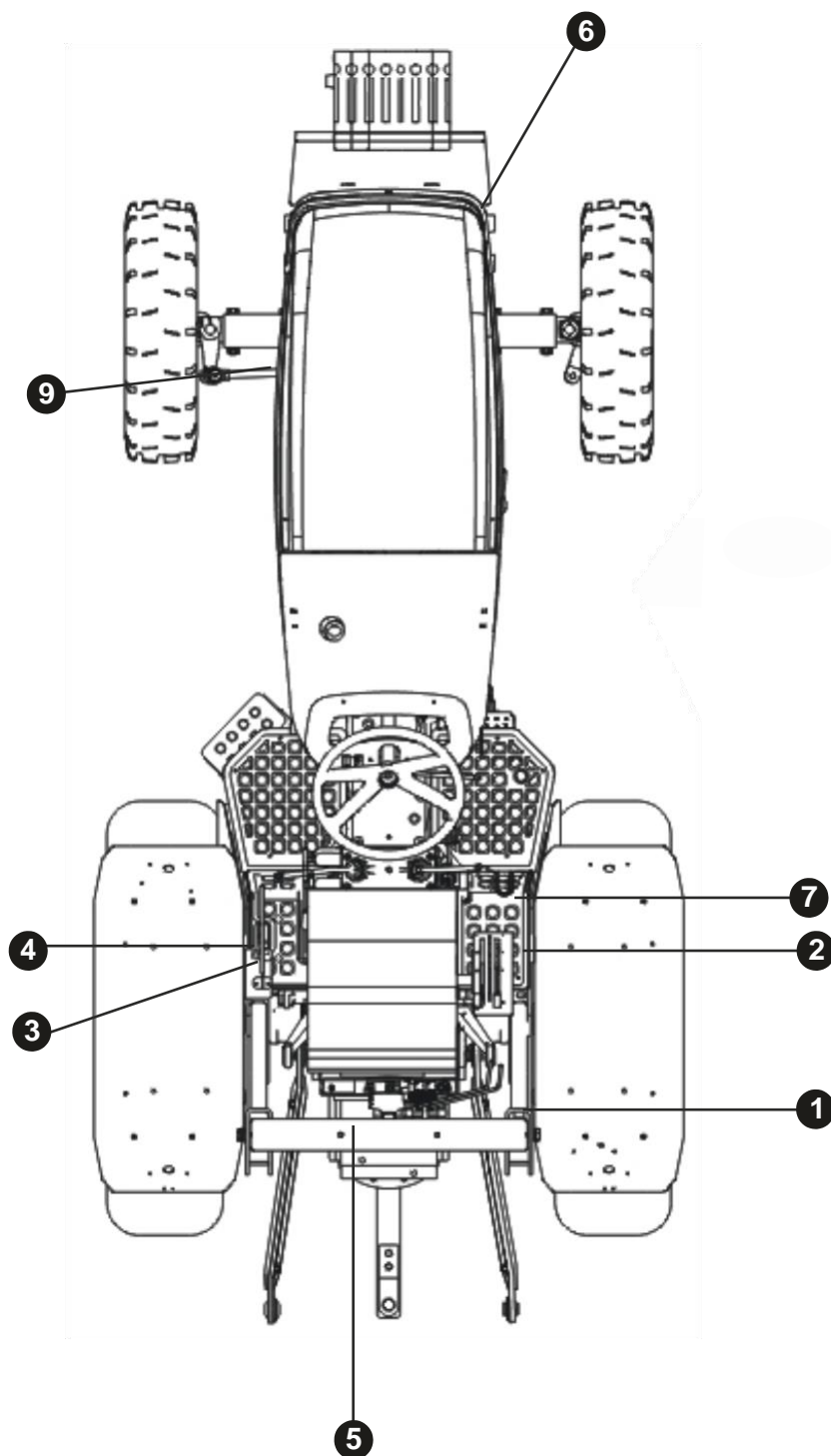
Postoje različite vrste sredstava za zaštitu sluha sa različitim zaštitnim svojstvima: kacige sa antifonima, antifoni, čepovi za uši i sl. Kacige sa antifonima i antifoni pružaju najveću zaštitu, ali su glomazni i neprijatni za nošenje. Stoga se koriste samo u slučaju izloženosti jakoj buci u kraćem periodu (maksimalno 2 sata).

Čepovi za uši su, uopšte uzev, lagodniji za nošenje i naročito su korisni kod dužeg izlaganja buci manjeg intenziteta.

Uvek koristite odgovarajuću zaštitnu opremu da biste zaštitili sluh u slučajevima kada je lični nivo izloženosti buci jednak ili veći od 85 dBA. Pročitajte odeljak „Specifikacije” ovog uputstva u vezi sa merenjem buke traktora na licu mesta, u skladu sa merodavnim propisima.

MESTA NA TRAKTORU NA KOJIMA SE NALAZE NALEPNICE

1.

BEZBEDNOSNO UPUTSTVO

- Neophodno je da pažljivo pročitate Uputstvo za rukovaoce.
- Ne odvezujte i ne podešavajte sigurnosni pojas dok traktor radi.
- Ne skidajte i ne postavljajte opremu na traktor dok je u pokretu, osim u hitnim situacijama.
- Ne stojte između traktora i opreme kada rukujete komandama. Držite odeću, ruke i noge podalje od pokretnih delova.
- Ne vršite podešavanja dok traktor radi.
- Nosite odgovarajuću obuću i odeću koja prianja uz telo.
- Ne sedite i ne stojte na nebezbednim mestima dok je traktor u pokretu.
- Komandna tabla, ručke i prostor za vozača treba da budu uredni.
- Prilikom rada, svi štitnici treba da budu na svom mestu.
- Prilikom prelaska preko pruge bez branika, uverite se da se pružnom prelazu ne približava voz.

DEO br. 20002577

2.

OPREZ

NE RUKUJTE
 MAŠINOM DOK NE
 PROČITATE UPUTSTVO ZA
 RUKOVAOCE I UPOZNATE
 SE SA VAŽNIM
 FUNKCIJAMA I
 KOMANDAMA.

PART NO. 20002580

3.

OPREZ

PRIDRŽAVAJTE SE OPŠTIH UPUTSTAVA I
 VRŠITE REDOVNO ODRŽAVANJE
 KAKO JE NAVEDENO
 U UPUTSTVU

PART NO. 20002739

4.

UPOZORENJE

VEŽITE
 POJAS

MORATE VEZATI
 SIGURNOSNI POJAS
 JER OVAJ TRAKTOR
 IMA ZAŠTITU U
 SLUČAJU PREVRTANJA.

NEVEZIVANJE POJASA ZA POSLEDICU MOŽE
 IMATI TEŠKE TELESNE POVREDE ILI SMRT.

PART NO. 20002581

5.

UPOZORENJE

- VUČENJE VRŠITE SAMO POMOĆU POTEZNICE; U PROTIVNOM MOŽE DOĆI DO PREVRTANJA UNAZAD.
- NE POKREĆITE PRIKLJUČNO VRATILO BEZ ŠTITNIKA.
- PRILIKOM VUČENJA KORISTITE SIGURNOSNI LANAC.

NEPRIDRŽAVANJE NAVEDENIH UPUTSTAVA ZA POSLEDICU
 MOŽE IMATI TEŠKE POVREDE RUKOVAOCA I DRUGIH LICA

PART NO. 20002587

6.

OPASNOST

- NE PRINOSITE OTVORENI PLAMEN AKUMULATORU.
- ISKOPČAJTE KAB-ve AKUMULATORA PRE BILO KAKVOG ZAVARIVANJA.
- OPREZ PRI RUKOVANJU AKUMULATOROM. KISELINA MOŽE IZAZVATI OPEKOTINE.
- UKOLIKO DOĐETE U DODIR SA KISELINOM, ZAHVAČENO MESTO ODMAH OBILNO ISPERITE VODOM.
- NE POKREĆITE TRAKTOR PRESPAJANJEM ELEKTROPOKRETAČA (ANLASERA), JER ĆE TRAKTOR KRENUTI KAO DA JE U BRZINI.

PART NO. 20002583

7.

UPOZORENJE

- PAŽLJIVO PROČITAJTE UPUTSTVO ZA RUKOVOACE PRE POKRETANJA TRAKTORA. ZA DODATNA PITANJA OBRATITE SE OVLAŠĆENOM DISTRIBUTERU.
- UDALJITE LICA KOJA SU U BLIZINI.
- UPOZNAJTE SE SA NAČINOM RADA I MESTOM KOMANDI.
- MOTOR STARTUJTE SAMO IZ VOZAČEVOG SEDIŠTA, RUČICU MENJAČA POSTAVITE U NEUTRALNI POLOŽAJ I PRITISNITE PEDALU SPOJNICE
- PRILIKOM VOŽNJE PO PUTU PEDALE KOČNICA MORAJU BITI SPOJENE; POSTAVITE ZNAK ZA SPORO VOŽILO I KORISTITE SVETLO ZA UPOZORENJE.
- NE OSTAVLJAJTE MOTOR UPALJEN U ZATVORENOM PROSTORU.
- NE KORISTITE BLOKADU DIFERENCIJALA KADA SE KREĆETE PO PUTU I PRILIKOM PROMENE PRAVCA; BLOKADU KORISTITE NA KLIZAVIM POVRŠINAMA.
- NE VOZITE BRZO PO NERAVNOM TERENU, PRILIKOM SKRETANJA I KRETANJA PO NAGIBU DA NE BI DOŠLO DO TRZANJA TRAKTORA.
- ZABRANJENO JE SEDETI NA BLATOBANIMA; KORISTITE ISKLJUČIVO SPECIJALNO SEDIŠTE (UKOLIKO JE UGRAĐENO).
- PRE PRIKLJUČIVANJA I SKIDANJA ORUĐA ISKLJUČITE PRIKLJUČNO VRATILO I ZAUSTAVITE MOTOR.
- PRE NEGO ŠTO NAPUSTITE SEDIŠTE ZA RUKOVOACA SPUSTITE PRIKLJUČENU OPREMU, POSTAVITE RUČICU MENJAČA U NEUTRALNI POLOŽAJ, ISKLJUČITE MOTOR I POVUCITE PARKIRNU KOČNICU.

PART NO. 20002584

8.

UPOZORENJE

ODEĆU I RUKU DRŽITE PODALJE OD KAIŠEVA I VENTILATORA DA BISTE IZBEGLI POVREĐIVANJE.

PART NO. 20002589

9

UPOZORENJE

- RASHLADNI SISTEM DUGO OSTAJE POD PRITISKOM.
- NE SKIDAJTE POKLOPAC HLADNJAKA DOK JE HLADNJAK VRUĆ.
- POKLOPAC UVEK ODVRNITE POLAKO DA ISPUSTITE PRITISAK PRE NEGO ŠTO GA SKINETE.
- KADA TRAKTOR RADI NA TEMPERATURAMA ISPOD 0°C, KORISTITE ODGOVARAJUĆI ANTIFRIZ SA VODOM.

PART NO. 20002590

SAOBRAĆAJNI ZNAKOVI

 Krivina nadesno	 Krivina nalevo	 Serpentina nadesno	 Serpentina nalevo	 Uzan most	 Pešački prelaz
 Škola u blizini	 Radovi na putu	 Raskrsnica	 Prostor između ostrva za usmeravanje saobraćaja	 Spajanje sa putem s desne strane	 Spajanje sa putem s leve strane
 Razuđena raskrsnica	 Zabrana parkiranja		 Zabrana zaustavljanja i parkiranja		 Razuđena raskrsnica
 Razuđena raskrsnica	 Ukrštanje sa putem sa prvenstvom prolaza	 Dvostruka krivina od kojih je prva nadesno	 Dvostruka krivina od kojih je prva nalevo	 Suženje puta	 Proširenje puta
 Životinje na putu	 Skela	 Zabrana kretanja u naznačenom smeru	 Zabrana kretanja u naznačenom smeru	 Raskrsnica u vidu slova Y	 Raskrsnica u vidu slova Y
 Raskrsnica u vidu slova Y	 Raskrsnica u vidu slova T	 Zabrana kretanja vozila	 Zabrana skretanja udesno	 Zabrana skretanja ulevo	 Zabrana polukružnog okretanja

1. INSTRUMENT TABLA, ELEKTRIČNE KOMANDE I LIMARIJA TRAKTORA

L – INDIKATOR POGONA NA SVA ČETIRI TOČKA
 F – POKAZIVAČ PRAVCA PRIKOLICE 1
 H – INDIKATOR ZAGUŠENOSTI FILTERA
 E – INDIKATOR AKUMULATORA
 D – MERAČ GORIVA
 B – MERAČ PRITISKA ULJA
 N – LEVI POKAZIVAČ PRAVCA
 C – MERAČ BROJA OBRTAJA I MOTOR-
 ČASOVA RADA (TRAKTOMETAR)
 O – DESNI POKAZIVAČ PRAVCA
 A – MERAČ TEMPERATURE
 J – VOLTMETAR
 K – INDIKATOR DUGIH SVETALA
 M – POKAZIVAČ PRAVCA PRIKOLICE

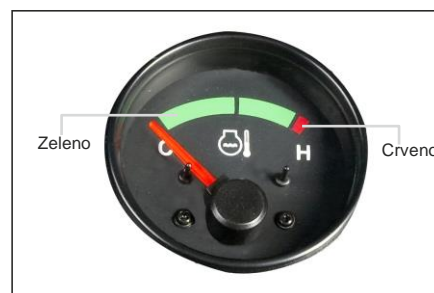

I – PREKIDAČ ZA SVA ČETIRI
 POKAZIVAČA PRAVCA
 Q – TASTER SIRENE
 P – PREKIDAČ ZA POZICIONA SVETLA /
 PREDNJE FAROVE
 R – PREKIDAČ POKAZIVAČA PRAVCA

A. MERAČ TEMPERATURE:

pokazuje kolika je temperatura tečnosti za hlađenje motora. ZELENA zona pokazuje normalnu temperaturu, a CRVENA zona označava pregrejanost motora. Ukoliko se kazaljka pomeri iz normalnog opsega prema crvenoj zoni, postupite na sledeći način:

- I Pomerite traktor bezbedno uz ivicu puta i zaustavite ga.
- II Pustite motor da radi na „leru“.
- III Ako se temperatura ne spusti, odmah isključite motor i sačekajte da se ohladi.
- IV Vizuelno pregledajte da li je kaiš ventilatora olabavljen ili pokidan; proverite sve spojeve creva za vodu da vidite da li cure.
- V Ukoliko je kaiš ventilatora ispravan i ako niste primetili curenje rashladne tečnosti, proverite nivo rashladne tečnosti u hladnjaku.
- VI Po potrebi dodajte rashladnu tečnost.

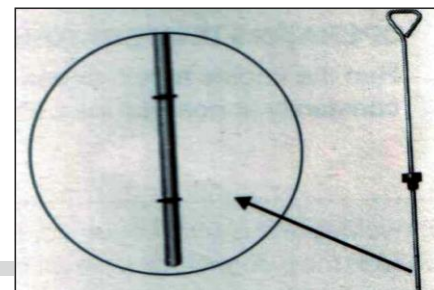

UPOZORENJE

Ne skidajte čep hladnjaka dok su motor i hladnjak vrući. Ključala rashladna tečnost i para mogu prsnuti napolje pod pritiskom i izazvati teške povrede. Čep hladnjaka skinite tek kada se rashladna tečnost ohladi. Budite oprezni kada odvrćete čep hladnjaka.

B. MERAČ PRITISKA ULJA:

pokazuje koliki je pritisak ulja u motoru. Ukoliko se kazaljka spusti u CRVENU zonu, ugasi motor i postupite na sledeći način:

- I Zaustavite traktor uz ivicu puta na ravnom terenu.
- II Sačekajte najmanje 10 minuta nakon isključivanja motora.
- III Izvucite šipku za merenje nivoa ulja, obrišite je čistom krpom, zatim u potpunosti uvucite i pričvrstite šipku u njen otvor na motoru, te je ponovo izvucite. Trag ulja na šipci za merenje nivoa ulja treba da bude između DONJE i GORNJE granice.
- IV Ukoliko je nivo ulja ispod donje granice, dospite odgovarajuću količinu ulja.
- V Pokrenite motor, pustite ga da radi neko vreme na „leru“ i nemojte odmah da ga vozite pod velikim brojem obrtaja.

OPREZ: Ne pokrećite motor ako merač ne pokazuje nivo ulja u motoru!

C. TRAKTOMETAR

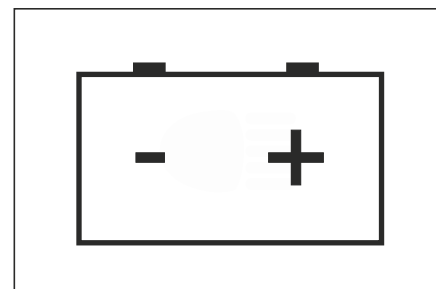
Kazaljka ovog mernog instrumenta pokazuje brzinu rada motora u obrtajima po minuti, a brojač beleži broj časova rada motora.
ZELENA zona ukazuje na ekonomičnu brzinu rada motora.

D. MERAČ GORIVA

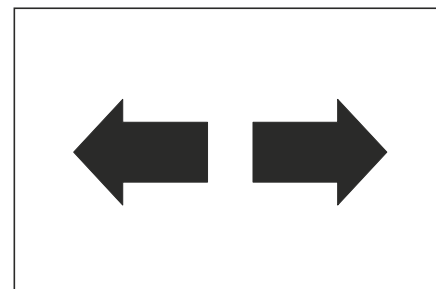
Pokazuje približnu količinu goriva u rezervoaru. Ukoliko kazaljka uđe u CRVENU zonu, dopunite rezervoar gorivom.

E. INDIKATOR PUNJENJA AKUMULATORA

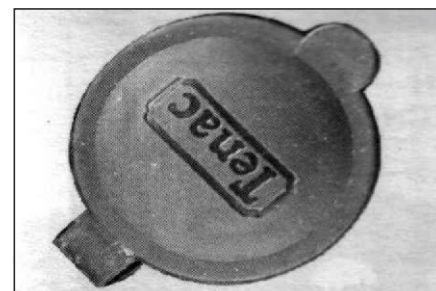
Kada indikator svetli, to znači da se akumulator ne puni. I obrnuto, ako indikator ne svetli, to znači da se akumulator puni.

F. POKAZIVAČ PRAVCA NA PRIKOLICI-1

Pokazuje kada je upaljen levi pokazivač pravca na prikolici; radiće kada se pomoćna prikolica prikači na traktor i poveže na napajanje preko pomoćne električne utičnice.

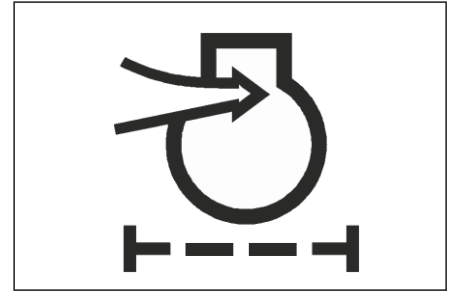
G. UTIČNICA ZA PUNJENJE MOBILNOG TELEFONA

Služi za punjenje mobilnog telefona.

H. INDIKATOR ZAGUŠENOSTI FILTERA

Ova lampica će se upaliti kada se zapuši filter za vazduh. Ako se indikator upali, odmah očistite filter.

I. PREKIDAČ ZA UKLJUČIVANJE SVA ČETIRI POKAZIVAČA PRAVCA

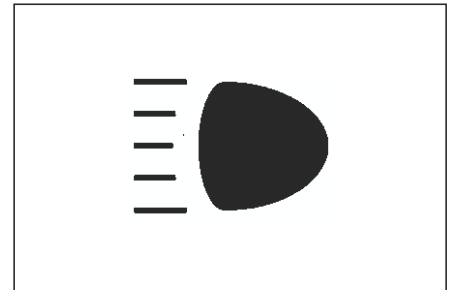
Pritiskom na ovaj prekidač aktiviraćete sva četiri pokazivača pravca. Koristi se kada je traktor zaustavljen na putu, odnosno kada dođe do kvara traktora na putu.

J. VOLTMETAR

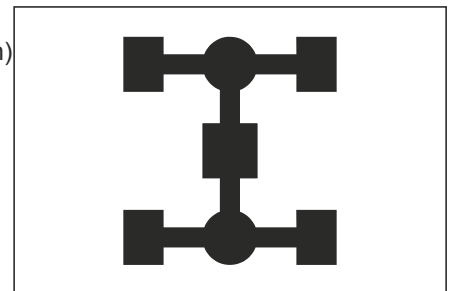
Pokazuje napon akumulatora.

K. INDIKATOR DUGIH SVETALA

Svetli kada su upaljena duga svetla.

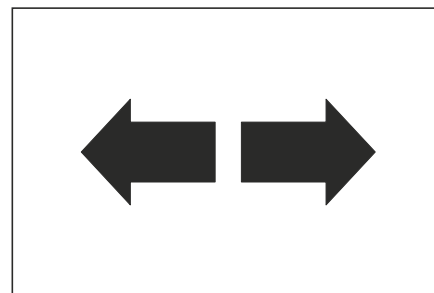
L. INDIKATOR POGONA NA SVA ČETIRI TOČKA (OPCIONO)

Pokazuje kada je uključen pogon na svim točkovima (ukoliko traktor poseduje takav pogon)

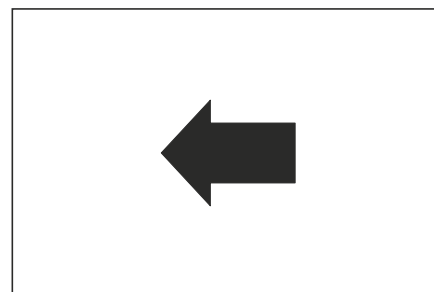

M. POKAZIVAČ PRAVCA NA PRIKOLICI

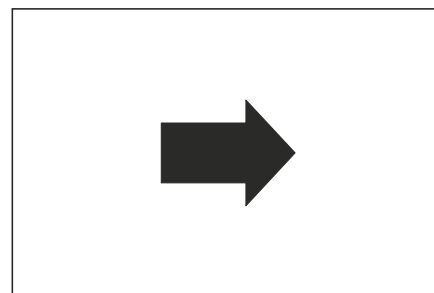
Pokazuje da je uključen desni pokazivač pravca na prikolici.

N. LEVI POKAZIVAČ PRAVCA

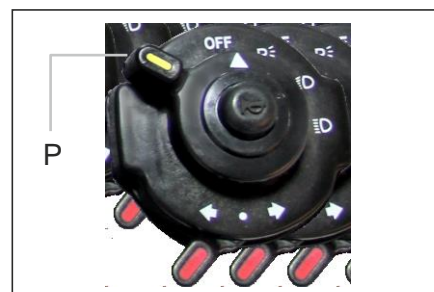
Svetli kada je uključen levi pokazivač pravca.

O. DESNI POKAZIVAČ PRAVCA

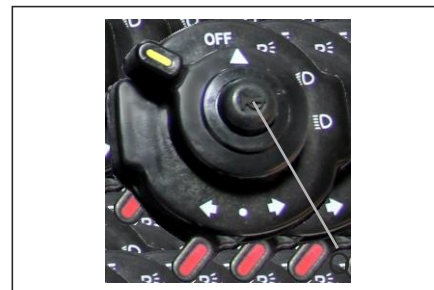
Svetli kada je uključen desni pokazivač pravca.

P. PREKIDAČ ZA POZICIONA SVETLA / PREDNJE FAROVE

Ovaj prekidač služi za uključivanje i isključivanje pozicionih svetala i prednjih farova traktora.

Q. TASTER SIRENE

Ovaj taster se koristi za davanje zvučnih signala

R. PREKIDAČ POKAZIVAČA PRAVCA

Ovaj prekidač se koristi za označavanje namere da se izvrši skretanje traktora ulevo, odnosno udesno. Pomerite prekidač (R) ulevo, odnosno udesno da biste označili na koju stranu skreće traktor.

1.2 ELEKTRIČNE KOMANDE (SA KOMBINOVANIM PREKIDAČEM)

1. Brava za pokretanje motora.
2. Prekidač za uključivanje svih pokazivača pravca.
3. Dugme za gašenje motora.
4. Kombinovani prekidač.
5. Kutija sa osiguračima.

1. BRAVA ZA POKRETANJE MOTORA: Postavite ključ u bravu za pokretanje motora, okrenite ključ u smeru kretanja kazaljke na satu i držite ga u tom položaju dok se motor ne pokrene. Ne držite ključ u položaju za startovanje motora duže od 10 sekundi. Ukoliko se motor ne pokrene ili ugasi, sačekajte 5 do 10 sekundi pre nego što ponovo okrenete ključ, jer u protivnom možete oštetiti elektropokretač (anlaser). Za pokretanje motora po hladnom vremenu pogledajte uputstva na str. 22.

2. PREKIDAČ ZA UKLJUČIVANJE SVIH POKAZIVAČA PRAVCA: Pritiskom na ovaj prekidač uključujete sve pokazivače pravca radi upozoravanja na opasnu situaciju. Svrha uključivanja svih pokazivača pravca je sledeća:

1. obaveštavanje o tome da vozač nema kontrolu nad traktorom.
2. upozoravanje na mehanički kvar na traktoru.
3. vozač je u nevolji, možda traži pomoć ili upozorava vozilo koje mu dolazi u susret o nekom problemu.

2

3. SAJLA ZA GAŠENJE MOTORA: Kada isključujete motor, vratite ručicu za gas u početni položaj i povucite dugme za gašenje motora. Kada se motor ugasi, vratite sajlju za gašenje u početni položaj.

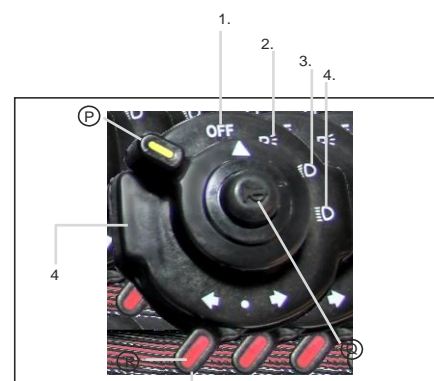
4. KOMBINOVANI PREKIDAČ

R. PREKIDAČ POKAZIVAČA PRAVCA: Koristi se za označavanje skretanja vozila. Pomerite ručicu prekidača ulevo (L), odnosno udesno (R) da biste označili na koju stranu skreće traktor. Lampica pokazivača pravca na komandnoj tabli će treptati da označi da je pokazivač pravca uključen.

Q. TASTER SIRENE: Koristi se za davanje zvučnih signala.

P. PREKIDAČ ZA PREDNJE FAROVE I POZICIONA SVETLA: Ovaj prekidač ima četiri položaja poređanih u smeru kretanja kazaljke na satu:

1. položaj : sva svetla su isključena.
2. položaj (u smeru kazaljke) : uključena su poziciona svetla, svetla na instrument tabli i zadnja svetla.
3. položaj (u smeru kazaljke) : uključena su prednja kratka svetla, svetla na instrument tabli, poziciona svetla i zadnja svetla.
4. položaj (u smeru kazaljke) : uključena su prednja duga svetla, svetla na instrument tabli, poziciona svetla i zadnja svetla.

V. KUTIJA SA OSIGURAČIMA: Nalazi se na komandnoj tabli. Skidanje poklopca se vrši pritiskanjem sa bočne strane, čime se otvara zakačaljka poklopca. Po potrebi zamenite osigurač (nikada ne postavljajte žicu umesto odgovarajućeg osigurača; koristite samo odgovarajuće osigurače); karakteristike i položaj osigurača naznačeni su na kutiji.

1.3 POSTUPAK OTVARANJA POKLOPCA MOTORA (HAUBE)

I. Uvucite ključ u bravu haube (1) i okrenite ga u pravcu kazaljke na satu, a potom podignite ručku (2) da biste otvorili haubu.

II. Gornji deo haube malo podignite, a zatim će se hauba sama otvoriti do kraja pomoću ugrađene gasne opruge.

III. Postavite šipku za fiksiranje haube u otvorenom položaju ukoliko treba da bude otvorena duže vreme, npr. u slučaju popravke.

Šipka

1.4. RETROVIZORI

Traktor poseduje oba bočna retrovizora, radi bolje preglednosti

Bočni retrovizori

1.5. JEDINICA ZA POKRETANJE MOTORA PO HLADNOM VREMENU

Ova jedinica je instalirana radi olakšavanja paljenja motora po hladnom vremenu.

Jedinica za startovanje po hladnom vremenu

2. ELEKTRIČNA OPREMA

2.1 AKUMULATOR

12 V, 88 Ah

I. Pristup akumulatoru

Akumulator se nalazi ispred hladnjaka.

Da pristupite akumulatoru:

1. Podignite haubu na način opisan na str. 41.

II. Vađenje akumulatora

OPREZ

Da biste izbegli varničenje, prvo iskopčajte kabl sa negativnog (-) pola (priključenog na masu) i povežite ga poslednjeg.

1. Iskopčajte negativni kabl akumulatora (B) (koji je povezan sa masom) i sklonite klemu. Potom iskopčajte pozitivni kabl (A) i sklonite klemu. Olabavite maticu držača akumulatora i otpustite držače rotirajući ih nadole.
2. Podignite akumulator i izvucite ga iz prostora za smeštanje akumulatora.

III. Provera stanja baterije

- a. Isparenja u akumulatoru mogu eksplodirati. Ne izlažite akumulator varnicama i otvorenom plamenu. Nivo elektrolita u akumulatoru proverite pod svetlošću baterijske lampe.
- b. Ne proveravajte napon akumulatora postavljanjem metalnog predmeta preko polova. Koristite voltmetar ili hidrometar.
- c. Uvek prvo skinite negativnu klemu sa akumulatora (—), koja je povezana na masu, i uvek je postavljajte poslednju.

Punjenje akumulatora

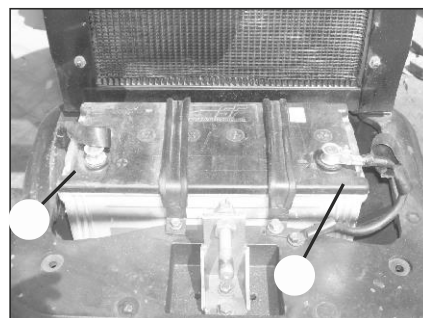
Akumulator treba da bude potpuno napunjen, naročito po hladnom vremenu.

OPREZ

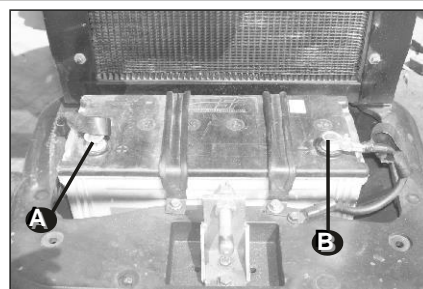
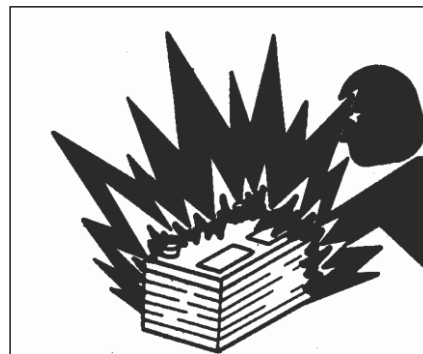
Isparenja iz akumulatora mogu da eksplodiraju. Ne izlažite akumulator varnicama i otvorenom plamenu. Pre spajanja akumulatora sa punjačem isključite punjač. Poslednji korak povezivanja vršite u tački udaljenoj od akumulatora.

1. Kada je punjač isključen, postavite pozitivnu klemu punjača na pozitivni (+) pol akumulatora (A). Negativnu klemu punjača spojite sa šasijom traktora, podalje od akumulatora.
2. Uključite punjač i napunite akumulator pridržavajući se uputstava proizvođača akumulatora o punjenju akumulatora pomoću punjača. Proverite stanje akumulatora na način opisan u daljem tekstu.
3. Kada isključujete akumulator sa punjača, prvo isključite punjač. Prvo iskopčajte negativnu klemu punjača, a zatim pozitivnu klemu.

A—pozitivna (+) klema

B—negativna (—) klema

A— pozitivni (+) pol akumulatora

B— negativni (—) pol akumulatora

Održavanje akumulatora

1. Čistoću akumulatora održavajte brisanjem vlažnom krpom. Svi spojevi (A i B) treba da budu čisti i čvrsto zavrnuti. Za uklanjanje rđe sa polova akumulatora operite ih rastvorom koji sadrži 2/3 vode i 1/3 sode bikarbone.

OPREZ

Da biste izbegli varničenje, negativni kabl (-) koji je povezan na masu povežite na kraju postupka, a iskopčavajte ga na početku.

2. Akumulator treba da bude potpuno napunjen, naročito po hladnom vremenu. Ukoliko akumulator puniti pomoću punjača, pozitivni kabl povežite sa pozitivnim polom baterije (A), a negativni kabl punjača dobro spojte na masu traktora.

OPREZ

Sumporna kiselina u elektrolitu akumulatora je otrovna. Izaziva opekotine na koži, nagriža odeću, a ako dođe u kontakt sa očima može izazvati slepilo.

Izbegnite nesreće na sledeći način:

1. Akumulator puniti na dobro provetrenom mestu.
2. Nosite zaštitne naočare i gumene rukavice.
3. Izbegavajte udisanje isparanja prilikom dosipanja elektrolita.
4. Vodite računa da ne dođe do prosipanja i curenja elektrolita.
5. Kada traktor pokrećete pomoću kablova, činite to na propisan način.

Ako prospete kiselinu po sebi:

1. Isperite kožu vodom.
2. Nanošenje sode bikarbone ili gašenog kreča pomoći će u neutralizaciji kiseline.
3. Ispirajte oči vodom 15 – 30 minuta. Odmah potražite pomoć lekara.

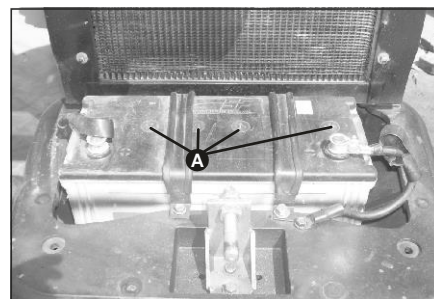
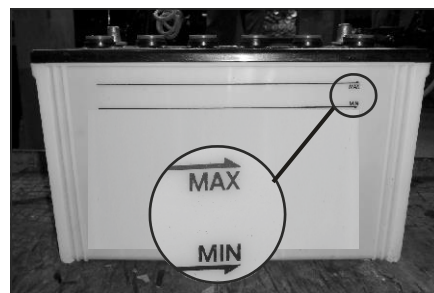
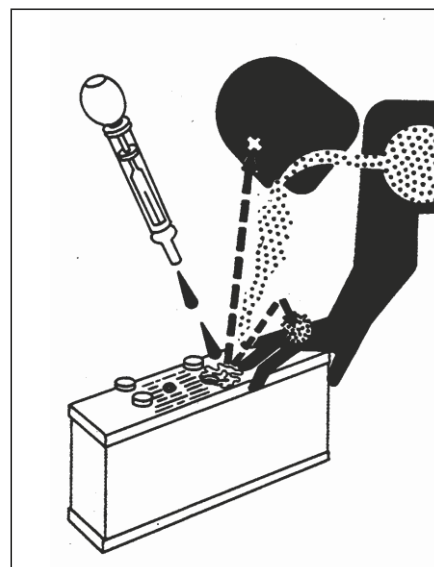
Ukoliko dođe do gutanja kiseline:

1. Ne izazivajte povraćanje.
2. Popijte dosta vode ili mleka, ali ne više od 2 l.
3. Odmah potražite pomoć lekara.

VAŽNO: NE dolivajte vodu po hladnom vremenu, osim u slučaju kada će traktor raditi najmanje 30 minuta da bi se obezbedilo mešanje tečnosti.

3. Proverite nivo elektrolita u svakoj ćeliji akumulatora (A) najmanje na svakih 250 sati. Ako je nivo nizak, dospite ČISTU, MEKU vodu do donje ivice grlića. NE PREPUNJAVAJTE ćelije.

4. Premažite polove akumulatora sa malo tehničke masti.

A – Ćelije akumulatora

2.2 ALTERNATOR

Alternator stvara električnu struju kojom se akumulator puni i stvara rezervno električno napajanje. Specifikacija: 12 V, 36 KW

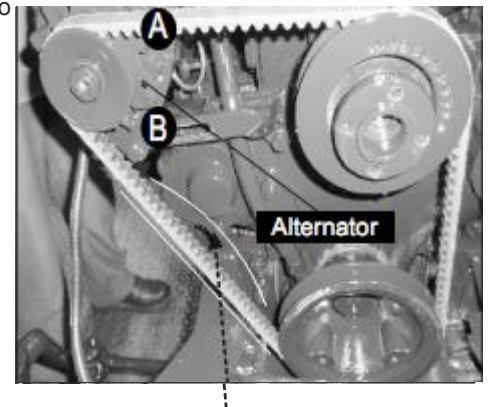
I. PODEŠAVANJE

Za podešavanje zategnutosti ventilatorskog kaiša olabavite matice (A) i (B).

Pomerajte alternator napolje da postignete odgovarajući napon kaiša, a zatim zategnite matice (A i B).

Redovno proveravajte zategnutost kaiša ventilatora, prema rasporedu servisa na str. 72

Ugibanje pogonskog kaiša	
Nov	Stari
9 – 10 mm	10 – 11 mm

Ugibanje

2.3 ELEKTROPOKRETAČ (ANLASER)

Anlaser pokreće zamajac pomoću kojeg se startuje motor. Specifikacija: 12 V; 2,7 KW

2.4 OPŠTE SMERNICE O ODRŽAVANJU ELEKTRIČNOG SISTEMA

Nikada ne krpite kablove električnog kola.

Nikada ne zamenjujte pregoreo osigurač osiguračem većeg kapaciteta jer može doći do požara.

Nikada ne radite na delovima poput alternatora i anlasera dok radi motor.

Naposletku, kada čistite traktor pomoću kompresora, vodite računa da ne oštetite spojeve na električnim kablovima.

2.4.1 MERE OPREZA PRE KORIŠĆENJA APARATA ZA ZAVARIVANJE:

Ukoliko je potrebno vršiti elektrolučno zavarivanje na traktoru, prethodno skinite „minus“ klemu akumulatora (koja je povezana sa masom traktora).

3. MOTOR

3.1 POKRETANJE MOTORA

I. POKRETANJE MOTORA PO TOPLOM VREMENU

Postavite ručice menjača u neutralan položaj.

Postavite ručicu gasa na nizak broj obrtaja („ler gas“).

Pritisnite pedalu spojnice (kvačila) i okrenite ključ za pokretanje motora u smeru kazaljke na satu. Ne držite ključ u položaju za paljenje duže od 10 sekundi. Proverite da li rade svi merni uređaji na komandnoj tabli.

Napomena: Traktor poseduje sigurnosni prekidač koji se aktivira ako menjač nije u neutralnom položaju i sprečava startovanje motora.

II. POKRETANJE MOTORA PO HLADNOM VREMENU

Postavite ručice menjača u neutralan položaj.

Ukoliko traktor nije radio duže vreme, pritisnite pumpu za dovod goriva do 20 puta pre nego što pokušate da pokrenete motor.

Pokretanje traktora vršite tako što ručicu gasa držite na niskom broju obrtaja, okrenete ključ u položaj neposredno pre položaja za startovanje i držite ga u tom položaju 10 sekundi, a potom pomerite ključ u položaj za startovanje. Na taj način će se aktivirati grejač koji se nalazi na usisnom kolektoru i ugrejati vazduh koji ulazi u cilindar motora.

Ukoliko se motor ne pokrene, ponovite ovaj postupak nakon 2 do 3 minuta.

Kada se motor upali, držite ručicu za gas u prvobitnom položaju i na meračima proverite temperaturu vode i pritiska.

Budući da rashladni sistem traktora radi pod pritiskom, motor ne sme raditi ako na hladnjaku nije postavljen čep.

Ne prekrivajte hladnjak po hladnom vremenu.

3.2 ISKLJUČIVANJE MOTORA

Pustite motor da radi na „leru“ 1 do 2 minuta, a potom povucite i zadržite ručicu za prekid dovoda goriva dok se motor ne ugasi.

3.3 RAZRAĐIVANJE MOTORA

Tokom prvih 50 sati rada traktora pridržavajte se svih uputstava koje će vam omogućiti efikasan i dugotrajan radni vek traktora bez neželjenih problema.

Ne vucite teret dok je motor hladan.

Nikada ne preopterećujte motor.

I. RADNA TEMPERATURA

Pustite motor da 10 minuta radi sa pola gasa da bi se postigla normalna radna temperatura. Motor je projektovan tako da konstantno radi pri opterećenju koje je blizu maksimalnog. Opterećenje motora vršite tek pošto je postignuta radna temperatura (kazaljka termometra je u zelenoj zoni).

NAPOMENA: Izbegavajte duži rad traktora na „leru“ (duže od 20-30 minuta).

3.4 SISTEM ZA GORIVO

I. SAVETI ZA UŠTEDU GORIVA

Održavajte svoj traktor. Loše održavanje za posledicu ima 25% veću potrošnju dragocenog goriva.

Na kraju radnog dana uvek dopunite rezervoar da biste sprečili promenu kvaliteta goriva usled vlage.

Redovno menjajte filtere za gorivo, prema rasporedu servisiranja. Koristite originalne filtere koji se mogu nabaviti kod ovlašćenog distributera. Uz to, čistite pumpu za dovod goriva i filtere, i uklanjajte vodu iz filtera u skladu sa rasporedom servisiranja.

Sprečite curenje goriva.

Da bi traktor bolje radio, pridržavajte se navedenih uputstava za razrađivanje motora.

Nemojte modifikovati spojnicu (kvačilo).

Upravljajte traktorom odgovarajućom brzinom i u odgovarajućem stepenu prenosa.

Poljske radove obavljajte kretanjem traktora popreko preko njive.

Pritisak u gumama treba uvek da odgovara specifikacijama za vožnju po putu i poljske radove.

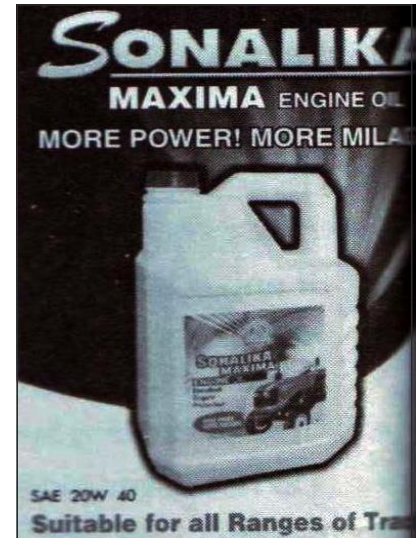
Isključite motor kada ne koristite traktor.

Izbegavajte proklizavanje točkova.

Prikolicu traktora povežite na odgovarajućoj visini.

Nikada ne preopterećujte traktor.

Za duži radni vek motora uvek koristite

3.5 SISTEM ZA PODMAZIVANJE MOTORA

Preporučujemo korišćenje motornog ulja klase SAE20W/40 (*Sonalika Maxima Engine Oil*), prema rasporedu servisiranja

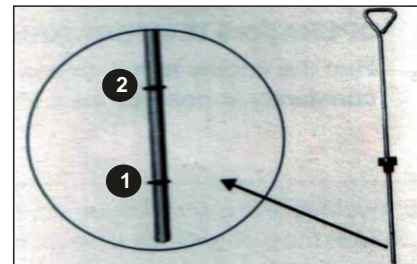
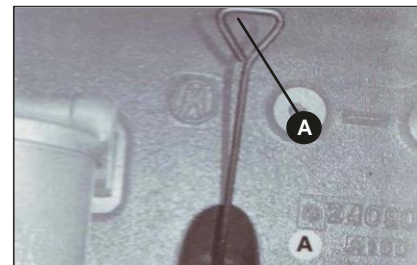
3.6 UOBIČAJENO ODRŽAVANJE

I. PROVERA NIVOA ULJA U MOTORU

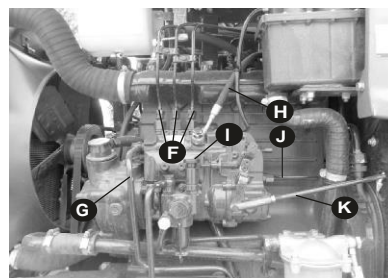
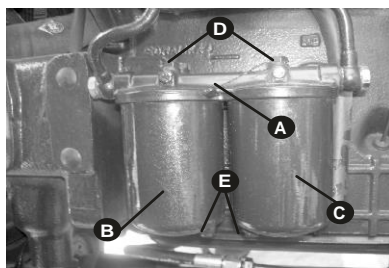
Pre nego što proverite nivo ulja u motoru, parkirajte traktor na ravnom prostoru.

Isključite motor i sačekajte izvesno vreme da se sve ulje spusti u uljnu kadu (karter).

Izvucite šipku za merenje nivoa ulja (A) i dospite ulje ukoliko je postojeći nivo ulja ispod graničnika koji pokazuje minimum (1). Ne dosipajte ulje iznad graničnika koji pokazuje maksimum (2).

II. Komponente sistema za gorivo

A—sklop filtera za gorivo
B—primarni filter
C—sekundarni filter
D—zavrtnji za ispuštanje vazduha-2
E—zavrtnji za ispuštanje

F—vodovi za ubrizgavanje goriva
G—dovod goriva do pumpe
H—povratni vod goriva
E—zavrtnji za ispuštanje taloga-2

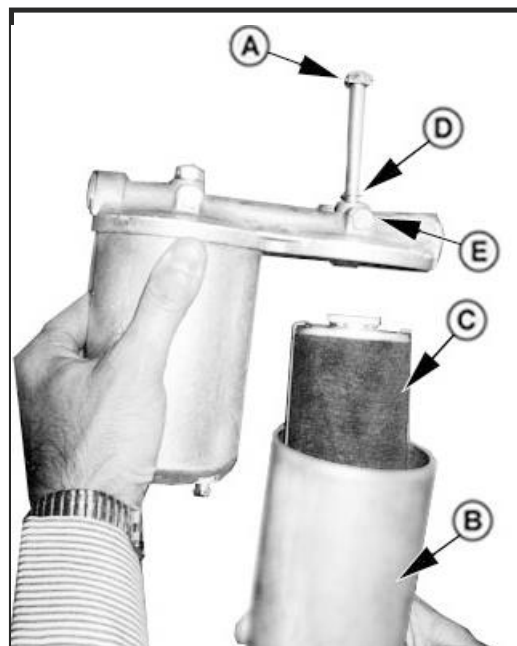
I—ručica pumpe za gorivo
J—poluga za prekid dotoka goriva
K—gas

III. Zamena filtera goriva

1. Odvrnite zavrtnaj čepa (A) i posude za filter (B).
2. Izvadite filter (C).
3. Istresite gorivo i očistite posudu.
4. Postavite novi filter.
5. Vratite posudu za filter na mesto (B) i zategnite zavrtnaj čepa (A) i podlošku (D).
6. Ispustite vazduh iz sistema pomoću zavrtnja (E).

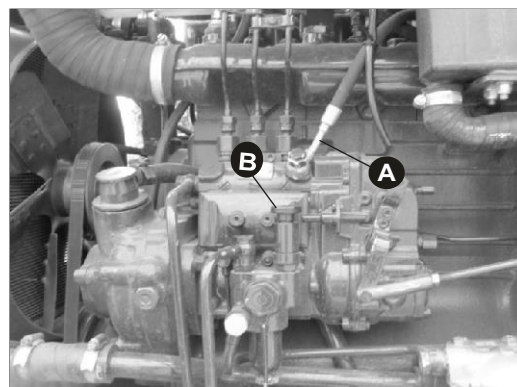
VAŽNO: Menjajte primarni i sekundarni filter naizmenično. Nikad ne menjajte i jedan i drugi filter istovremeno. Uvek koristite nove dihtung gumice koje dolaze sa filterima

- A—zavrtnaj čepa
- B—posuda za filter
- C—filter
- D—podloška
- E—zavrtnaj za ispuštanje vazduha

IV. Ispuštanje vazduha iz sistema za gorivo

1. Odvrnite povratni dovod goriva (A).
2. Odvrnite ručicu (B) na pumpi za dovod goriva tako da može da se pomera rukom.
3. Pomerajte ručicu sve dok iz sistema za gorivo ne izađu svi mehurići.
4. Pomerajte ručicu pumpe za dovod goriva i istovremeno zatvorite povratni vod goriva, čime ćete sprečiti ulazak vazduha u sistem. Dobro pritegnite elemente.
5. Fiksirajte ručicu pumpe na svom mestu.

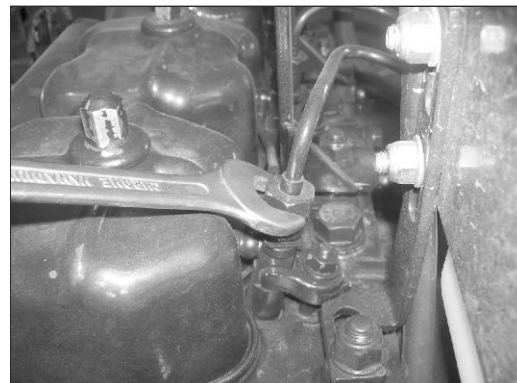

A – povratni vod goriva
B – ručica pumpe

V. Ispuštanje vazduha iz sistema preko brizgaljki (dizni)

Ako motor ne može da se pokrene nakon postupka produvanja opisanog ranije u tekstu, postupite na sledeći način:

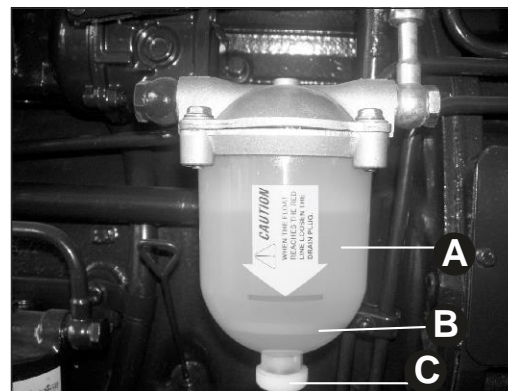
1. Postavite ručicu gasa na visok broj obrtaja.
2. Pomoću dva viljuškasta ključa popustite vodove goriva na najmanje tri brizgaljke.
3. Pokrenite motor pomoću anlasera dok gorivo ne počne da teče bez mehurića iz odvrnutih spojeva brizgaljki. Potom zategnite spojeve brizgaljki.

VI. Posuda separatora vode iz goriva

1. Separator vode se koristi za postizanje boljeg rada sistema za gorivo.
2. Ispuštanje vode i nečistoća iz providne posude separatora za taloženje vrši se odvrtanjem čepa za odvod (C).

- A – Separator vode
 B – Indikator u vidu prstena
 C – Čep za odvod

Ispustite vodu odvrtanjem čepa za odvod ukoliko je indikator u vidu prstena dostigao nivo naznačen na posudi separatora vode (A).

VII. ČIŠĆENJE FILTERA (SITA) PUMPE ZA GORIVO

Kada čistite sito pumpe, zavrnite ventil za gorivo i izvadite ga iz posude tako što ćete odvrnuti zavrtanj na dnu posude. Očistite sito i vratite ga na svoje mesto. Vodite računa da posuda sita bude čvrsto zaptivena da vazduh ne bi dospeo u sistem za gorivo.

VIII. ZAMENA ULJA U MOTORU

Parkirajte traktor na ravnoj podlozi. Zagrejte motor na radnu temperaturu i potom ga isključite, odvrnite zaptivač i ispustite ulje. Vratite zaptivač (A) na svoje mesto i naspite novo ulje kroz otvor na filteru (B). Pokrenite motor i pustite ga da radi neko vreme. Nakon izvesnog vremena proverite nivo ulja pomoću šipke. Vodite računa da nivo ulja u motoru uvek bude između predviđenog minimuma i maksimuma.

Prilikom sipanja ulja pazite da se ulje ne prelije iz otvora na filteru; koristite odgovarajući levak.

Ne sipajte ulje preko propisanog maksimuma, jer u protivnom može doći do preterane potrošnje ulja.

3.7 FILTER VAZDUHA

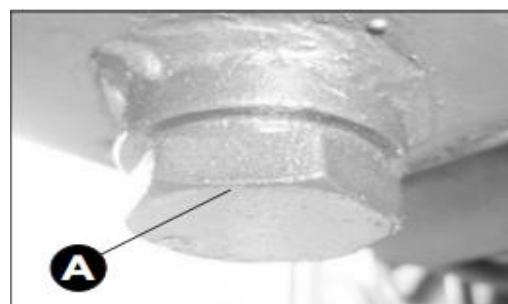
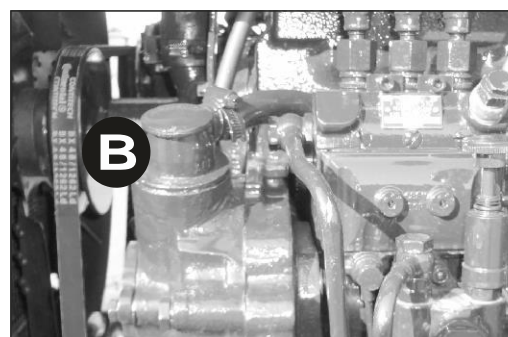
I. UPUTSTVO ZA SUVI FILTER VAZDUHA

Čistite primarni filter na svakih 300 časova rada, odnosno svaki put kada se na komandnoj tabli upali lampica ručnog startnog uređaja (sauga).

Primarni filter zameniti nakon tri čišćenja, odnosno 900 časova rada (u zavisnosti od toga koja od navedene dve situacije prva nastupi). Sekundarni element zamenite nakon tri zamene primarnog filtera.

Čistom krpom obrišite prostor na kome se nalazi dihtung primarnog filtera.

Proverite da li filter dobro stoji u kućištu pre nego što zatvorite poklopac. Ne gurajte filter u kućište pomoću kopči poklopca jer tako možete oštetiti kućište i ukinuti punovažnost garancije.

II. Zamena elemenata filtera vazduha

1. Otvorite haubu traktora prema postupku opisanom na str. 20.
2. Otvorite kopče (A).
3. Skinite poklopac (B).
4. Izvadite primarni filter (C).
5. Uklonite nečistoće u posudi filtera vodeći računa o tome da ne oštetite sekundarni uložak filtera.

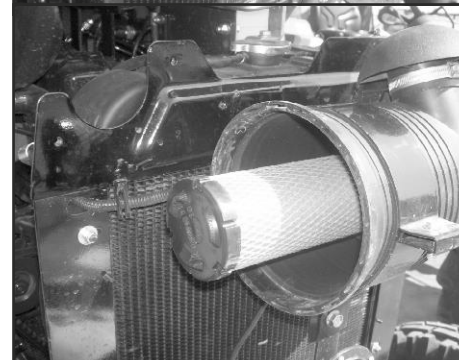
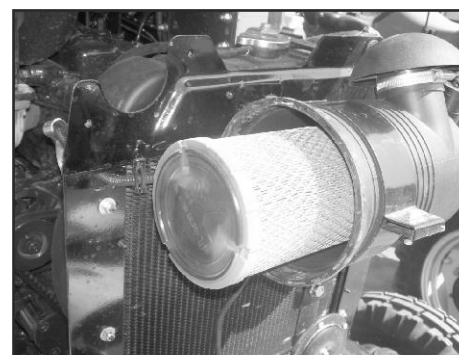
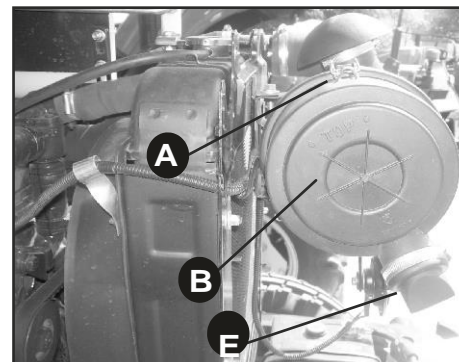
VAŽNO: Sekundarni (unutrašnji) uložak filtera vadite SAMO ako treba da se zameni. NE pokušavajte da čistite sekundarni uložak filtera. Ukoliko menjate sekundarni uložak, postavite odmah novi sekundarni element da biste sprečili ulazak prašine u sistem za dotok vazduha.

6. Vađenje sekundarnog uložka (D) vrši se na sličan način kao i vađenje primarnog filtera.

NAPOMENA: Kada postavljate posudu filtera za vazduh, vodite računa da ventil za istresanje prašine (E) bude okrenut nadole.

7. Postavite sekundarni uložak, primarni filter i poklopac.

- A—kopče
B—poklopac
C—primarni filter
D—sekundarni uložak
E—ventil za istresanje prašine

III. Čišćenje primarnog filtera

1. Prljavštinu skidajte laganim pokretima ruke. NE udarajte filterom o tvrde predmete.
2. Očistite filter pomoću vazduha pod pritiskom (manjim od 690 kPa odnosno 100 psi). Držite mlaznicu kompresora uz unutrašnju ivicu filtera i pomerajte je gore-dole po naborima filtera.

VAŽNO: NE usmeravajte mlaznicu ka spoljnim naborima filtera, jer time možete saterati nečistoće u unutrašnjost filtera.

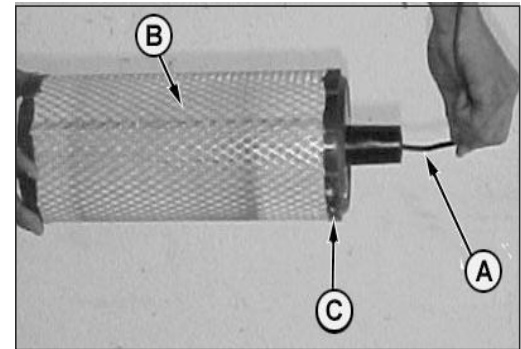
3. Pregledajte filter pre nego što ga postavite na mesto.

IV. Pregled filtera

1. Uvucite jaku lampu (A) u unutrašnjost filtera (B) i pažljivo proverite da nema rupa. Ukoliko postoje i najmanje rupe, filter nije više za upotrebu.
2. Proverite da na spoljašnjoj mrežici nema udubljenja, jer će se filter brzo probušiti usled vibracija.
3. Uverite se da su gumene površine za dihtovanje (C) na oba kraja filtera u dobrom stanju. Ako su oštećene, zamenite filter.

- A—lampa
- B—filter
- C—gumene površine za dihtovanje

Ukoliko se traktor koristi u uslovima sa puno prašine, periodi između čišćenja treba da budu srazmerno kraći.

3.8 HLADNJAK

I. NIVO TEČNOSTI U HLADNJAKU (OPREZ: VRELA TEČNOST)

Polako odvrnite čep hladnjaka do sigurnosnog navoja (oko 1/4 kruga).

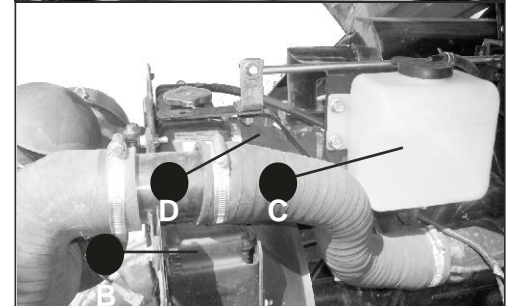
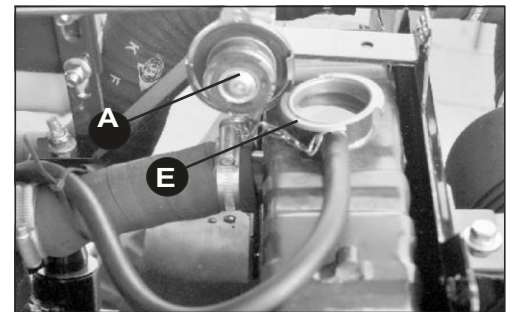
Sačekajte da izađe para. Potom nastavite sa odvrtnjem čepa i čvrsto ga pritisnite nadole da oslobodite sigurnosni navoj. Nivo rashladne tečnosti treba da bude do ruba naznačenog na otvoru za sipanje tečnosti (E). Ukoliko je nivo niži, proverite ceo rashladni sistem da vidite da li negde pušta tečnost (hladnjak, creva i dr.). Ukoliko nema curenja, dospite rashladnu tečnost.

Važna provera:

1. Proverite nivo rashladne tečnosti (kad je hladna) u ekspanzionoj posudi hladnjaka (C). Nivo hladne tečnosti u ekspanzionoj posudi treba da odgovara nivou naznačenom na posudi.
2. Vodite računa da nivo rashladne tečnosti u hladnjaku (B) doseže do ruba otvora za sipanje tečnosti (E).

VAŽNO: Nikada ne sipajte hladnu vodu u rashladni sistem kada je motor vruć jer može doći do pucanja glave i bloka motora. **NE** dozvolite da motor radi bez rashladne tečnosti, čak ni samo nekoliko minuta.

- A – čep hladnjaka
- B – hladnjak
- C – ekspanziona posuda hladnjaka
- D – gornje crevo hladnjaka
- E – otvor za sipanje tečnosti

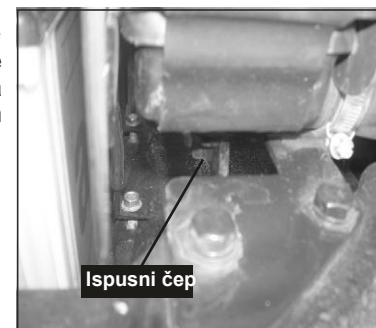
II. MERE PREDOSTROŽNOSTI PROTIV ZAMRZAVANJA SISTEMA ZA HLAĐENJE (U ZEMLJAMA U KOJIMA SE TEMPERATURA SPUŠTA ISPOD 0°C)

Ukoliko se motor izlaže temperaturama nižim od 0°C, trebalo bi preduzeti mere protiv nastanka štete od zamrzavanja. To možete učiniti ispuštanjem vode iz rashladnog sistema, ili sipanjem rastvora antifrizna renomiranog proizvođača koji sadrži odgovarajuću zaštitu od korozije. Mešavina vode sa 40% antifrizna trebalo bi da pruži odgovarajuću zaštitu od zamrzavanja i korozije motorima koji se redovno održavaju, a uobičajeni radni vek takve mešavine je 12 meseci. Prilikom ispuštanja vode iz rashladnog sistema nije dovoljno samo otvoriti ventil za ispuštanje vode, već je potrebno odvrnuti i čep na bloku motora, koji se nalazi sa zadnje strane bloka. Ukoliko je poklopac za regulaciju pritiska zavrnut na otvoru za sipanje tečnosti, odvrnite ga pre nego što počnete sa ispuštanjem tečnosti. Prilikom ispuštanja tečnosti traktor postavite na ravnu podlogu. Ispuštanje tečnosti se u najvećem broju slučajeva vrši istovremeno sa ispuštanjem tačnosti iz pumpe za vodu, ali rotiranje pumpe može biti otežano ili sprečeno usled zamrzavanja radnog kola pumpe, taloga na otvoru pumpe, ili zamrzavanja tečnosti između gumice i membrane. Navedene delove treba pregledati i očistiti. Na spoljnim temperaturama iznad -20°C koristi se 40% rastvor antifrizna. U tabeli u daljem tekstu naveden je procenat antifrizna i odgovarajuće spoljne temperature.

% antifrizna u mešavini	10	20	30	40	50
tačka mržnjenja	-3	-9	-18	-25	-37

III. MERE PREDOSTROŽNOSTI PRILIKOM RADA NA TEMPERATURAMA ISPOD 0°C

Pre pokretanja motora, rukom okrenite ventilator i pumpu za vodu da biste proverili da li je došlo do zamrzavanja. Ako je pumpa zamrznuta, ovo bi trebalo da je oslobodi leda. Ukoliko nije moguće ručno okrenuti pumpu, hladnjak i motor treba napuniti toplom vodom. Nakon korišćenja antifrizna, rashladni sistem treba temeljno isprati u skladu sa proizvođačkim uputstvima, a potom u sistem sipati običnu rashladnu tečnost.

IV. ISPUŠTANJE TEČNOSTI IZ HLADNJAKA (kada je hladan)

Ispuštanje se vrši odvrtnjem ispusnog čepa na hladnjaku; pre ispuštanja tečnosti iskopčajte creva hladnjaka.

4. KOMANDE

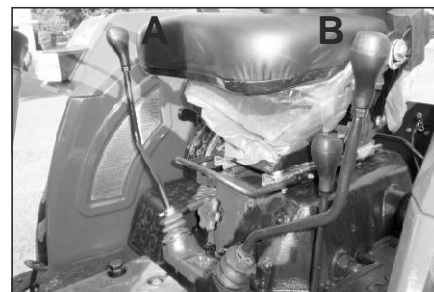
4. KOMANDE

4.1 RUČNE KOMANDE

I. RUČICE MENJAČA

a. RUČICA GLAVNOG MENJAČA

Traktor poseduje 8 stepeni prenosa unapred i 2 unazad. Ručica glavnog menjača (A) omogućava promenu stepena transmisije prilikom kretanja traktora. Otpustite gas i pritisnite pedalu spojnice. Odaberite odgovarajući stepen prenosa, postepeno otpuštajte spojnicu i dodajte gas. Pre promene stepena prenosa iz kretanja unapred u kretanje unazad i obrnuto, sačekajte da se traktor zaustavi.

transmisija

b. RUČICA REDUKTORA

Ova ručica (B) se koristi za izbor brzog ili sporog hoda pri kretanju traktora. Po potrebi se može kombinovati sa promenama stepena prenosa pomoću ručice glavnog menjača. Pomerite ručicu reduktora unapred za brzi hod i unazad za spori hod traktora.

Glava ručice glavnog menjača

Glava ručice reduktora

NAPOMENA: Uvek ostanite u izabranom stepenu transmisije prilikom kretanja nizbrdo. Ne pritiskajte pedalu spojnice. Stepen prenosa treba da bude isti kao i kada se krećete uzbrdo. Prilikom promene stepena prenosa, uvek pritisnite pedalu spojnice. Postavite menjač u niži stepen prenosa kada se krećete nizbrdo.

II. PARKIRNA KOČNICA

Ručica parkirne kočnice nalazi se sa leve strane vozača (zavisno od modela). Povlačenjem ručice nagore aktivirate parkirnu kočnicu traktora. Koristi se kada je traktor parkiran.

Spustite ručicu parkirne kočnice pre kretanja.

III. RUČICA ZA GAS

Ručica za gas se nalazi na komandnoj tabli i koristi se za poljske radove. Za povećanje brzine povucite ručicu nadole, a za smanjenje brzine povucite ručicu nagore.

Ne koristite ručicu za gas kada traktor vozite po putu; tada koristite isključivo nožnu pedalu za gas.

Nalazi se na komandnoj tabli

VI. PRIKLJUČNO VRATILO

Priključno vratilo se nalazi na zadnjoj strani traktora i koristi se za direktan prenos obrtnog momenta od motora do priključnog oruđa. Izlazni kraj vratila je standardan sa 6 žlebova i radi na 540 obrtaja u minuti (rpm). Priključno vratilo se može uključivati ili isključivati putem ručice izlaznog vratila.

a. RUČICA ZA AKTIVIRANJE PRIKLJUČNOG VRATILA

Ova ručica ima dva položaja: neutralni položaj i položaj za rad priključnog vratila. Kada se ručica povuče unazad, priključno vratilo se neposredno aktivira.

Kada je priključno vratilo aktivirano, brzina njegovog rada neposredno zavisi od brzine rada motora.

Za aktiviranje priključnog vratila postavite motor u režim rada na „leru“, pritisnite pedalu spojnice i povucite ručicu unazad.

540 RPM priključnog vratila se postiže pri 1600 RPM motora.

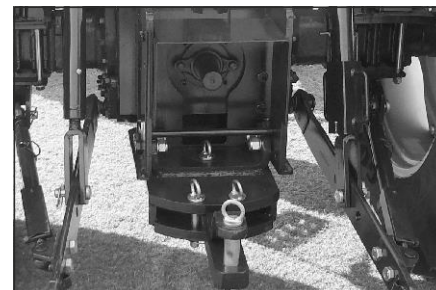

NAPOMENA: Kada ne koristite priključno vratilo, ručicu za aktiviranje vratila postavite u neutralni položaj.

b. RAD SA PRIKLJUČNIM VRATILOM

Priključivanje oruđa na priključno vratilo vrši se na sledeći način:

- Ručicu glavnog menjača, ručicu reduktora i ručicu za aktiviranje priključnog vratila postavite u neutralni položaj.
- Isključite motor, povežite oruđe pomoću traktorskih poluga „u tri tačke“.
- Skinite zaštitnu kapu priključnog vratila i odložite je u kutiju za alat. Povežite oruđe direktno na priključno vratilo ili preko kardanskog vratila, u zavisnosti od vrste oruđa. Pridržavajte se uputstava proizvođača oruđa.

- ⌋ Ne nosite široku odeću kada radite sa oruđem koje pokreće priključno vratilo. Ne približavajte se oruđu dok radi motor traktora. Kada vršite čišćenje ili popravku oruđa, isključite motor i sačekajte da oruđe prestane da radi. Ne krećite se između traktora i oruđa.
- ⌋ Pokrenite motor, pritisnite pedalu spojnice, aktivirajte priključno vratilo u zavisnosti od vrste rada koji obavljate. Podesite odgovarajuću brzinu rada motora i potom polako otpustite pedalu spojnice.
- ⌋ Kada koristite oruđa koje pokreće priključno vratilo, dok traktor radi u mestu povucite pakimnu kočnicu, postavite ručicu menjača i reduktora u neutralni položaj i fiksirajte sva četiri točka.

VI. SEDIŠTE ZA VOZAČA

Sedište za vozača može se po potrebi podešavati na sledeći način:

a. PODEŠAVANJE ZA VOŽNJU

- ⌋ Povlačenjem ručice A, koja se nalazi ispod sedišta, vozač može po potrebi vršiti primicanje ili odmicanje sedišta.

Sedište se može podesiti po visini kada se odvrnu dva zavrtnja (R) i otpusti ručica (C).

b. AMORTIZER SEDIŠTA

Sedište se može podesiti tako da odgovara težini vozača, okretanjem točkica prikazanog na slici. Ukoliko želite da sedište bude tvrđe, okrećite toččić (1) u smeru kazaljke na satu, a ako želite da sedište bude mekše, okrećite toččić u suprotnom smeru. Sedište je optimalno podešeno kada indikator (2) pokazuje težinu koja je približno jednaka vašoj težini.

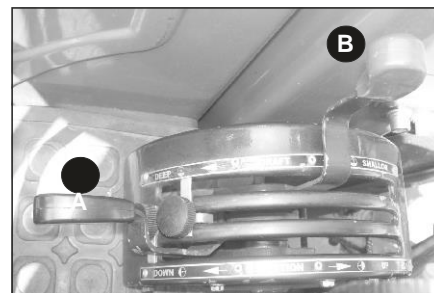
VII. RUČICE HIDRAULIKA

a. RUČICA ZA PODIZANJE I SPUŠTANJE ORUĐA (A)

U pitanju je ručica crne boje koja je postavljena bliže vozačevom sedištu i omogućava podizanje i spuštanje priključene opreme. Koristi se kada je potrebno da oruđe bude u stabilnom / fiksiranom položaju, npr. prilikom nošenja predmeta u korpi povezanoj pomoću traktorskih poluga u tri tačke.

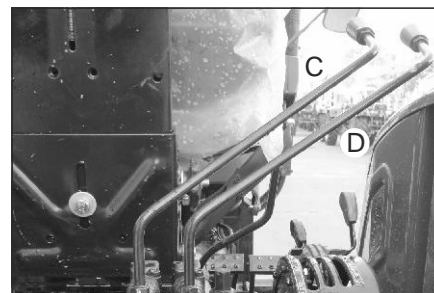
b. RUČICA KOMANDE ZA VUČU (B)

U pitanju je ručica crvene boje koja je postavljena bliže desnom blatobranu traktora i koristi se za podešavanje radnog otpora na oruđu. Kontrolisanjem radnog otpora može se izbeći preopterećenje traktora i oruđa.

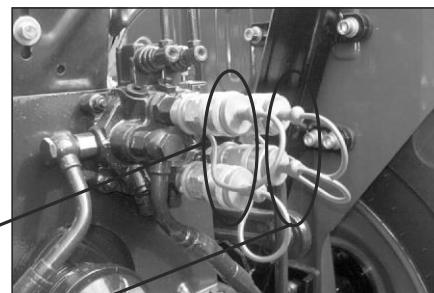
c. SPOLJAŠNJE KOMANDE HIDRAULIKA (C i D)

Ručice ovih komandi koriste se za kontrolu dotoka ulja pomoćne hidraulične instalacije i mogu imati jednostrano ili dvostruko dejstvo.

VII. VENTILI ZA USMERAVANJE TOKA HIDRAULIČNOG FLUIDA (RAZVODNICI)

Razvodnikom se rukuje pomoću dve ručice. Ručica „C” kontroliše razvodnik za dvostruko dejstvo (DD), a ručica „D” kontroliše razvodnik sa promenljivim dejstvom (dvostruko dejstvo – DD i jednostrano dejstvo – JD). Razvodnik sa promenljivim dejstvom može se pretvoriti u razvodnik sa dvostrukim ili jednostranom dejstvom zatezanjem, odnosno otpuštanjem zavrtnja za konverziju.

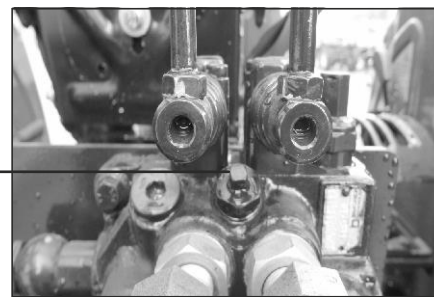
DD brzo rastavljive spojke

JD – jednostrano dejstvo

DD – dvostruko dejstvo

DD/ JD brzo rastavljive spojke

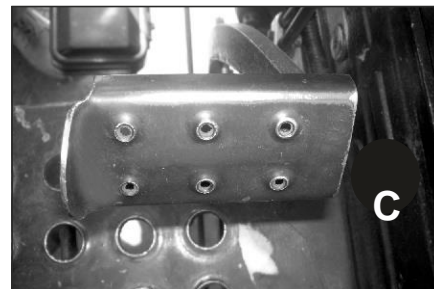
zavrtnj za konverziju

4.2 NOŽNE KOMANDE

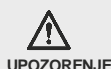
I. PEDALA SPOJNICE (KVAČILA)

Pritiskom na pedalu spojnice (C) prekida se veza kojom se snaga od motora prenosi do menjača. Polako otpuštajte pedal spojnice za prenos snage motora do menjača.

a. NAČIN MERENJA SLOBODNOG HODA PEDALE SPOJNICE

Pritisnite pedalu kvačila i izmerite rastojanje od oslonca za nogu do papučice kvačila. Rastojanje bi trebalo da iznosi od 25 do 35 mm. Ukoliko je rastojanje manje ili veće, podesite kvačilo pomoću matice koja se nalazi na donjem kraju šipke kvačila.

Ne držite nogu na pedali spojnice dok traktor radi, jer može doći do njenog preteranog trošenja i nepotrebnog skraćanja radnog veka.

II. BLOKADA DIFERENCIJALA

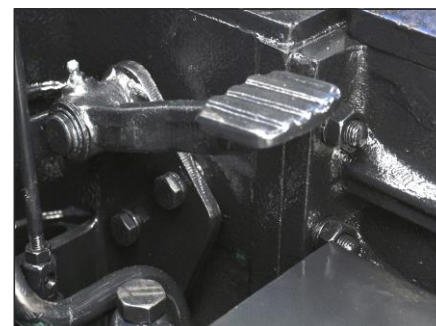
Blokada diferencijala mehanički zaključava zadnju osovinu tako da se oba točka okreću istom brzinom. Aktiviranje blokade diferencijala je od velike pomoći pri radu u blatnjavim uslovima budući da se na taj način povećava vučna snaga traktora, smanjuje proklizavanje i sprečava habanje pneumatika

Ukoliko jedan od zadnjih točkova počne da proklizava, aktivirajte blokadu diferencijala.

Aktiviranje blokade diferencijala

- 1 Potpuno pritisnite pedalu spojnice.
- 2 Pritisnite petom pedalu blokade diferencijala koja će se na taj način aktivirati.
- 3 Polako otpuštajte pedalu spojnice i petom držite pritisnutu pedalu blokade diferencijala.

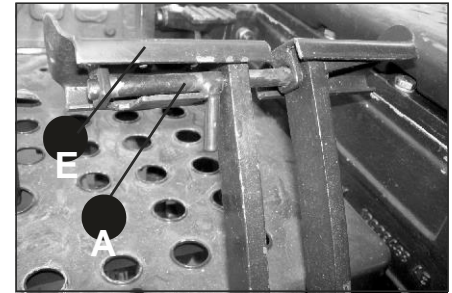
Isključivanje blokade diferencijala vrši se otpuštanjem pedale blokade diferencijala. Ukoliko se blokada ne isključi, lagano poverite točak upravljača u levu ili desnu stranu.

Ne aktivirajte blokadu diferencijala kada se traktor kreće brzinom većom od 6 km/h i prilikom promene pravca.
Ne menjajte pravac kretanja traktora kada je aktivirana blokada diferencijala.

III. PEDALE KOČNICA (E)

Tokom poljskih radova koristite kočnice odvojeno u cilju smanjenja poluprečnika zaokretanja, pritiskom na pedalu kočnice koja odgovara strani na koju vršite okretanje. Prilikom kretanja po putu, pedale kočnica moraju biti spojene i zaključane. Pedale se zaključavaju pomeranjem kopče (A) u stranu.

a. NAČIN PROVERAVANJA KOČNICA

Otpustite ručnu kočnicu. Razdvojte pedale kočnica.

Pritisnite desnu pedalu kočnice i izmerite rastojanje od papučice kočnice do oslonca za nogu. Rastojanje bi trebalo da iznosi od 55 do 65 mm.

Ukoliko je slobodni hod pedale kočnice manji od 55 mm ili veći od 65 mm, podesite obe šestougaone matice na aktuatoru pokretačke šipke tako da slobodni hod pedale bude između 55 i 65 mm. Potom pritisnite levu pedalu kočnice. Ukoliko dužina slobodnog hoda nije ista kao kod desne pedale, ponovite navedeni postupak podešavanja tako da dužina slobodnog hoda bude ista na obe kočnice.

NAPOMENA: Nejednak slobodan hod dovodi do neravnomernog kočenja, pa se traktor može zanositi pri naglom kočenju. Pneumatik na kome je jača kočiona snaga brzo će se pohabati usled blokiranja točka. Tokom drumske vožnje, pedale kočnica moraju biti spojene i zaključane.

IV. PEDALA ZA GAS (F)

Pedala za gas se koristi za kontrolu brzine kretanja traktora. Pedala za gas koristi se isključivo kada se traktor kreće po putu.

4.3 Sedmopolna utičnica

Sedmopolna utičnica koristi se za povezivanje električnih instalacija prikolice i sadrži sledeće spojeve:

1. spoj na masu vozila	2. radno svetlo
3. levi pokazivač pravca	4. poziciono svetlo
5. desni pokazivač pravca	6. kočiono svetlo
7. dodatni spoj	

5. HIDRAULIKA

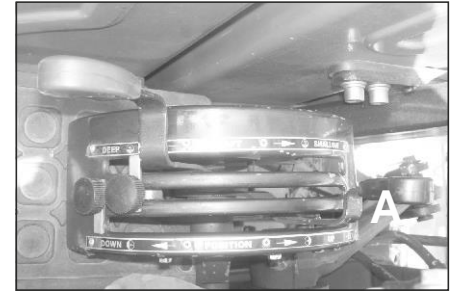
5.1 HIDRAULIČNI SISTEM

Traktor poseduje aktivni hidraulični sistem, sa hidrauličnom pumpom koju pokreće motor traktora preko prenosnog mehanizma. Kada se pokrene motor, aktivira se i hidraulična pumpa. Ulje za podmazivanje elemenata transmisije služi i kao hidraulično ulje. Hidraulični sistem detektuje opterećenje na oruđu putem vučnog senzora na gornjoj traktorskoj poluzi koja služi za povezivanje u tri tačke. Pomoću komandi hidraulika možete podešavati položaj oruđa, radni otpor i kombinovati ove dve funkcije.

5.2 RUKOVANJE KOMANDAMA HIDRAULIKA

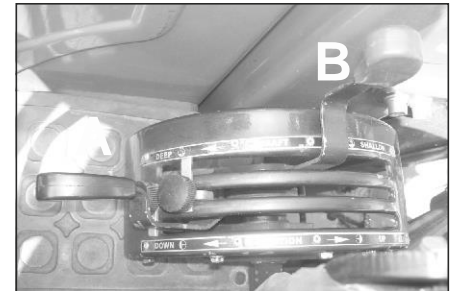
5.2.1 RUKOVANJE KOMANDOM ZA PODEŠAVANJE POLOŽAJA

Komanda za podešavanje položaja (A) koristi se u poljskim radovima za podizanje, fiksiranje i spuštanja traktorskih poluga koje nose oruđa povezana u tri tačke, poput drljače, sejalice, rotacione drljače, ravnjača i drugih oruđa koja rade na površini zemlje. Kada se izvrši podešavanje visine oruđa, poluga drži oruđe u izabranom položaju. Prilikom transporta oruđa, uvek podesite položaj oruđa pomoću ove komande. Pomoću regulacionog točkica na graničniku fiksirajte oruđe u odabranom položaju.

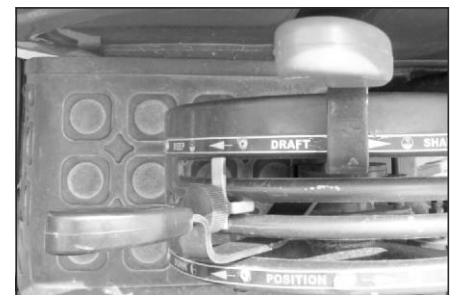
5.2.2 RUKOVANJE KOMANDOM ZA KONTROLU RADNOG OTPORA

Automatska komanda za kontrolu otpora (B) reaguje na naglo povećanje otpora zemljišta na koji prilikom poljskih radova naiđe priključeno vučeno oruđe, poput pluga, kultivatora i dr. Komandu za podešavanje položaja oruđa i za podešavanje otpora (crvena i crna komanda) postavite u najniži položaj (oruđe spuštено na zemlju), a potom ručicu komande za kontrolu otpora pomerite nagore za jednu crtu na kvadrantu ručice; kada oruđe počne da se podiže, povucite ručicu nadole za nekoliko milimetara. Ova komanda sprečava preopterećenje motora, oštećenje oruđa, proklizavanje spojnice, proklizavanje pneumatika i povećanu potrošnju goriva.

5.2.3 KOMBINOVANI RAD KOMANDI

Istovremeno rukovanje ručicom komande za kontrolu položaja i komande za kontrolu otpora naziva se kombinovanom kontrolom. Ukoliko sastav zemljišta nije jednoobrazan, na delovima sa mekšim zemljištem oruđe može potonuti preduboko u podlogu, pa kontrola otpora zemljišta neće pravilno funkcionisati. Postupite na isti način kao kada podešavate radni otpor, a zatim povucite jednu brazdu preko njive. Na mestu gde je zemljište mekše, oruđe može potonuti dublje u podlogu. U tom slučaju povucite ručicu za podešavanje položaja unazad da biste ograničili radnu dubinu i fiksirajte ručicu u tom položaju.

NAPOMENA: Na kraju brazde povucite unazad ručicu za podešavanje položaja oruđa da biste ga u potpunosti podigli. Postavljanje oruđa u radni položaj vrši se spuštanjem komande za kontrolu položaja u prethodni položaj koji je obeležen regulacionim točkicom na graničniku. Tokom spajanja i prevoza oruđa uvek koristite komandu za podešavanje položaja oruđa. Prilikom transporta, kada je oruđe fiksirano u podignutom položaju, uvek zatvorite odgovarajući ventil da biste sprečili nezgode.

5.2.4 RUKOVANJE VENTILOM ZA USMERAVANJE TOKA HIDRAULIČNE TEČNOSTI

Ovaj postupak se vrši kada traktor pokreće spoljne hidraulične cilindre. Za punjenje spoljnih hidrauličnih cilindara pomerite radnu ručicu ventila napred, a za pražnjenje povucite radnu ručicu ventila unazad.

5.2.5 VENTIL ZA PODEŠAVANJE BRZINE REAGOVANJA

Ovaj ventil služi kao sigurnosni uređaj tokom transporta oruđa i pomaže rukovaocu da oruđe lagano spusti na zemlju. Nalazi se sa prednje strane zadnjeg poklopca hidraulika, ispod vozačevog sedišta.

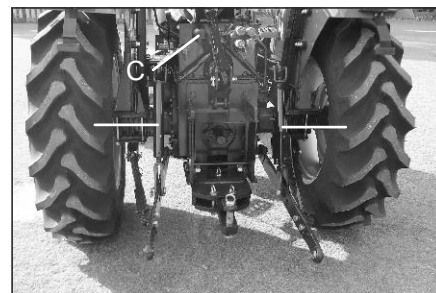
Za zaključavanje podizača hidraulika okrenite ventil suprotno od smera kretanja kazaljke na satu, a za podešavanje brzine reagovanja podizača hidraulika okrećite ventil u smeru kretanja kazaljke na satu.

Ventil za podešavanje brzine reagovanja mora uvek biti zavnut tokom transporta oruđa.

5.3 SISTEM KAČENJA U TRI TAČKE

Veza u tri tačke koristi se za povezivanje oruđa na traktorske poluge. Oruđe može biti povezano tako da bude u potpunosti nošeno ili polunošeno, u zavisnosti od vrste poljskih radova. Polugama za kačenje u tri tačke upravlja se ručicom hidraulika i pomoću ručica za podešavanje položaja oruđa i kontrolu radnog otpora. Traktor ima dve donje poluge koje su jednom stranom spojene sa kućištem diferencijala, a druga strana služi za povezivanje sa donjom kopčom oruđa. Donje poluge su povezane sa podiznim polugama koje pokreće vreteno. Desna podizna poluga je podesiva radi lakšeg povezivanja sa oruđem putem veze u tri tačke. Slobodna strana gornje poluge koristi se za spajanje sa gornjom kopčom oruđa. Gornja poluga je podesiva radi lakšeg povezivanja i izravnavanja sa oruđem.

5.3.1 LEVA PODIZNA POLUGA (A)

Ukoliko je šipka podizne poluge direktno povezana sa donjom polugom, ne može se podešavati po dužini. Za podešavanje dužine, skinite sigurnosnu kopču koja se nalazi na šipki podizne poluge i okrećite je da smanjite ili povećate njenu dužinu.

5.3.2 DESNA PODIZNA POLUGA (B)

Za podešavanje dužine, podignite ručicu mehanizma za izravnavanje i okrećite je u smeru kazaljke na satu da smanjite dužinu poluge, odnosno u smeru suprotnom kretanju kazaljke na satu da povećate njenu dužinu.

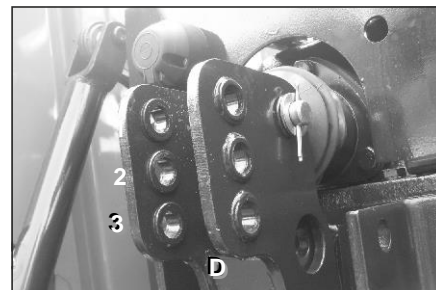
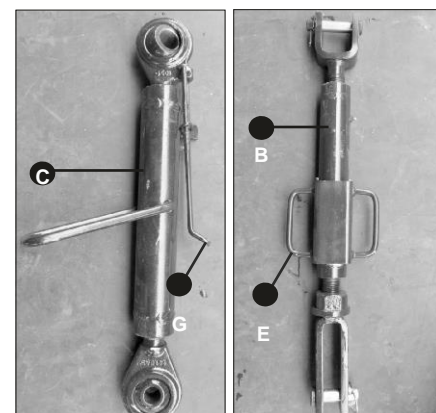
5.3.3 GORNJA POLUGA (C)

Za podešavanje dužine gornje poluge, fiksirajte njen drugi kraj i okrećite polugu da biste je skratili, odnosno produžili. Poljske radove obavljajte sa zaključanom cevi gornje poluge da ne bi došlo do neželjenog okretanja.

5.3.4 PODESIVI ELEMENT ZA POVEZIVANJE GORNJE POLUGE (D)

Prilikom podešavanja radnog otvora, sila sa gornje poluge se prenosi do kontrolnog ventila putem podesivog elementa. Na ovom elementu postoje tri otvora za kačenje, u zavisnosti od tvrdoće zemljišta

1	Gornji otvor	Meko zemljište
2	Srednji otvor	Zemljište srednje tvrdoće
3	Donji otvor	Tvrdo zemljište

5.3.5 DONJE POLUGE (E)

Donje poluge služe za kačenje oruđa.

5.3.6 GRANIČNE POLUGE (F)

Ove poluge kontrolišu zanošenje oruđa prilikom transporta i poljskih radova. Nalaze se između donjih poluga i kućišta diferencijala.

5.3.7 POTEZNICA (G)

Poteznica se nalazi na zadnjoj strani kućišta diferencijala i služi za vuču prikolice.

5.3.8 KAČENJE ORUĐA U TRI TAČKE

Postavite traktor tako da izravnate poluge traktora sa spojnim polugama oruđa.

Oruđe treba da stoji na tvrdj i ravnoj podlozi. Kačenje izvršite prema sledećem uputstvu:

Prvo izvršite spajanje sa levom polugom (A).

Zatim izvršite spajanje sa desnom polugom (B).

Naposletku izvršite spajanje sa gornjom polugom (C).

5.4 OPŠTA UPUTSTVA O ODRŽAVANJU**5.4.1 NIVO ULJA U TRANSMISIJI/HIDRAULIKU**

Vodite računa da nivo ulja bude na gornjoj granici pokazivača nivoa ulja.

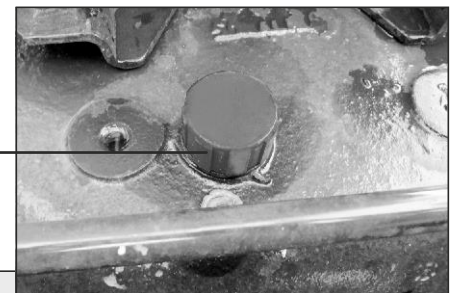
5.4.2 FILTER ZA ULJE NA HIDRAULIKU

Ovaj filter se nalazi na desnoj strani traktora. Stari filter zamenite novim filterom u koji je nasuto čisto ulje. Na gumene dihtunge filtera nanesite malo ulja i postavite ga na mesto. Ne pretežite filter.

5.4.3 PROVERA ODUŠKA SISTEMA ZA PODMAZIVANJE TRANSMISIJE

Odušak za ulje se nalazi na vrhu zadnjeg poklopca, ispod vozačevog sedišta. Odušak odvrnite i skinite. Očistite ga dizel-gorivom, proverite da li radi i vratite ga na svoje mesto.

Odušak za ulje

NAPOMENA: Koristite odgovarajuće originalno ulje za transmisiju.

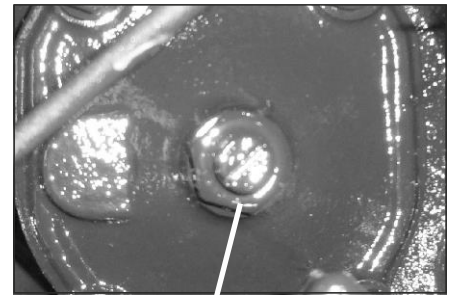
5.4.4 ZAMENA ULJA ZA TRANSMISIJU

Pre istakanja ulja, pokrenite motor traktora i zagrejte motor, transmisiju i hidraulični sistem. Parkirajte traktor na ravnoj podlozi, isključite motor i potom istočite ulje tako što ćete odvrnuti ispusni čep na dnu kutije menjača i kućišta diferencijala. Naspite novo ulje. Proverite nivo ulja pomoću šipke pokazivača. Moment ključem zategnite ispusni čep silom od 90 NM.

5.4.5 ZAMENA ULJA U MEHANIZMU UPRAVLJAČA (OPCIONO)

Istočite ulje tako što ćete odvrnuti ispusni čep na kućištu mehanizma upravljača. Nivo ulja treba da bude do vijka za nivo ulja.

Količina ulja u mehanizmu upravljača iznosi približno 600 ml.

Vijak za nivo ulja kod mehaničkog upravljača

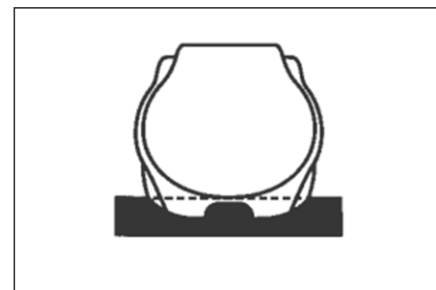
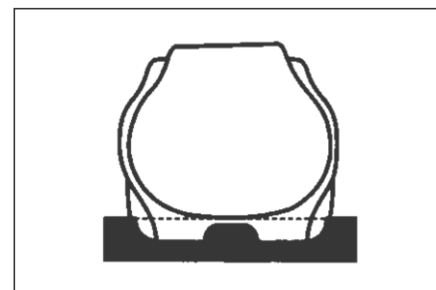
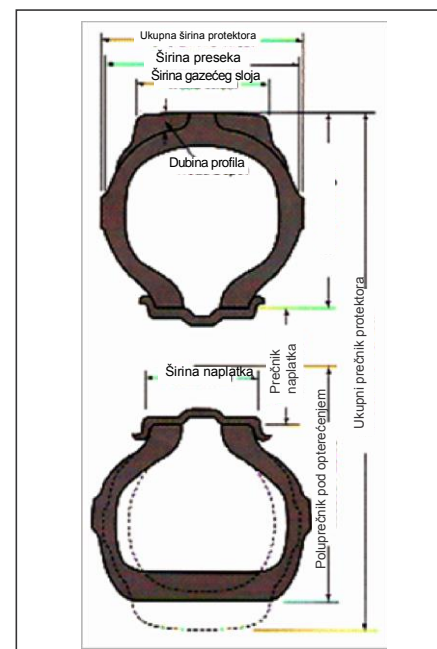
6. TOČKOVI I PNEUMATICI

Pneumatici su od ključnog značaja tokom prevoza i poljoprivrednih radova i neophodni su za pravilan rad traktora i automobila. Ovde će biti reči samo o traktorskim gumama punjenim vazduhom.

Na svakom pneumaticu postoje oznake za veličinu i nosivost. Primera radi, pneumatic označen sa 12,4 x 28 i nominalnom oznakom 12 slojeva znači da širina preseka pneumatika iznosi 12,4 inča, prečnik ivice pneumatika koji naleže na naplatak iznosi 28 inča. Nominalna oznaka slojeva ne znači da navedeni broj odgovara broju slojeva pneumatika, već predstavlja komparativnu meru nosivosti pneumatika (L.C.C.). Ukoliko je nominalna oznaka slojeva veća, veća je i nosivost pneumatika, ali se istovremeno smanjuje njegova amortizaciona moć.

Budući da pneumatici predstavljaju najznačajniji faktor u efikasnosti rada traktora, moraju se koristiti u skladu sa uputstvima proizvođača. Uopšteno posmatrano, traktor služi za obavljanje dve vrste radova:

- 1 Rad na mekom terenu, gde je potrebno maksimalno prianjanje pneumatika. U tom slučaju pneumatic bi trebalo da bude pod najnižim pritiskom koji odgovara datom opterećenju traktora.
- 1 Rad na tvrdj podlozi i na drumovima, poput vuče prikolice itd. U tom slučaju pneumatic bi trebalo da bude pod najvišim pritiskom koji odgovara datim uslovima.

6.1 POLJSKI RADOVI

6.1.1 Ispravan pritisak

Dobro prianjanje krampona u blatu.

Dobro odvajanje gazećeg sloja od podloge.

6.1.2 Nedovoljan pritisak

Smanjeno prianjanje usled nedovoljnog trenja gume o podlogu.

Oštećenje radialne konstrukcije pneumatika usled vučne sile.

6.1.3 Previsok pritisak

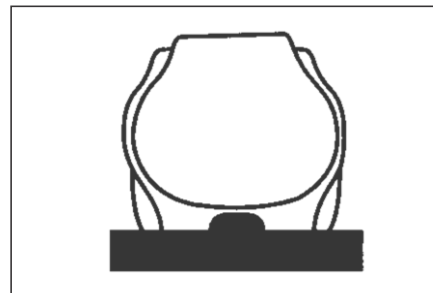
Smanjeno prianjanje usled neadekvatnog odvajanja od podloge.

Lošije performanse zbog sabijanja zemljišta.

6.2 RAD TRAKTORA NA DRUMU

6.2.1 Ispravan pritisak

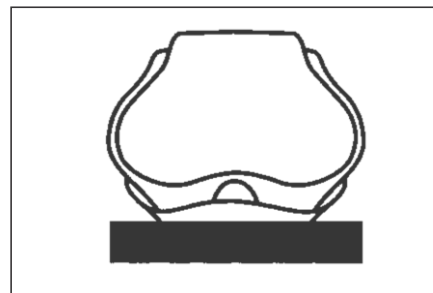
Otpornost na habanje

6.2.2 Nedovoljan pritisak

Lošije performanse usled nedovoljnog trenja gume o podlogu.

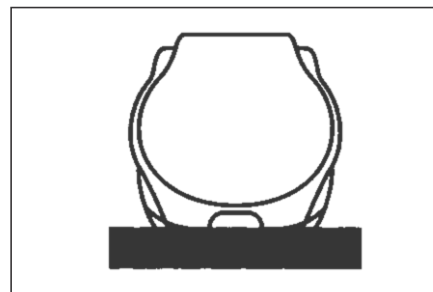
Oštećenje radijalne konstrukcije usled vučne sile.

6.2.3 Previsok pritisak

Smanjeno prijanjanje usled neadekvatnog odvajanja od podloge.

Slabije performanse usled sabijanja podloge.

NAPOMENA: Nikada ne prelazite maksimalni dozvoljeni pritisak, jer pneumatik može eksplodirati. Odmah zamenite/popravite dotrajali odnosno oštećeni pneumatik (pukotine, posekotine) da biste izbegli nastajanje većih problema.

6.3 DODAVANJE BALASTA NA TRAKTOR

Ispravno dodavanje balasta je od velikog značaja za rad traktora. Da bi se postigao optimalan rad, težina traktora se može po potrebi povećavati i smanjivati. Maksimalna produktivnost traktora postiže se samo ako težina traktora odgovara datom poslu. Balast se dodaje radi postizanja stabilnosti i odgovarajuće vučne sile traktora. Količina balasta zavisi od sledećih faktora:

- površine zemljišta (tj. da li je meka ili tvrda),
- vrste oruđa,
- brzine kretanja traktora i snage traktora, pod delimičnim ili punim opterećenjem.

I. DODAVANJE BALASTA NA PREDNJI KRAJ

Vrši se postavljanjem tegova na prednji kraj. Vučenje i nošenje teških oruđa može izazvati podizanje prednjih točkova. Dodajte dovoljno balasta da održite kontrolu nad upravljanjem. Uz traktor dolazi šest tegova od 31 kg koji se po potrebi mogu postaviti na traktor.

II. DODAVANJE BALASTA NA ZADNJI KRAJ**a. TOČKOVI I PNEUMATICI**

Dodavanje balasta na zadnje točkove potrebno je radi bolje vučne snage prilikom korišćenja teških oruđa. Opterećivanje balastom se može vršiti pomoću vode ili tegova od livenog gvožđa. Pneumatik možete napuniti vodom do 75%. To je najpogodniji način dodavanja balasta. U normalnim atmosferskim uslovima možete koristiti običnu vodu, a ako traktor radi u hladnim klimatskim uslovima treba preduzeti mere protiv smrzavanja vode.

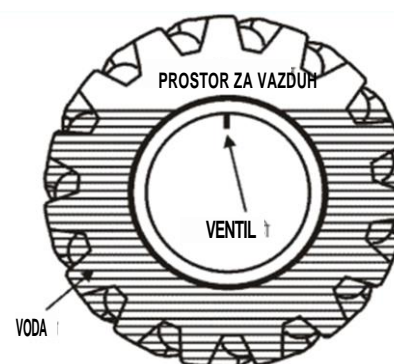
b. PRINCIP

Unutrašnje gume na pogonskim točkovima poseduju ventil za vazduh i vodu, tako da se može naduvati pomoću vazduha i opteretiti balastom pomoću vode. Za punjenje guma vodom potreban je poseban priključak koji se postavlja na vodovodnu mrežu i povezuje s ventilom. Punjenjem gume 75% vodom (vazduh + voda) pneumatik zadržava gotovo istu elastičnost kao i kada je punjen samo vazduhom, jer je preostali prostor punjen vazduhom pod pritiskom koji je uobičajeno potreban za datu veličinu gume i opterećenje.

c. POSTUPAK PUNJENJA GUME VODOM**Redosled radnji:**

1. Podignite točak dizalicom i odvrnite ventil sa gume.
2. Izduvajte gumu.
3. Okrenite točak tako da ventil bude okrenut nagore („na 12 sati“).
4. Spojite crevo sa kućištem ventila pomoću specijalnog adaptera.
5. Odvrnite dovod vode.
6. Napunite gumu vodom do gornje ivice naplatka.
7. Iskopčajte adapter i okrenite točak tako da kućište ventila bude u položaju „11 sati“.
Pustite da iscuri višak vode i potom zavrtnite ventil. Točak vratite tako da kućište ventila opet bude u položaju „12 sati“.
8. Gumu dopunite vazduhom tako da u njoj bude normalan radni pritisak od 10 do 12 Psi.
9. Proverite da li je ventil dobro zavrnut.
10. Skinite točak sa dizalice.

*Prilikom punjenja gume vodom, vodite računa da guma bude napunjena do 75% svoje zapremine, tj. do gornje ivice naplatka, a ostatak prostora treba da bude napunjen vazduhom. Vazduh je neophodan radi očuvanja elastičnosti gume i amortizacije udara.

U daljem tekstu je prikazana količina vode koja staje u gumu radi njenog opterećivanja balastom.

VELIČINA GUME	KOLIČINA VODE U LITRIMA
12,4 x 28 inča	120

NAPOMENA: Količinu balasta treba ograničiti u skladu sa radnim opterećenjem pneumatika, odnosno snagom traktora. Svaki pneumatik ima preporučeno maksimalno radno opterećenje (indeks nosivosti), koje ne treba premašivati. Ukoliko je potreban veći balast, trebalo bi razmotriti mogućnost montaže pneumatika većeg kapaciteta.

6.3.2.2 UPOTREBA TEGOVA OD LIVENOG GVOŽĐA (POZADI)

Na spoljni deo točka mogu se postaviti tegovi od livenog gvožđa.

6.3.2.2.1 MONTAŽA TEGOVA OD LIVENOG GVOŽĐA

Tegovi od livenog gvožđa se postavljaju na točak pomoću zavrtnja. Na točak je moguće postaviti jedan ili dva tega. Zavrtnje treba pritegnuti moment ključem silom od 230 Nm.

6.4 PREPORUČENO RADNO OPTEREĆENJE PNEUMATIKA U ODNOSU NA NJEGOVU VELIČINU

Veličina pneumatika u inčima	Pritisak (u funtama po kvadratnom inču, lbs/in ²)	Radno opterećenje po pneumatiku u kg pri datom pritisku (NA PUTU)													
		15	17	18	19	20	22	24	25	26	27	29	31	33	34
12,4 x 28	Nominalni broj slojeva 6	1100	1165	1220	1270	1325	1375	1430							
	8 i više								1480	1530	1585	1645			

NAPOMENA: Opterećenje se može povećati za 20% bez povećanja pritiska vazduha u gumama ako se traktor vozi brzinom do 16 km/h.

PREDNJI PNEUMATICI

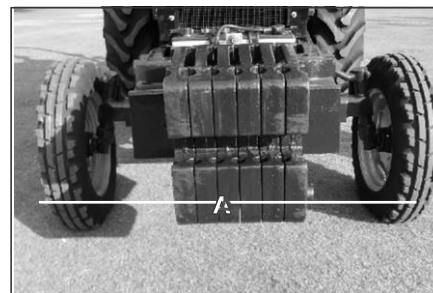
Veličina pneumatika	Pritisak kg/cm ² lbs/in ²	1,2	1,7	2,0	2,25	2,25	2,8	3,1	3,4
		20	24	28	32	36	40	44	48
6,0 x 16 (2WD)	Radno opterećenje (kg) po pneumatiku	340	380	415	450	485	515	545	570
9,5x20 (4WD)					850				

6.5 PODEŠAVANJE RAZMAKA TOČKOVA
I. RAZMAK IZMEĐU PREDNJIH TOČKOVA (pogon na dva točka – 2WD)

Za podešavanje razmaka između prednjih točkova koristi se teleskopski deo šuplje grede prednjeg mosta. Teleskopski deo grede ima četiri otvora na međusobnom rastojanju od 50 mm. Na taj način možete podesiti tri položaja koja daju odgovarajući razmak između točkova. Uz to, okretanjem naplataka prednjih točkova možete dodatno povećati razmak između prednjih točkova, čime dobijate ukupno 6 različitih širina traga prednjih točkova.

a. UGAO USMERENOSTI PREDNJIH TOČKOVA

Nakon podešavanja širine traga prednjih točkova potrebno je podesiti i ugao usmerenosti na prednjem mostu.

b. PROVERA I PODEŠAVANJE UGLA USMERENOSTI

Parkirajte traktor na ravnoj podlozi. Okrenite točak upravljača tako da prednji točkovi budu usmereni pravo napred. Isključite motor. Izmerite rastojanje između pneumatika u visini haube, ispred osovine. Zabeležite izmereno rastojanje i na pneumaticima obeležite merne tačke. Pomerite traktor oko 1 metar unazad, tako da obeležene tačke na pneumaticima budu u nivou haube iza osovine.

Ponovo izmerite rastojanje između pneumatika na istim tačkama. Zabeležite izmereno rastojanje i izračunajte razliku između rastojanja izmerenog ispred i iza osovine. Ukoliko je rastojanje izmereno ispred osovine manje, točkovi su usmereni prema unutra, a ako je rastojanje izmereno iza osovine manje, točkovi su usmereni prema spolja. Rastojanje (A) između pneumatika sa prednje strane osovine treba da bude za 3 do 6 mm manje od rastojanja izmerenog sa zadnje strane osovine.

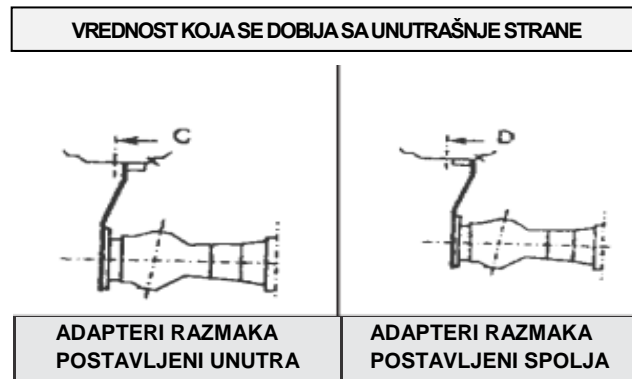
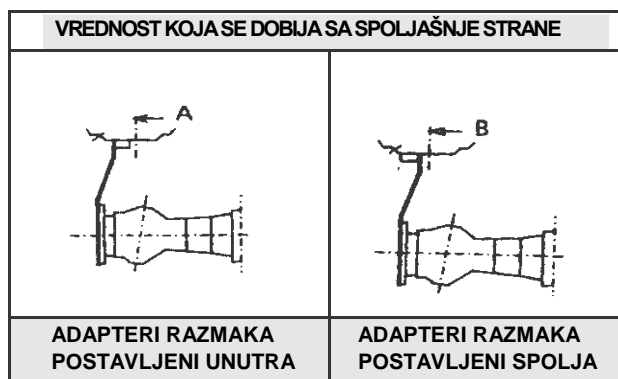
Po potrebi, podesite ugao usmerenosti prednjih točkova. Podešavanje se vrši tako što prvo odvrnete sigurnosne navrtke (B) koje se nalaze sa obe strane upravljačke sponne. Zatim okrećite upravljačku sponu (C) tako da podesite usmerenost točkova ka unutra, za 3 do 6 mm. Nakon podešavanja sigurnosne navrtke (B) zategnite silom od 100 NM.

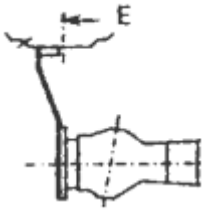
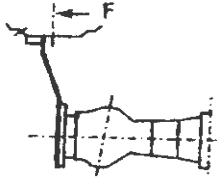
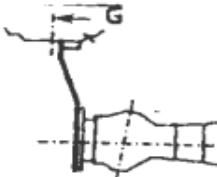
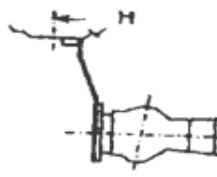
NAPOMENA: Ako ugao usmerenosti prednjih točkova nije pravilan, pneumatici na prednjim točkovima će se brže habati.

6.5.2 PODEŠAVANJE RAZMAKA IZMEĐU ZADNJIH TOČKOVA

Širina traga zadnjih točkova može se podesiti promenom položaja ili zamenom naplataka, te okretanjem kolutova točka. Širina traga točkova se može podesiti i tako što se kompletan točak postavi sa druge strane traktora. Na taj način će kolut točka koji je bio okrenut unutra biti okrenut spolja bez potrebe rasklapanja točkova. Prilikom postavljanja točka na suprotnu stranu traktora vodite računa da strelica postavljena na bočnom zidu pneumatika bude okrenuta u pravcu okretanja točka unapred. Proučavanje dijagrama navedenog u daljem tekstu će vam uštedeti vreme prilikom podešavanja razmaka između točkova.

6.5.2.1 TELO TOČKA OKRENUTO PREMA SPOLJAŠNJOJ STRANI

6.5.2.2 TELO TOČKA OKRENUTO PREMA SPOLJAŠNJOJ STRANI

VREDNOST KOJA SE DOBJA SA SPOLJAŠNJE STRANE		VREDNOST KOJA SE DOBJA SA UNUTRAŠNJE STRANE	
			
ADAPTERI RAZMAKA POSTAVLJENI UNUTRA	ADAPTERI RAZMAKA POSTAVLJENI SPOLJA	ADAPTERI RAZMAKA POSTAVLJENI UNUTRA	ADAPTERI RAZMAKA POSTAVLJENI SPOLJA
STRANA TRAKTORA	RAZMAK IZMEĐU TOČKOVA (mm)		
	MINIMALNI	MAKSIMALNI	STANDARDNI
Zadnja	1300	1500	1300
Prednja (2WD)	1365	1890	1450

NAPOMENA: Razmak između točkova meri se na donjem delu središnje uzdužne ose točka. Neke od navedenih kombinacija nisu primenljive zbog kontakta točka sa blatobranom.

6.6. SAVETI ZA PRAVILNU UPOTREBU I DUŽI VEK TRAJANJA PNEUMATIKA

Neznanje i nepravilna upotreba pneumatika skraćuju njihov radni vek. U ovoj temi bavićemo se savetima za pravilnu upotrebu pneumatika koji će doprineti njihovom dužem trajanju. Između ostalog, trebalo bi obratiti pažnju na sledeće:

Problem	Uzrok	Korektivne mere
Neravnomerno habanje gazećeg sloja	<ul style="list-style-type: none"> • Neodgovarajući pritisak u pneumaticima. • Dugotrajna upotreba pneumatika na drumu za vuču jednoosovinske prikolice pod velikim opterećenjem. • Korišćenje neodgovarajuće prikolice. 	<ul style="list-style-type: none"> • Održavajte odgovarajući pritisak u pneumaticima. • Povremeno proveravajte pritisak u pneumaticima. • Koristite odgovarajuću traktorsku prikolicu.
Oštećenje bočnog zida ili ramena pneumatika	<ul style="list-style-type: none"> • Oštećenje oštrim predmetima, poput kamenja, komada stakla, itd. • Oštećenje od oruđa prilikom okretanja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Održavajte odgovarajući pritisak u pneumaticima. • Ne vršite nagle zaokrete traktorom.
Izbočine ili habanje pneumatika usled visokog težišta	<ul style="list-style-type: none"> • Previsok pritisak u gumama dovodi do prekomernog habanja. • Dugotrajno kretanje traktora po drumu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pneumatici treba da budu pod odgovarajućim pritiskom i balastom, u zavisnosti od toga da li se koriste za poliske radove ili vožnju drumom.
Učestalo pucanje pneumatika:	<ul style="list-style-type: none"> • Oštećenje pneumatika je češće na terenu gde se nalaze usevi koji imaju oštre stabljike i duboko korenje, poput suncokreta, šećerne trske i pamuka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Da biste izbegli ovaj problem, podesite razmak između točkova tako da odgovara razmaku između redova zasejanih kultura.
Oštećenje gazećeg sloja pneumatika	<ul style="list-style-type: none"> • Probijanje gazećeg sloja oštrim predmetom. • Kontakt pneumatika sa kamenjem, komadima stakla ili čelika i usevima koji imaju oštru stabljiku, duboko korenje, itd. • Previsok pritisak u pneumatiku može oštetiti gazeći sloj. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ne vozite traktor velikom brzinom po terenu na kojem postoje oštri predmeti. • Održavajte odgovarajući pritisak u pneumaticima.
Oštećenje pneumatika usled nedovoljnog pritiska	<ul style="list-style-type: none"> • Pneumatik nije dovoljno naduvan. • Preopterećenje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pritisak u pneumaticima treba da odgovara datom opterećenju. • Održavajte odgovarajući pritisak u pneumaticima.

6.7 OPŠTE PREPORUKE

- U pneumaticima uvek treba da bude odgovarajući pritisak.
- Pneumatici treba da budu adekvatno opterećeni balastom da ne bi proklizavali.
- Traktor treba parkirati tako da pneumatici ne budu direktno izloženi sunčevoj svetlosti.
- Ukoliko se traktor ne koristi duži vremenski period, traktor treba postaviti na podmetače radi zaštite pneumatika.
- Izbegavajte kontakt pneumatika sa uljem i mastima.

6.8 PROVERA ZATEGNUTOSTI VIJAKA NA TOČKOVIMA

Proverite zategnutost vijaka na prednjim i zadnjim točkovima. Odgovarajući moment sile naveden je prema specifikaciji.

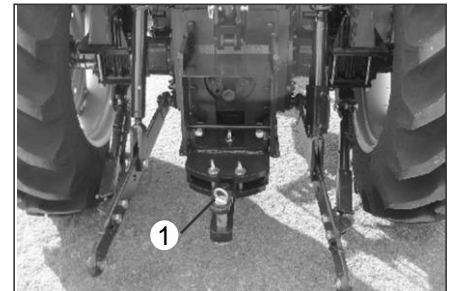
- Točak postavljen na glavčinu
- Zadnji točak: 250 NM
- Prednji točak: 150 NM

7.2 POTEZNICA

Traktor poseduje tzv. klateću poteznicu, koja odgovara standardu ECE. Podesite odgovarajući položaj poluge tako što ćete je izvući ili uvući po potrebi, ili pomeranjem u levu i desnu stranu. Prilikom podešavanja poteznice izvadite sigurnosne kopče - čivije (1).

Oruđa koja se vuku, poput prikolice, uvek povezujte pomoću poteznice.

7.3 Zaštita u slučaju prevrtanja

Sigurnosni ram služi za zaštitu rukovaoca u slučaju prevrtanja traktora. Ram je konstruisan tako da može na sebi da izdrži težinu traktora u slučaju prevrtanja.

Sigurnosni ram je konstruisan i testiran u skladu sa odgovarajući industrijskim standardima i standardima koje propisuju nadležni organi, poput ECE normi.

Testiranjima su obuhvaćeni i svi delovi traktora na koje se postavlja sigurnosni ram, kao i zavrtnji i drugi elementi za spajanje rama.

Sigurnosni ram se može preklapati, što može biti od koristi prilikom ulaska u prostorije sa niskom tavanicom, itd.

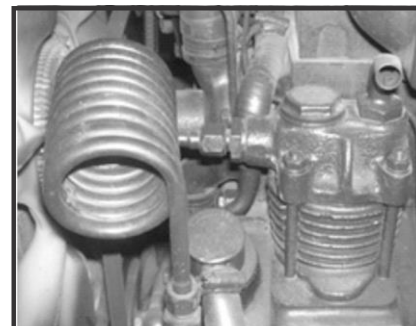
Pažljivo spuštajte gornji deo sigurnosnog rama, i budite izuzetno oprezni kada rukujete traktorom dok je sigurnosni ram spušten.

Svaki sigurnosni ram ima poseban serijski broj ukucan na natpisnoj pločici koja se nalazi na samom ramu, u skladu sa ECE normama.

7.4 Pneumatski kočioni sistem za prikolicu (opciono)

U ovoj opciji traktor poseduje jednovodni pneumatski kočioni sistem; u momentu kočenja pomoću traktorskih kočnica, dovod vazduha u kočionom sistemu prikolice se prekida; spojnička glava se povezuje sa priključkom na prikolici.

7.5 Komponente pneumatskog kočionog sistema prikolice:

Kompresor je klipnog tipa i postavljen je na motoru.

Isključite kompresor kada ne koristite prikolicu da biste povećali efikasnost motora.

Ventil za regulaciju pritiska održava pritisak u sistemu na 8 bara.

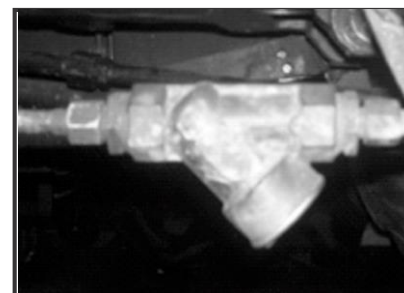

Opres: Nemojte nestručno rukovati ventilom za regulaciju pritiska. Ukoliko ventil ne radi ispravno, podešavanje treba da vrši isključivo ovlašćeni servis ili distributer.

Rezervoar: Pre istakanja vode iz rezervoara, parkirajte traktor na ravnoj podlozi, a potom pomoću ispusnog čepa na dnu rezervoara ispraznite rezervoar.

Filter sistema: Interval između čišćenja filtera zavisi od uslova rada, a čišćenje se obično vrši svaka 3-4 meseca. Potrebno je izvaditi uložak filtera i produvati ga vazduhom pomoću kompresora. Nemojte previše zategnuti filter prilikom vraćanja na mesto jer može doći do oštećenja uložka filtera.

7.6 HIDRAULIČNA KOČNICA ZA PRIKOLICU (ukoliko je instalirana)

Nalazi se na desnoj strani traktora, ispred kočionih pedala. Pokreće hidrauličnu kočnicu prikolice, a aktivira se pomoću kočionih pedala traktora.

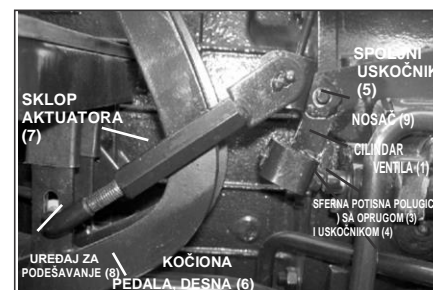
Osetljivost ventila prikolice se može podesiti pomoću matice za podešavanje.

7.7 PODEŠAVANJE SLOBODNOG HODA HIDRAULIČNE KOČNICE PRIKOLICE

Podesite pokretački mehanizam kočnice tako da osovinica uređaja za podešavanje pokretača (aktuatora) kočnice bude na donjoj strani u otvoru na pedali kočnice, a sferna potisna polugica treba da ostane u dodiru sa cilindrom kočionog ventila; nakon podešavanja postaviti rascepku i podlošku.

Napomena: Prilikom podešavanja pedala, kočnica ne treba da bude pritisnuta jer cilindar kočionog ventila treba da bude oslobođen pritiska.

7.8 PRIKLJUČAK (SPOJ) ZA HIDRAULIČNU KOČNICU PRIKOLICE

Spoj se nalazi na zadnjoj strani traktora. Kada traktor vuče prikolicu u drumskom transportu, utikač hidraulične instalacije prikolice mora biti povezan sa spojem pozicioniranim sa leve strane ispod sedmopolne utičnice.

Uvek iskopčajte hidrauličnu kočnicu prikolice iz spoja pre nego što otkačite prikolicu sa traktora.

Protočni ventil: Kada se prikolica ne koristi, protočni ventil treba da bude zavrnut.

Spojnička glava: Prilikom povezivanja proverite da li je podloška u dobrom stanju. Nakon te provere proverite da li spoj dobro dihtuje.

Tačke koje treba proveriti: Dobro proverite sve spojeve da se uverite da ne puštaju vazduh; ukoliko sistem ne dihtuje, obratite se ovlašćenom serviseru.

Curenje vazduha iz kočionog sistema uzrokuje neravnomerno kočenje i preterano habanje pneumatika.

Napomena:

Pre nego što počnete sa upotrebom prikolice, pustite da traktor radi na leri najmanje 15 minuta. Ventil za regulaciju pritiska obezbeđuje odgovarajući pritisak u sistemu; nemojte nestručno rukovati ventilom za regulaciju pritiska. Ukoliko dođe do kvara obratite se ovlašćenom serviseru.

8. OSTALI DELOVI

8.1 REGISTRARSKA TABLICA

Registarska tablica, koju vozilo mora posedovati u skladu sa važećim propisima, postavlja se na blatobran iznad zadnjeg svetla (levog ili desnog, u zavisnosti od važećih propisa u datoj zemlji).

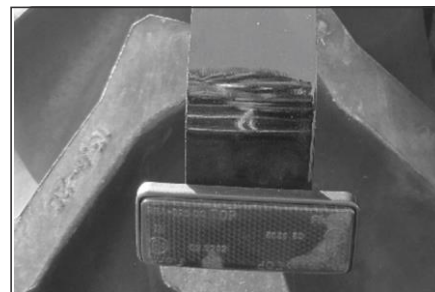
8.2 SVETLA

Traktor poseduje prednja i zadnja svetla koja nose „E” oznaku.

8.3 REFLEKTOR

Traktor poseduje dva zadnja reflektora u skladu sa specifikacijama sadržanim u ECE standardima.

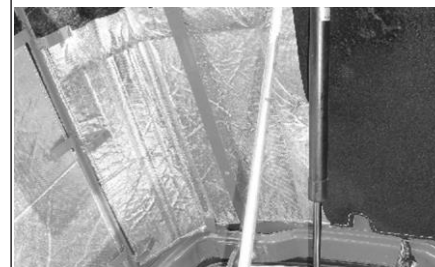
8.4 PRIGUŠIVAČ IZDUVNOG SISTEMA

Ispod haube se nalazi prigušivač buke izduvnog sistema, na koji je postavljen vertikalni ili horizontalni auspuh.

8.5 FOLIJA ZA TOPLOTNU IZOLACIJU

Sa unutrašnje strane poklopca motora postavljena je folija koja pruža zaštitu od toplote koju odaje motor i služi za prigušivanje vibracija.

8.6 ŠTITNIK PRIKLJUČNOG VRATILA

Radi bezbednosti rukovalaca, priključno vratilo ima štitnik i sigurnosni poklopac.

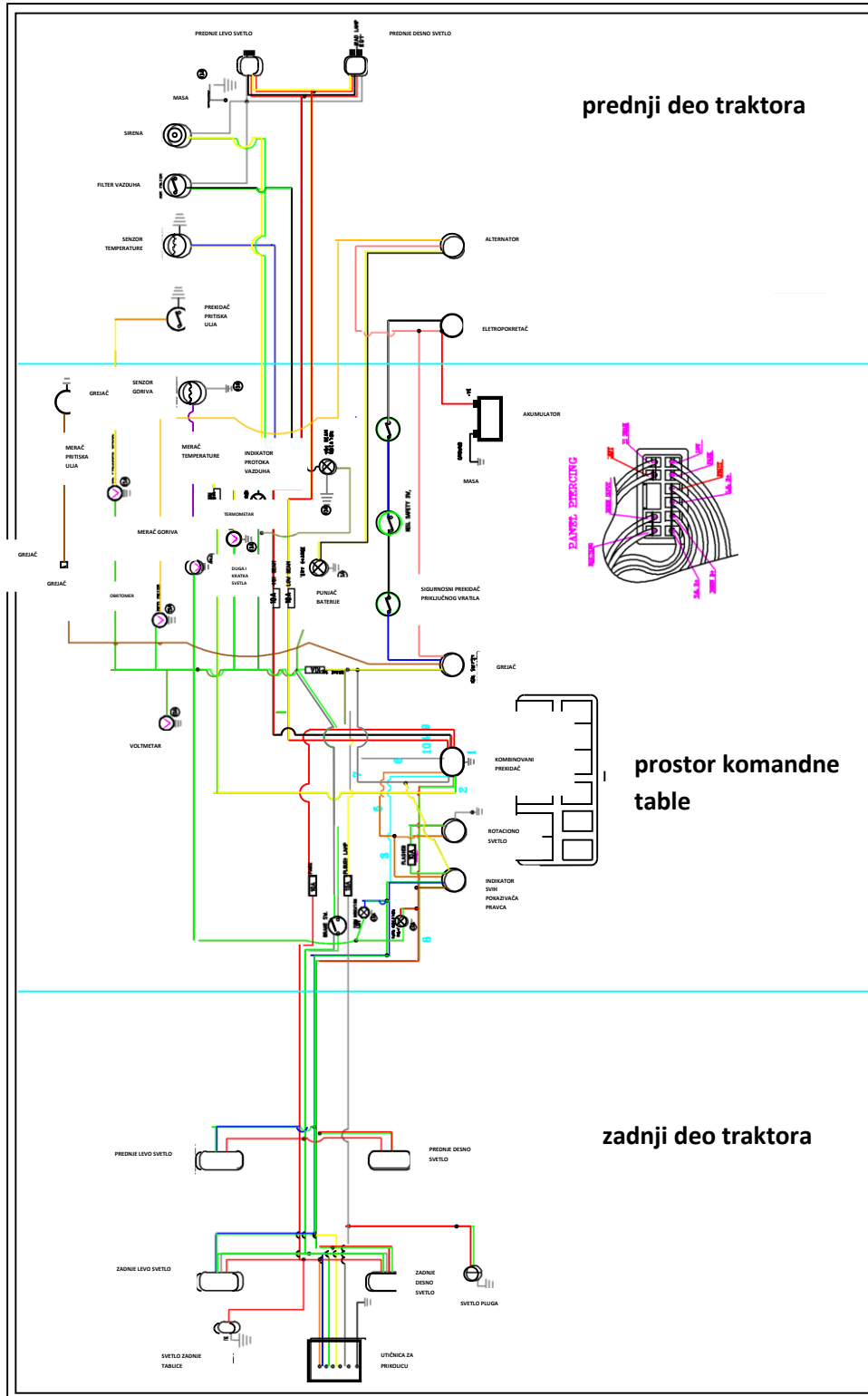
8.7 SEDIŠTE ZA VOZAČA („E” OZNAKA)

Sedište rukovaoca traktora izrađeno je u skladu sa ECE standardom i može se podešavati horizontalno i vertikalno. Na sedištu se nalazi sigurnosni pojas.

8.9

ŠEMA ELEKTRIČNE INSTALACIJE

8.10 PREPORUČENE KARAKTERISTIKE ULJA I MAZIVA

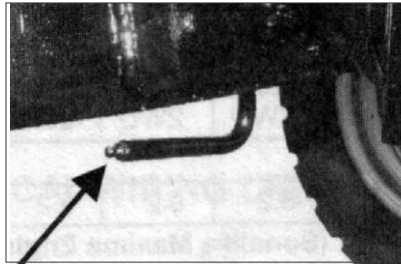
MODEL TRAKTORA	SOLIS 45
POGON	2WD
MOTORNO ULJE	
KOLIČINA (u litrima)	8,2
OZNAKA VISKOZNOSTI	(Sonalika Maxima Engine Oil) SAE 20W40
PROIZVOĐAČ	Preporučuje ga ITL
FILTER VAZDUHA	SUVI FILTER VAZDUHA SA SENZOROM ZAGUŠENJA
KOČNICE	
GLAVNA KOČNICA	MEHANIČKA
ULJE HIDRAULIKA I MENJAČA	
KOLIČINA (U LITRIMA)	51.3
OZNAKA	SAE - 80
PROIZVOĐAČ	VALVOLINE / ELF
MAZIVO	
KOLIČINA (u kg)	0,75

NAPOMENA: Ukoliko je gradijent veći/manji od 18°, količinu ulja u menjaču treba povećati za 5 litara, odnosno onako kako je propisano.

8.11 TAČKE PODMAZIVANJA NA TRAKTORU

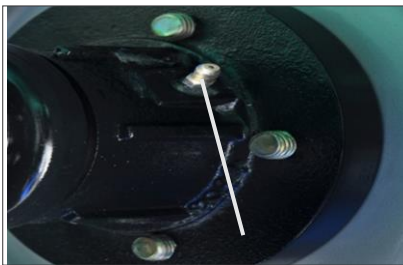
Osovinica za centriranje (1 t)

Osovinica za centriranje

Osovinica rukavca (leva / desna)

Glavčina prednjeg točka (leva / desna)

Spona (2 t) (leva / desna)

Poklopac kućišta poluosovine, levi (1t) i desni (2t)

Poluga glavčine (leva)

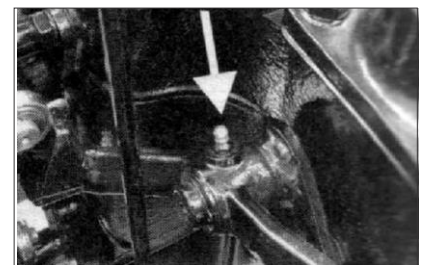
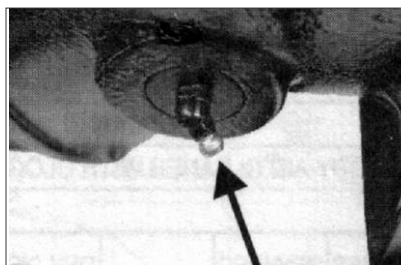
Poluga glavčine(desna)

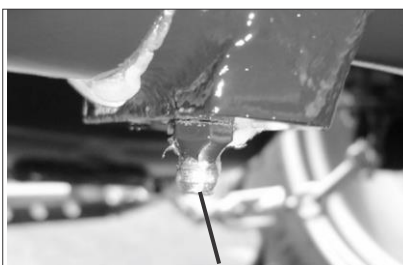
Podizna poluga , leva(1t) i desna (1t)

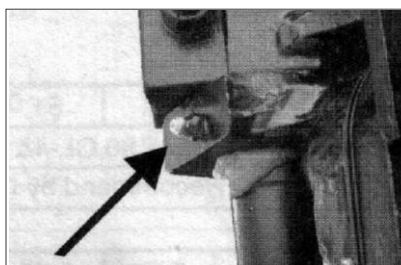
Osovina aktuatora spojnice, leva (1t) i desna (1t)

Pedala diferencijala (1t)

Kočiona šipka (5t) (leva)

Kočiona šipka (5t) (desna)

9. USLOVI GARANCIJE

Kompanija FPM AGROMEHANIKA AD (u daljem tekstu FPM) garantuje da novi proizvodi koje isporučuje, traktori SOLIS, indijskog proizvođača INTERNATIONAL TRACTOR LIMITED INDIA (u daljem tekstu ITL), pod uslovima navedenim u ovom tekstu nemaju nikakvih nedostataka u pogledu materijala i izrade. Odgovornost kompanije po osnovu garancije ograničava se na otklanjanje nedostataka na bilo kom od delova u roku od 36 meseci od datuma isporuke prvom maloprodajnom kupcu, odnosno 2000 sati rada, u zavisnosti od toga koji od navedenih rokova prvi istekne, uključujući i 12 meseci, odnosno 1000 sati rada kompletnog traktora, te dodatnih 24 meseca, odnosno 1000 radnih sati za pogonski sklop (motor, prenosni mehanizam i hidrauliku). Garancija za delove drugih proizvođača zaštićene pravom intelektualne svojine pokriva period do 12 meseci, odnosno 1000 radnih sati, u zavisnosti od toga koji od navedenih rokova prvi istekne, računajući od datuma isporuke prvom maloprodajnom kupcu. Zahteve po osnovu nedostataka proizvoda rešava kompanija ITL u skladu sa objavljenim uslovima garancije.

(A) USLOVI:

- ❖ Tokom garantnog perioda ovlašćeni distributer će vršiti popravke na traktoru tako što će neispravne delove zameniti delovima koje drži na zalihama, a koje po narudžbini distributera dostavlja FPM; zahtev po osnovu garancije distributer dostavlja u roku od 60 dana od datuma popravke traktora.
- ❖ Izmirenje obaveza po osnovu zahteva vrši se u skladu sa uslovima garancije kompanije FPM.
- ❖ Naknada za radove koje za distributera obavi treće lice, poput zavarivanja, rukovanja mašinama, prevoza, dnevnica, itd., neće biti pokrivena garancijom.

(B) GARANCIJA NE OBUHVATA:

- ❖ Elektroopremu poput sijalica i staklenih elemenata nije pokrivena garancijom. Kupac bi trebalo da se u momentu isporuke uveri u ispravnost elektroopreme, jer nakon isporuke odgovornost za ispravnost ovih elemenata prelazi na njega.
- ❖ Uslovi garancije ne odnose se na zamenu filtera za ulje i gorivo, ulja i maziva, vijaka i matica, niti plastičnih materijala.
- ❖ Garancija za delove drugih proizvođača zaštićene pravom intelektualne svojine, poput opreme za ubrizgavanje goriva, elektropokretača, alternatora, akumulatora, pneumatika i unutrašnjih guma pokriva period do 12 meseci, odnosno 1000 radnih sati, u zavisnosti od toga koji od navedenih rokova prvi istekne, računajući od datuma prodaje prvom maloprodajnom kupcu, te važi pod garantnim uslovima tih proizvođača ukoliko nedostaci na tim delovima nisu otklonjeni na drugi način.
- ❖ Distributer će isporučiti traktor u koji je nasuto ulje do standardnog nivoa. U slučaju curenja ulja na dihtunzima, kupac snosi troškove nabavke ulja.
- ❖ Garancija se ne odnosi na uobičajeno trošenje i habanje komponenti; međutim, FPM će razmotriti zahteve koji se tiču prevremenog trošenja i habanja delova, odnosno slučajeva koji se tiču nedostataka koji se učestalo javljaju.
- ❖ Delovi izgubljeni tokom poljskih radova nisu pokriveni garancijom.
- ❖ Garancija ne važi u sledećim slučajevima:
  - Ukoliko se traktor koristi preopterećen, ukoliko dođe do pregrevanja, u slučajevima nepažnje vozača, neovlašćenih prepravki, neblagovremenog servisiranja, lošeg održavanja traktora ili u slučaju saobraćajnih nezgoda.
  - Ukoliko je istekao garantni period.
  - U slučaju neblagovremenog podnošenja zahteva po osnovu garancije. (Zahtev se mora podneti u roku od 60 dana od datuma popravke.)
  - Ukoliko se ne može izvršiti pregled pokvarenih delova. FPM može zahtevati dostavljanje delova u roku od 90 dana od datuma podnošenja zahteva po osnovu garancije.
- ❖ Po kupovini/isporuci traktora, nije moguć njegov povraćaj, odnosno zamena, već se jedino mogu vršiti popravke u skladu sa uslovima garancije kompanije FPM.
- ❖ Garancija važi samo za prvog maloprodajnog kupca.
- ❖ Uslovi garancije neće važiti ako se utvrdi da je sa delovima nepravilno postupano, da su vršene prepravke, da nije obraćana pažnja na manje kvarove, preopterećenje i pregrevanje traktora, te da je traktor loše održavan ili da je korišćeno neodgovarajuće ulje.
- ❖ Garancija prestaje da važi ukoliko je popravka/rasklapanje traktora vršeno u neovlašćenom servisu, te ako su korišćeni rezervni delovi koje nije isporučila, odnosno koje nije odobrila kompanija FPM.
- ❖ Odgovornost kompanije FPM ograničava se na navedene uslove garancije; kompanija se neće smatrati odgovornom za telesne povrede i naknadu štete po tom osnovu, niti za štetu i gubitke koji mogu nastati usled nedostataka na traktoru.

(C) – PODNOŠENJE ZAHTEVA PO OSNOVU GARANCIJE:

Ovlašćeni distributer je obavezan da podnese potpuno popunjen obrazac zahteva sa pečatom i potpisom distributera i potpisom klijenta, zajedno sa sledećom dokumentacijom:

1. Fotografijom komponente koja je neispravna, na kojoj se mastilom upisuje broj šasije/motora traktora.
  - ❖ Nepravilno popunjeni zahtevi i zahtevi uz koje nije dostavljena prateća dokumentacija neće se razmatrati.
  - ❖ Svi zahtevi po osnovu garancije i prateća dokumentacija moraju biti dostavljeni Odeljenju izvoza u roku od 60 dana od datuma popravke traktora, putem kurirske službe ili elektronskom poštom.
  - ❖ Kao dokaz o izvršenoj popravci/zameni, distributer je dužan da kupcu izda kompjuterski odštampanu potvrdu o prihvatanju popravke, a primerak te potvrde koji potpiše kupac distributer je dužan da čuva u

svojoj arhivi 6 meseci za potrebe eventualnog upoređivanja sa evidencijom ITL radi revizije finansijskih izveštaja.

- ❖ Distributer je dužan da dostavi kopiju potvrde o primopredaji traktora u roku od 30 dana od datuma predaje traktora kupcu, kao referentni dokument koji ITL koristi pri odlučivanju o zahtevima po osnovu garancije. Zahtevi po osnovu garancije za traktore za koje nije dostavljena potvrda o početku upotrebe neće se razmatrati.

(D) – ČUVANJE DELOVA SA NEDOSTACIMA:

Svi delovi koji su zamenjeni zbog nedostataka u skladu sa uslovima garancije su u vlasništvu ITL i distributer je dužan da ih čuva najmanje 90 dana od datuma podnošenja zahteva po osnovu garancije; delovi moraju biti adekvatno obeleženi i zapakovani tako da ih može pregledati inženjer ITL. Kompanija ITL može da traži da joj se o njenom trošku dostave ovi delovi radi ispitivanja.

(E) – IZMIRENJE OBAVEZA IZ ZAHTEVA PO OSNOVU GARANCIJE:

Odeljenje za pitanja garancije će odlučiti o zahtevu u roku od 30 dana od prijema zahteva u skladu sa uslovima garancije kompanije ITL; naknada vrednosti delova vrši se prema važećim uvoznim cenama u trenutku popravke traktora; navedena naknada i 10% na ime troškova prevoza biće preneti na bankovni račun distributera u roku od 45 dana od prijema zahteva po osnovu garancije.

10. OTKLANJANJE PROBLEMA

PROBLEM	MOGUĆI UZROK	REŠENJE
MOTOR		
Motor neće da se pokrene	Pogrešno pokretanje motora	Motor pokrenite na propisan način
	Nema goriva	Proverite nivo goriva
	Vazduh u sistemu za gorivo	Ispustite vazduh iz sistema za gorivo
	Potrebna je pregled sistema za gorivo	Obratite se svom distributeru
	Neispravna brizgaljka goriva	Zamenite
	Ručica komande za vuču je u položaju za vuču	Vratite ručicu u odgovarajući položaj
	Zagušenje filtera goriva	Zamenite filtere
Motor ne radi normalno	Zagušenje filtera goriva	Zamenite filtere
	Loš kvalitet goriva	Istočite dizel iz rezervoara i sipajte čist dizel
	Zagušenje sistema za gorivo	Proverite sistem za gorivo
	Neispravna brizgaljka goriva	Zamenite brizgaljku goriva
Povećana potrošnja ulja	Nivo ulja je iznad maksimuma	Nivo ulja treba da bude do propisane granice
	Loš kvalitet ulja	Koristite originalno ulje
Motor ne radi punom snagom	Curenje ulja	Proverite i popravite
	Veliko opterećenje motora	Smanjite teret, odnosno izaberite niži stepen prenosa
	Zaprljan filter vazduha	Očistite filter vazduha
	Zagušenje filtera goriva	Zamenite filter
	Pregrejan motor	Proverite rashladni sistem
	Niska radna temperatura motora	Proverite termostat
	Zazor ventila nije odgovarajući	Izvršite podešavanje posredstvom ovlašćenog distributera
	Ručni gas ne radi pravilno	Proverite i popravite posredstvom ovlašćenog distributera
Neuobičajen zvuk motora	Nizak nivo ulja	Dospite ulje do potrebnog nivoa
	Nizak pritisak ulja	Proverite posredstvom ovlašćenog distributera
	Pregrejan motor	Proverite i ustanovite razlog
	Zazor ventila nije odgovarajući	Podesite posredstvom ovlašćenog distributera
Merač pritiska ulja signalizira upozorenje	Nizak nivo ulja	Dospite ulje do potrebnog nivoa
	Loš kvalitet ulja	Koristite originalno motorno ulje
	Ne radi pumpa za ulje	Proverite i popravite posredstvom ovlašćenog distributera
Motor se pregreva	Neispravan čep hladnjaka	Zamenite čep
	Zapušeno saće hladnjaka	Očistite hladnjak
	Preopterećenje motora	Smanjite teret, odnosno izaberite niži stepen prenosa
	Nizak nivo ulja	Dospite ulje do potrebnog nivoa
	Nizak nivo rashladne tečnosti	Proverite nivo tečnosti i da li sistem pušta vodu; dospite rashladnu tečnost
	Proklizavanje kaiša ventilatora	Proverite da li je kaiš dobro zategnut
	Neispravan termostat	Zamenite
	Zagušenje rashladnog sistema	Očistite rashladni sistem
	Neispravan merač temperature	Proverite posredstvom distributera i zamenite neispravan merač

PROBLEM	MOGUĆI UZROK	REŠENJE
MOTOR		
Povećana potrošnja goriva	Zaprljan/zagušen filter vazduha	Očistite filter vazduha
	Preopterećenje motora	Smanjite teret, odnosno izaberite niži stepen prenosa
	Neodgovarajući zazor ventila	Proverite i podesite
	Oruđe nije pravilno postavljeno	Podesite, odnosno nabavite odgovarajući element kod distributera
	Niska radna temperatura motora	Proverite rashladni sistem
	Neispravna brizgaljka goriva	Proverite i otklonite kvar posredstvom distributera
HIDRAULIKA		
Pregrevanje ulja	Neodgovarajući pritisak	Proverite i podesite u skladu sa specifikacijama
	Nizak ili visok nivo ulja	Proverite i prilagodite nivo ulja
	Zagušen uložak filtera hidraulika	Zamenite
	Mogućnost da su neispravne poluge za povezivanje oruđa	Obratite se ovlašćenom distributeru
Poluge se sporo spuštaju	Ležaj je previše stegnut	Obratite se ovlašćenom distributeru
	Neppravilno podešen ventil za brzinu reagovanja	Obratite se ovlašćenom distributeru
Poluge neće da se podignu do kraja	Neppravilno podešena podizna poluga	Obratite se ovlašćenom distributeru
	Neppravilno podešeni unutrašnji elementi	Obratite se ovlašćenom distributeru
Poluge ne reaguju na komandu hidraulika prilikom podizanja	Spojevi nisu pravilno povezani	Obratite se ovlašćenom distributeru
	Preveliko opterećenje sistema za kačenje	Obratite se ovlašćenom distributeru
Komanda za kontrolu vučne sile brzo reaguje	Komande za kontrolu položaja/vučne nepravilno podešene	Obratite se ovlašćenom distributeru
	Oruđe ne radi pravilno	Pravilno podesite oruđe
Hidraulični sistem ne radi pravilno	Ventil za brzinu reagovanja podešen na nizak prag reagovanja	Izvršite proveru ventila putem ovlašćenog distributera
	Nizak nivo ulja	Proverite i po potrebi dospite ulje
	Zagušen filter hidraulika	Zamenite filter
	Neispravan hidraulični sistem	Proverite posredstvom ovlašćenog distributera
	Pumpa hidraulika ne radi	Obratite se ovlašćenom distributeru
Komanda za kontrolu vučne sile brzo reaguje	Komande za kontrolu položaja/vučne nepravilno podešene	Obratite se ovlašćenom distributeru i proverite sistem
KOČNICE		
Kočnice se čuju glasno prilikom rada	Pogrešno podešene kočnice	Proverite
Traktor se zanosi u stranu prilikom kočenja	Nezavisne kočnice nisu podešene i usklađene	Podesite

PROBLEM	MOGUĆI UZROK	REŠENJE
Kočnica radi samo kad je pritisnuta do kraja	Pogrešno podešena pedala kočnice	Proverite i podesite
ELEKTRIČNE INSTALACIJE		
Ne radi električni sistem	Rđa na polovima akumulatora, odnosno kleme nisu čvrsto zategnute	Očistite polove i dotegnite kleme
	Manja specifična težina	Zamenite, odnosno dospite elektrolit do propisanog nivoa
Ne radi elektropokretač	Kleme na polovima akumulatora nisu zategnute	Zategnite kleme
	Akumulator je potpuno prazan	Napunite, odnosno zamenite akumulator
	Neispravan motor elektropokretača	Obratite se ovlašćenom distributeru radi popravke
Akumulator se ne puni	Rđa na polovima akumulatora, odnosno kleme nisu čvrsto zategnute	Očistite polove i dotegnite kleme
	Kaiš nije zategnut	Proverite zategnutost kaiša
	Neispravan akumulator	Zamenite